

**T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI**

**YÖNETİŞİM KAVRAMI VE YÖNETİŞİM KAVRAMI BAĞLAMINDA
KENT KONSEYLERİ: AFYONKARAHİSAR KENT KONSEYİ ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Abdulkerem ABBASOĞLU**

**Niğde
Haziran, 2019**

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİRÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI

YÖNETİŞİM KAVRAMI VE YÖNETİŞİM KAVRAMI BAĞLAMINDA
KENT KONSEYLERİ: AFYONKARAHİSAR KENT KONSEYİ ÖRNEĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

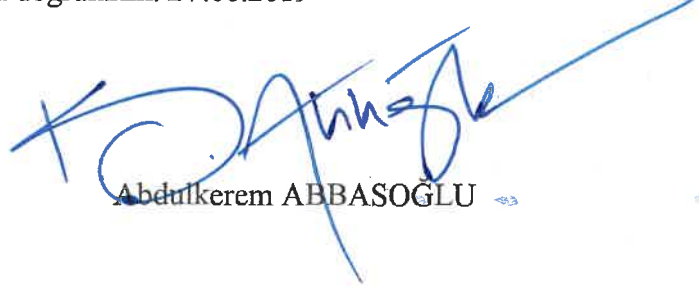
Hazırlayan
Abdulkerem ABBASOĞLU

Danışman : Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Cem OĞUZ
Üye : Dr. Öğretim Üyesi Recep AYDIN
Üye : Dr. Öğretim Üyesi Hava TAHTALIOĞLU

Niğde
Haziran, 2019

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Yönetişim Kavramı ve Yönetişim Kavramı Bağlamında Kent Konseyleri: Afyonkarahisar Kent Konseyi Örneği” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ve akademik kurallar çerçevesinde tez yazım kılavuzuna uygun olarak tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. 27.06.2019

Abdülkerem ABBASOĞLU

ONAY SAYFASI

Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Cem OĞUZ danışmanlığında **Abdulkerem ABBASOĞLU** tarafından hazırlanan "**Yönetişim Kavramı ve Yönetişim Kavramı Bağlamında Kent Konseyleri: Afyonkarahisar Kent Konseyi Örneği**" adlı bu çalışma jürimiz tarafından Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tarih: 11/07/2019

JÜRİ :

Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Cem OĞUZ

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Recep AYDIN

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Hava TAHTALIOĞLU

ONAY :

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu'nun Tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Doç. Dr. Emin Hüseyin ÇETENAK
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Yönetişim Kavramı ve Yönetişim Kavramı Bağlamında Kent Konseyleri: Afyonkarahisar Kent Konseyi Örneği isimli Yüksek Lisans Tezimde Afyonkarahisar Kent Konseyinin gerçekleştirdiği faaliyetler çerçevesinde değerlendirilmesi yapılmıştır. Tezimin hazırlanmasında her aşamada değerli katkılarını esirgemeyen tez danışmanım Sayın Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Cem Oğuz'a, Afyon Kocatepe Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Halil Selçukbircik'e, Dumlupınar Kaymakamlığı Yazı İşleri Müdürü Murat Altıok'a, Dumlupınar Milli Eğitim Müdürü Muhammet Şehirli'ye ve Şef Özlem Balta'ya ayrıca Afyonkarahisar Belediye Başkan Yardımcısı ve Kent Konseyi Üyesi Sayın Ayfer Örtten hanımefendiye teşekkürlerimi sunuyorum.

Abdulkerem ABBASOĞLU

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT.....	ii
ŞEKİLLER TABLOSU	iii
KISALTMALAR	iv
GİRİŞ	5

BİRİNCİ BÖLÜM YÖNETİM KAVRAMINDAN YÖNETİŞİM KAVRAMINA GEÇİŞ

1.1.YÖNETİM KAVRAMI	8
1.1.1.Kamu Yönetimi.....	9
1.1.2.Geleneksel ve Yeni Kamu Yönetimi	10
1.2.YÖNETİŞİM KAVRAMI	18
1.2.1.Kavramsal Açıdan Yönetişim	18
1.2.2.Yönetişimin Temel Özellikleri	23
1.2.3.Yönetişimin Temel İlkeleri	26
1.2.4.Yönetişim-Yeni Kamu Yönetimi Karşılaştırması.....	32
1.2.5.Yönetişimin Aktörleri	35
1.3.YEREL YÖNETİMLER VE YÖNETİŞİM KAVRAMI	45
1.3.1.Yerel Yönetimler ve Yerel Demokrasi İlişkisi	45
1.3.2.Yerel Gündem 21	47
1.3.3.Yönetişim Kavramının Belediyelerdeki Uygulama Alanı	52

İKİNCİ BÖLÜM TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİMLER VE KENT KONSEYLERİ MEVZUATI

2.1.YEREL YÖNETİMLER VE MEVZUAT	56
2.2.KENT KONSEYLERİ VE MEVZUAT	57

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
YÖNETİŞİM BAĞLAMINDA AFYONKARAHİSAR KENT KONSEYİ
ÖRNEĞİ

3.1.AFYONKARAHİSAR KENT KONSEYİ ALAN ARAŞTIRMASI	66
3.1.1.Araştırmanın Modeli	66
3.1.2.Araştırmanın Evren ve Örnekleme	67
3.1.3.Veriler Toplama Araçları	67
3.1.4.Verilerin Toplanması	67
3.2.ARAŞTIRMANIN BULGULARI VE YORUMLARI	67
3.2.1.Afyonkarahisar Şehri	68
3.2.2.Afyonkarahisar Kent Konseyi	68
3.2.2.1.Genel Bilgiler.....	68
3.2.2.2.Afyonkarahisar Kent Konseyi Meclisleri	70
3.2.2.3.Afyonkarahisar Kent Konseyi Çalışma Grupları	72
3.2.2.4.Afyonkarahisar Kent Konseyinde Karşılaşılan Sorunlar	73
3.2.3.Afyonkarahisar Kent Konseyi Kararları	74
3.2.3.1.Afyonkarahisar Kent Konseyinin 2010 yılındaki tavsiye niteliğindeki kararları	74
3.2.3.2.Afyonkarahisar Kent Konseyinin 2011 yılındaki tavsiye niteliğindeki kararları	75
3.2.3.3.Afyonkarahisar Kent Konseyinin 2015 yılındaki tavsiye niteliğindeki kararları	76
3.2.3.4.Afyonkarahisar Kent Konseyinin 2018 yılındaki tavsiye niteliğindeki kararları	76
3.4.Afyonkarahisar Kent Konseyinin Faaliyetleri	77
3.4.1.2015 Yılı Faaliyetleri	78
3.4.2.2017 Yılı Faaliyetleri	81
3.4.3.2019 Yılı Faaliyetleri	85
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	91
KAYNAKÇA	99
EKLER	115
Ek-1 08.05.2019 tarih ve 595 sayılı bilgi talebi yazısı	115
Ek-2 20.05.2019 tarih ve 439119 sayılı talep edilen bilgilerin yer aldığı yazı.....	116
Ek-3 Mülakat Soruları	120
Ek-4 Afyonkarahisar Kent Konseyi Temsilci Listeleri	121
ÖZGEÇMİŞ	127

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

YÖNETİŞİM KAVRAMI VE YÖNETİŞİM KAVRAMI BAĞLAMINDA KENT KONSEYLERİ: AFYONKARAHİSAR KENT KONSEYİ ÖRNEĞİ

ABBASOĞLU, Abdulkerem
Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Cem OĞUZ
Haziran 2019, 135 sayfa.

Temsili demokrasinin yerini katılımcı demokrasiye bıraktığı günümüzde kent konseyleri, hemşehrilerin aktif olarak yönetim sürecine katılabilmeleri açısından büyük önem taşımaktadırlar. Bu çalışma ile yerel yönetim ilkeleri doğrultusunda katılımcı demokrasi açısından kent konseylerinin konumunu tespit etmek amaçlanmıştır. Bu amaçla, Afyonkarahisar Kent Konseyi ekseninde yapılan çalışmada, Kent Konseyi Başkanlığından talep edilen, faaliyet raporlarından araştırılan, konseyin resmi web sitesinde yer alan ve görüşme tekniği ile elde edilen veriler, betimsel yöntemle analiz edilerek yorumlanmıştır. Çalışma sonucunda Afyonkarahisar Kent Konseyinin, kent konseylerine atfedilen çoğu görevi yerine getirdikleri görülmüştür. Ancak paydaş katılımların daha etkin bir şekilde rol almasının, belirli çalışma grupları ve meclislerin çalışmalarından ziyade tüm çalışma gruplarının ve meclislerin yönetim ilkeleri çerçevesinde çalışma yapmalarının sağlanmasının gerekliliği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yönetişim, yerel yönetim, yerel yönetimler, Afyonkarahisar Kent Konseyi

ABSTRACT
MASTER THESIS

**THE GOVERNANCE CONCEPT AND THE CITY COUNCIL IN THE
LIGHT OF GOVERNANCE: THE CASE OF AFYONKARAHİSAR CITY
COUNCIL**

ABBASOĞLU, Abdulkerem
Public Administration
Supervisor: Dr. Mustafa Cem OĞUZ
June 2019, 135 pages.

In today's world where representative democracy has been replaced by participatory democracy, city councils are of great importance for the citizens to actively participate in the governance process. This study aims to determine the position of city councils in terms of participatory democracy in line with local governance principles. For this purpose, in the study carried out in the axis of Afyonkarahisar City Council, the data requested from the Presidency of the City Council, which is on the official website of the council and obtained through the interview technique, has been interpreted and analyzed by descriptive method. As a result of the study, it was seen that Afyonkarahisar City Council fulfilled most of the duties attributed to city councils. However, it has been determined that stakeholder engagement should take a more effective role and ensure that all working groups and assemblies work within the framework of the management principles rather than the work of certain working groups and assemblies.

Keywords: Governance, local governance, local governments, Afyonkarahisar City Council

ŞEKİLLER TABLOSU

Şekil 1 Yönetişimin İlkeleri.....	27
Şekil 2 Afyonkarahisar Kent Konseyi Teşkilat Yapısı.....	69

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
BM	: Birleşmiş milletler - (United Nations)
BMKP (UNDP)	: Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (United Nations Development Programme)
DB	: Dünya Bankası
GKY	: Geleneksel Kamu Yönetimi
GSM	: Global System for Mobile Communications (Küresel Mobil İletişim Sistemi)
ICC	: International Chambers of Commerce (Uluslararası Ticaret Odası)
IMF	: International Monetary Fund (Uluslararası Para Fonu)
IULA-EMME	: International Union of Local Authorities- Eastern and Middle East (Uluslararası Yerel Yönetimler Birliği- Doğu Akdeniz ve Orta Doğu Bölge Teşkilatı)
OECD	: Organization for Economic Co-operation and Development (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü)
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
UCLG-MEWA	: United Cities and Local Governments Middle East and West Asia Section (Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Orta Doğu ve Batı Asya Bölge Teşkilatı)
YG 21	: Yerel Gündem 21
YKY	: Yeni Kamu Yönetimi

GİRİŞ

1970’li yıllara kadar etkisini gösteren geleneksel yönetim anlayışı, dünyada ekonomik endeksli krizlerin yaşanmasının etkisiyle sorgulanmaya başlanmıştır. Bu anlamda geleneksel kamu yönetimi yaklaşımı birçok alanda eleştiriye maruz kalmıştır. Geleneksel anlayışla ilgili olarak yapılan; siyaset ve idare ayrımının net bir şekilde yapılmaması, bürokratik örgütlenme modeli sonucunda katı hiyerarşik bir yapının oluşu, kırtasiyecilik, siyasi karar alıcıların kendilerini vatandaştan uzak görmeleri, vatandaştan uzaklaşan siyasi karar alma mekanizmalarının vatandaşın beklentilerini karşılayamaması, rekabeti ortadan kaldırması (Dalay, 2001: 108), kişisel çıkarları ön plana çıkartan ve yolsuzlukların önünü açan bir mekanizma olması (Saran, 2004: 24), teknolojinin ve küreselleşmenin getirdiği değişimlere uyum sağlayamaması (Al, 2002: 31) gibi eleştiriler, yeni kamu yönetimi anlayışının doğuşuna sebebiyet vermiştir.

Kamu yönetiminde son dönemlerde çok yaygın olarak kullanılan “Yönetişim” kavramı ilk kez Dünya Bankası tarafından ‘iyi yönetim’ adı altında (Worldbank, 1989); “*Bir ülkenin işlerinin yönetilmesinde politik gücün kullanımı*” olarak tanımlanmıştır. Ardından kavramın, OECD tarafından da geniş anlamda irdelenmesi, yönetim mekanizmalarının geliştirilmesinde etkili olmuştur.

Osborne ve Gaebler’e göre “kürek çeken değil dümen tutan devlet” mottosu ile devletin küçülmesi ve özel sektör faaliyet alanının genişletilmesi gerektiği savunulmuştur. Temelinde bu sloganın yer aldığı yönetim olgusunun amacı, devlet-özel sektör-STK (sivil toplum kuruluşları) örgütlerini karar alma noktasında birleştirmektedir. Burada devletin küçülmesinden, piyasanın etkinliği açısından devletin müdahale biçimlerinin yeniden düzenlenmesi anlaşılmalıdır. Bu bağlamda neoliberalizmin ekonomik verimsizlik sorununa ve sarsılan toplumsal meşruiyetinin yeniden kurulmasına yönelik olarak devlet-piyasa-STK ortaklığı ile inşa edilen yönetim, uygulamada piyasanın belirleyiciliğine olanak tanıyacaktır. Bu sistemde eşitler arası birinci konumda olan devlet hangi hizmetin nasıl sunulacağı hakkında dümen tutarak kamu hizmetini katılımcılarla birlikte en iyi nasıl sunabilirim telaşı içerisinde olmalıdır.

Geleneksel yönetim anlayışının, neoklasik, modern ve post modern yaklaşımlara dönüşmesi ve iktisadi düzlemde gelişen neoliberal söylem yönetim kavramını ön plana çıkartmıştır. Meşruluğun karar vericiler ve vatandaşların karşılıklı etkileşimi ile ulaşılan ortak faydanın katılımcı kişiler tarafından benimsenmesi noktasında oluşacağını iddia eden müzakereci demokrasi mantığı (Tunç, 2008: 1129) ve toplumdaki farklı sosyal grupların yönetimde payının olması, yönetimin toplumun değişik kesimlerinin desteğine sahip olması gerektiğini savunan oydaşmacı demokrasi mantığı (Ataay, 2014: 29-36) “yönetişim” kavramının sürekli gündemde kalmasını sağlamıştır.

Dünya Bankası, iyi yönetim söylemi adı altında yönetim kavramının gelişmesine ve uygulanmasına katkı sağlayan önemli bir aktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu düzenlemenin en önemli aktörlerinden olan ve neoliberalizmin yeni siyasal ve yönetsel düzen projesinin bir gereği olarak ortaya çıkan kurullar, az gelişmiş kapitalist ülkelerde Dünya Bankası ve IMF'nin kredi koşullarının gerektirdiği reform düzenlemelerinden biri olarak dayatılmaktadır. Bu bağlamda Türk idari sisteminde de gerekli değişiklikler yapılmaktadır. Uluslararası birçok kuruluş üye olan ve AB'ye katılım müzakereleri devam eden bir ülke olarak Türkiye, son yıllarda yönetim alanında önemli düzenlemeler yapmıştır. Yerel yönetim araçları olarak inceleyebileceğimiz bu düzenlemeleri: “Halk Günleri”, “Muhtar Toplantıları”, “Kamuoyu Araştırmaları”, “Referandum”, “E-Belediyecilik”, “M-Belediyecilik”, “Beyaz Masa”, “Açık Kapı” şeklinde sıralayabiliriz.

Yönetişimin yerelde uygulanabilmesi açısından, Yerel Gündem 21 planında yer alan yerel düzeyde demokratik ve katılımcı yaklaşımın benimsenmesi hususunda, ülkemizde 5393 sayılı Belediye Kanunu ile kurulan kent konseyleri büyük önem taşımaktadır. Yapılacak olan bu çalışmada da kent konseylerinin uygulamadaki durumlarını analiz edebilmek amacıyla Afyonkarahisar Kent Konseyinin çalışmaları yönetim kavramı bağlamında incelenecektir.

Bu araştırmanın amacı, Afyonkarahisar Kent Konseyinin oluşumunu, meclis ve çalışma gruplarınca yapılan faaliyetleri, tavsiye niteliğindeki alınan kararları, kentin gelişimindeki katkılarını ve karşılaştıkları sorunları incelemektir. Araştırma kapsamında Afyonkarahisar Kent Konseyi'nin uygulamada demokrasi açısından

yönetişim ilkeleri doğrultusunda konumunu tespit etmek amaçlanmıştır. Belediye kanunu esas alınarak her il merkezinde oluşturulması zorunlu olan kent konseyleri, katılımcı demokrasinin sağlanması anlamında ciddi önem taşımaktadır. Ancak önemi tam anlaşılacakla beraber, uygulama ilden ile farklılık göstermektedir. Kent konseylerinin öneminin artırılması ve ayrı bir bütçeye sahip olup uygulamada birlik sağlanması açısından yapılan çalışma önem arz etmektedir.

Bu araştırmanın genel sınırlılıkları, katılımcı demokrasinin uygulamadaki durumunun tespiti açısından kent konseylerinin incelenmesi, belediye sayılarının eşit olduğu ve aynı maddi imkânlarla sahip olduğudur. Araştırmanın özel sınırlılıkları ise örneklem olan Afyonkarahisar Kent Konseyi'nce tarafımıza sunulan faaliyet raporlarının ve bilgilerin objektif olarak doldurulduğu, mülakatta samimi, tarafsız ve doğru cevaplar verildiğidir. Araştırma, 2019 yılı ilk çeyreğinde gerçekleştirilmiş olup, yapıldığı zamanla sınırlıdır.

BİRİNCİ BÖLÜM

YÖNETİM KAVRAMINDAN YÖNETİŞİM KAVRAMINA GEÇİŞ

1.1.YÖNETİM KAVRAMI

Yönetim kavramı toplumsal hayatta küçük büyük tüm gruplarda, biçimsel örgüt ya da biçimsel olmayan gruplarda, başkalarına etki etmek veya başkalarıyla işbirliği yaparak belirli amaçları gerçekleştirmek için yürütülen ve yürütülecek tüm faaliyetleri kapsamaktadır (Palabıyık, 2004: 63-85). Hayatımızın her alanında yönetim kavramıyla karşı karşıya kalmaktayız. Aile hayatımız dahil, iş yaşantımız, arkadaşlık ilişkilerimizde bile yönetim olgusundan bahsetmek mümkündür.

Yönetim birden çok anlamı olan bir kavramdır. Hayatımızın her alanında yönetim kavramı geçerli olduğu için herkese göre farklı farklı yönetim tanımları bulunmaktadır. Değişik idare sistemleri, yönetim tarzları, siyasi görüşlerden dolayı yönetimin tanım yelpazesi bir hayli geniştir. Kimi kez örgüt/teşkilat, kimi kez idari faaliyetler, kimi kez de yönetme anlamında kullanılmaktadır. Yönetim, belli bir amacın gerçekleştirilmesi için insanların işbirliği içerisinde çalışmalarıdır. Hem kamu hem de özel kesim için sayabileceğimiz bu özellikler (Gözübüyük, 1989: 1), yönetimin evrensel özelliğe sahip olduğunu bizlere kanıtlar. Yönetim faaliyeti sadece bir araya gelme olarak değil, maddi/manevi kaynakların bir araya getirilip, tüm bunların organize edilip, ortak hareket edilmesinin sağlanmasını, izlenecek yöntemleri ve tüm bu faaliyetlerin amacına uygun yapılabildiğinin denetimini de içine alır.

Yönetim kavramının, farklı bilim dallarında değişik tanımları bulunmaktadır. İktisatçılara göre yönetim, toprak, sermaye, emek ve müteşebbis unsurlarının üretim sürecine sevk edilmesi olarak görülür (Dinler, 2018). Toplum bilimciler ise yönetimi, sınıf ve saygınlık sistemi olarak tanımlarlar. Yönetim anlayışı bakışına göre yönetim, insanların faaliyetleriyle bir sonucu hedeflemesi ve gerçekleştirmesi süreci olarak da tanımlanabilir (Kuluçlu, 2006: 4; Öztekin, 2002: 129-143).

Yönetimden bahsedebilmek için öncelikle belirli bir amaç gerçekleştirmek için birleşmiş bir topluluk bulunmalıdır. Yönetilecek olanlar bu topluluktaki bireylerdir. Burada bir amaç etrafında toplanan bireylerin yönetimin birinci hedefi olduğunu

söyleyebiliriz. Eryılmaz (2013: 12) yönetimi tanımladığı çalışmasında, “Yönetim, önceden belirlenmiş bir amaç ya da amaçları gerçekleştirmek maksadıyla işbirliği içinde yürütülen bir grup faaliyetidir. Yani yönetimden bahsedilebilmesi için en az iki kişinin bulunması gerekir.” ifadesini kullanmıştır.

Yine yönetim faaliyetinin gerçekleşmesi için, bir biçimde meşruiyeti oluşturulmuş bir siyasal gücün varlığı gerekmektedir. Meşruiyeti olmayan bir siyasal gücün yönetiminden bahsetmek mümkün değildir. Ancak bizim bahsettiğimiz yönetim demokratik şekilde oluşmuş, meşruiyeti çoğunluk tarafından kabul görmüş yönetimdir. Yönetimi gerçekleştirecek olanlar, demokratik yollarla bu gücü elinde tutan ve bu güce sahip olanlardır. Üçüncü olarak, bu topluluğun ulaşmaya çalıştığı bir ortak amacın varlığı gerekmektedir. Aslında yukarıdaki saydıklarımızın oluşması, bireyleri ve siyasal gücü bir araya getirmesi açısından belirli bir amaç varlığı olmazsa olmazdır. Yönetenler, siyasal güç ve idareciler meşruiyetlerini böyle bir amacın varlığına dayandırmadıktan sonra yukarıdaki saydıklarımızın oluşması çok zordur.

Yönetim, hukuksal, politik, örgütsel ve iktisadi yönleri bulunan ve önceden belirlenmiş ortak amaçları gerçekleştirmek için gerekli argümanlarla birlikte, oluşturulan amaçlara ulaşmak için oluşturulmuş kararlı ve istekli bir eylemler grubu, oluşturulan kaynakların düzenli ve belli kurallar çerçevesinde harcanıp, denetlenmesi, grup bilinciyle hareket eden insanların eşgüdüm içerisinde belli amaçları hayata geçirme çabası olarak da tanımlanmıştır (Sürgit, 1972: 4; Tortop vd., 1999: 3-8).

1.1.1.Kamu Yönetimi

Kamu kelimesi Türkçe’de hep, bütün, bir ülkedeki halkın bütünü, halk, amme gibi anlamlara gelmektedir. Tamamı, kapsayan anlamına gelen kamunun toplumun bütününe ilgilendiren bir düzeni vardır. Devlet eliyle yürütülen ekonomik faaliyetlerin bütünü kamu sektörü; halkın ihtiyaçlarını karşılamak için devlet hizmetinde çalışan görevliler kamu personeli; kamu yararı amacına dönük insan ve mal toplulukları ise kamu tüzel kişileri olarak anılmaktadır (Bircikoğlu, 2013: 6).

Kamu kesimindeki yönetimi özel sektördeki yönetimden ayırt etmek için kamu yönetimi deyimini kullanılmaktadır. Kamu yönetimi kavramı üzerinde pek çok

farklı tanımlama bulunmaktadır. Dar anlamda kamu yönetimi, devletin yürütme erkini kullanmasıdır. Geniş anlamda ise devletin yürütme erki dışında yasama ve yargı erklerini de kullanması olarak genel bir tanım yapılmaktadır (Aydın, 2012: 50).

Kamu yönetimi, kamu kurumlarının çalışmalarını etkileyen politik, sosyal, kültürel ve kanuni çerçeveyi de araştırmaktadır. Bunlarla ilgili diğer bilim dallarıyla sürekli etkileşim içerisinde. Kamu Yönetimi; Siyaset Biliminden Sosyolojiye, İşletme Biliminden Hukuka kadar uzanan çeşitli disiplinlerin kendisiyle ilgili konularını da kapsayan, onlardan yararlanan, disiplinlerin kesişme noktasıdır (Shafritz vd., 2009: 30-31).

Yönetimsel açıdan birçok faaliyet alanını kapsayan, halkın bulunduğu her yerde doğrudan kendinden söz ettiren kamu yönetimini Eryılmaz (2013: 12), akademik bir disiplin olarak şu şekilde tanımlamıştır: “*Kamu yönetimi, kamu bürokrasisini ve onun mal ve hizmet sunduğu halkla olan ilişkilerini anlamaya ve geliştirmeye yönelik pratik ve teoriden meydana gelen bir disiplindir.*” Kamu yönetimi, kamu bürokrasisini ve onun mal ve hizmet sunduğu vatandaşla ilişkilerini anlamaya ve geliştirmeye yönelik uygulama ve teoriden meydana gelen bir disiplindir. Kamu yönetimi devletin yürütmeye ilişkin konularında vatandaşlarımıza yönelik düşünce, örgüt, personel, kamu politikaları, uygulamaları ve yöntemleriyle nasıl daha etkili, verimli, saydam, dürüst, hesap verebilir, tarafsız ve kamu yararına yönelik hizmet verebiliriz, hizmet kalitesini ve memnuniyeti nasıl artırabiliriz konularıyla yakından ilgilenmektedir.

1.1.2. Geleneksel ve Yeni Kamu Yönetimi

1.1.2.1. Geleneksel Kamu Yönetimi

GKY (Geleneksel Kamu Yönetimi) kuramcılarının öncüsü kabul edilen eski ABD Başkanı Woodrow Wilson’ın 1887 yılında yazdığı Yönetimin İncelenmesi (The Study of Administration) konulu makalesi, kamu yönetimi disiplininin kuruluş belgesi olarak kabul edilmektedir. Wilson’ın bu makalesinde, kamu yönetiminin siyaset biliminden ayrılarak bağımsız bir disiplin halini alması gerekliliği üzerinde durulmuştur. Makalede yönetimin, siyasi hayatın bir parçası ancak siyasetten ayrı bir iş alanı olduğunu, yönetimin bağlı bulunduğu prensiplerin teknik ayrıntısı olmanın

çok ötesinde bulunduğu belirtilmiştir (Wilson, 1961: 63). Yine makalede yer alan *“İdare alanı bir iş alanıdır. Siyasetin telaş ve heyecanından uzaktır. Birçok bakımdan anayasa incelemelerinin tartışma götürür temelinden de ayrılmaktadır.”* cümlesi kamu yönetiminin ana hatlarını ortaya koymaktadır (Wilson, 1961: 197-222).

GKY anlayışının arka planında üç önemli teori yer almaktadır. Birincisi, klasik örgüt teorisi olarak bilinen Frederick Winslow Taylor’ın “Bilimsel Yönetim İlkeleri” (Taylor, 1911) teorisi, ikincisi Henry Fayol’un “Yönetim Süreci Yaklaşımı” (Fayol, 1917) ve sonuncusu da Max Weber’in “Bürokratik Yönetim Teorisi” (Weber, 1922) dir.

Elton Mayo ve arkadaşları, geleneksel kamu yönetimini eleştirerek, fiziksel şartların insan verimliliğine etkisini araştıran Hawthorne araştırmaları ile özellikle Taylor’ın ortaya attığı Bilimsel yönetim ilkeleri yaklaşımını ele alıp, verimliliğin fiziksel faktörlerden bağımsız değişebileceğini ve yönetimde insan faktörünün esas alınması gerektiğine dair yaptıkları araştırmalar neticesinde Neo Klasik yönetim teorisinin temellerini atmışlardır (Yüksel,1997: 37).

GKY, 19. yüzyılın son dönemlerinde ortaya çıkmış olup; katı, merkeziyetçi ve tek aktörlü yönetim diyebileceğimiz bürokrasi kavramıyla iç içedir (Eryılmaz vd., 2007: 146). Bu süreçte yaşanan Dünya Savaşları ve 1929 yılında tüm dünyayı etkileyen Büyük Buhranın (ekonomik krizin) neden olduğu toplumsal ve ekonomik çöküntüler, piyasalarda yaşanan kötü gidiş, vatandaşların güvensizlik ortamına doğru itilmesine, devletleri de toplumun ve bireyin refahının sağlanması konusunda farklı ekonomik modellerden yararlanarak (ücret, vergi, sosyal yardımlar vb.) piyasalara etkin bir şekilde müdahaleye zorlamıştır (Öztoprak, 2011: 9).

GKY’de kamusal mal ve hizmetler devlet eliyle üretildiğinden, devlet piyasada aktif olarak rol almaktadır. Böylece kamunun etkinliği giderek artmaya başlamış, bunun neticesinde de kamu harcamaları artış göstermiştir. Bu sebeplerle kamu yönetiminde hantallık, verimsizlik, kırtasiyecilik gibi bürokratik sorunlar tırmanmış göstermiş olup, 1970’lere kadar içinden çıkılmaz bir noktaya gelen bu sistem yeni bir sistemin doğmasına öncülük etmiştir (Kuyaksil, 2012: 313).

GKY, günümüzde eleştirilen ve bir kısmı önemli ölçüde terk edilen bir takım özelliklere sahiptir. Bu özellikler kısaca aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- ✓ Robinson (2015: 4-5)'a göre, GKY'de kamu görevlileri hiyerarşi, bağımsızlık ve bütünlük gibi değerlere sahiptirler. GKY, siyasetçilerden ve vatandaşlardan izole olan, elit ve yukarıdan aşağıya bir yaklaşımdır. Bu da GKY'nin yerinden yönetime izin vermeyen, her şeyi tek elinde bulunduran merkeziyetçi, sert kuralların bulunduğu hiyerarşik bir örgüt yapısı olduğunun göstergesidir.
- ✓ GKY anlayışının yönetsel gizlilik özelliği nedeniyle, kamu görevlileri örgüt kültür unsuru olarak gerekli gereksiz her şeyi gizlerler. Vatandaşlar, bu gizlilik kültürü dolayısıyla yönetimin elindeki verilere ulaşamadıklarından pek çok hak kaybına uğrarlar (Öztürk ve Coşkun, 2000: 154-155). Dolayısıyla her şeyin gizlilik esasına dayandığı, değişim ve gelişime kapalı bir yönetim anlayışı oluşmaktadır.
- ✓ GKY'de ulaşılması gereken hedefler birinci sırada yer alması gerekirken, kullanılan araçların temel amaç haline getirildiği bir anlayış hâkimdir. Önemli olan, kurallar ve kullanılan yöntemlerdir. Kurallara aşırı bağlılığın sonucu olarak da mevzuatta açıkça yorumlanamayan durumlarda yönetim aksamalara uğrar (Arslan, 2010: 28).
- ✓ GKY, herkesin sadece alanında uzmanlaştıkları bölümlerde çalıştığı, sınırları ve kuralları olan iş bölümlerine rastlanılan bir yapıdır. Bu durum çalışanların yürüttükleri işlerde tekelleşmeye varan uygulamalarına sebebiyet vermektedir.
- ✓ GKY anlayışında, kamu hizmetlerinin her ne kadar tarafsız yürütülmesi hedeflense dahi, siyasi süreçler kamu idarelerini etkilemekte ve kamu otoriteleri tek bir merkezin diğerleri üzerinde kontrol sağladığı kapalı mekanizmalar olarak çalışmaktadırlar (Wollmann ve Marcou, 2010: 241).

- ✓ Demokratik ve bürokratik değerlerin uzlaştırılmasında GKY'yi sorun olarak gören (Kırışık, 2013: 289) kamu yöneticilerinin, karar verme sürecinde politikacılarla paylaşım yapan kişiler olmaması gerekliliğinin üzerinde durulmuştur.

Her ne kadar geleneksel denilse de bu model kendinden önceki döneme göre başlı başına büyük bir reform hareketi olup, modern kamu yönetimini temsil etmiştir (Al, 2002: 47-60).

Uygulandığı dönem itibariyle GKY, her şeyin devlet tekelinde olması, hantallığı, yeniliklere açık olmaması, sonuç odaklı olmaması, performansı yeterince önemsememesi, nitelikten çok niceliğin önem taşıması gibi nedenlerle birçok eleştiriye maruz kalmış, 1970'lerin ortasında patlak veren petrol kriziyle iyice sorgulanarak 1970'lerin sonunda "Yeni Sağ" denilen politikaların uygulanmasıyla yerini "Yeni Kamu Yönetimi" anlayışına bırakmıştır (Özer, 2005: 10-12).

1.1.2.2.Yeni Kamu Yönetimi

1980'ler ile 1990'lı yılların başlarında ağır eleştirilere maruz kalan geleneksel kamu yönetimi modelinin yetersizliklerine bir tepki olarak, kamu sektöründe yeni bir yönetim anlayışı ortaya çıkmıştır. Söz konusu yeni yaklaşım, çeşitli bilim adamlarınca değişik biçimlerde adlandırılan bu anlayış 'yeni kamu yönetimi' (Hood, 1991), 'piyasa temelli kamu yönetimi' (Lan ve Rosenbloom, 1992), 'girişimci hükümet' (Osborne ve Gaebler, 1992) ve 'işletmecilik' (Pollitt, 1990) gibi isimlerle literatürde yer almaktadır (Bilgiç, 2008: 31). 1980'li yıllarda gündeme gelen yeni kamu yönetimi anlayışı yönetim alanında yeni bir paradigma oluşturmaktadır. İşletmecilik, piyasa temelli kamu yönetimi, girişimci hükümet(yönetim), yeni kamu işletmeciliği gibi adlarla çeşitli bilim insanlarınca tanımlanan bu anlayış, kamu yönetiminin yapısı ve işleyişi üzerinde yoğunlaşan eleştirilerle iletişim ve teknolojideki gelişmelere paralel olarak özel sektörde gözlemlenen değişim ve dolayısıyla ekonomik anlayışta meydana gelen değişiklikler sonucunda doğmuştur (Bilgiç, 2008: 31-36).

Yeni Kamu Yönetimi (YKY) düşüncesi, GKY anlayışına yönelik getirilen yoğun eleştiriler karşısında, gelişmiş batı ülkelerinde ortaya çıkan reform hareketlerinin, kamu yönetimi pratiği ve literatüründe yeni bir dönemin başladığı iddiasına dayanmaktadır. Aşırı büyüyen kamu sektörü ve müdahaleci devlet anlayışına karşı çıkan KYK, özellikle 1980'lerin sonlarında İngiltere'de başlayan bir dizi reform hareketi ile dünyaya yayılmıştır (Bilgiç, 2008: 31-36).

1970'lerin ortasında patlak veren petrol krizi küresel ekonomiyi derinden etkilemiştir. Bütçe sürekli açık vermeye başlayınca, açıkları borçla kapatan devletler süreci daha da çıkmaza sürüklemiştir. Tüm dünya genelinde yeni bir kurtuluş politikası arayışlarına girilerek, 1970'lerin sonunda devleti küçültme parolasıyla yola çıkan İngiltere'de Margaret Thatcher ve ABD'de Ronald Reagan "Yeni Sağ" akımını başlatarak iktidara gelmişler ve böylece tüm dünya genelinde yeni bir dönem başlamıştır (Aykaç, 2003: 5-20).

GKY anlayışından KYK'ye geçişte etkili olan faktörleri aşağıdaki şekilde sayabiliriz (Mengi, 1997: 505-515):

- ✓ Devletin aşırı müdahalesi sonucu durağanlaşan piyasalar ve mali krizler,
- ✓ İngiltere'de ve Amerika'da yapılan seçimler sonucunda sağ eğilimli partilerin kazanması sonucu tüm dünyada değişimin öncüsü olacaklarına inanılan "Yeni Sağ" düşüncesi,
- ✓ Baskıcı devlet uygulamalarından bunalan toplumun liberalizme doğru yönelmesi, değişen toplumsal düşünceler,
- ✓ İnternetin yavaş yavaş toplumsal hayatta yaygınlaşmasıyla birlikte ortaya çıkan bilişim teknolojilerindeki hızlı değişim,

- ✓ Özellikle yerel demokrasinin yerleşmesi amacıyla daha çok ekonomik ve sosyal alanlarda etkisini göstermeye başlayan uluslararası kuruluşların etkinliği ve ülkelerin politikalarını etkilemeleri,
- ✓ Bürokrasiye yöneltilen ağır eleştiriler, katı-hiyerarşik yapının inisiyatif kullanmaya izin vermemesi.

Yukarıda saydığımız nedenler geleneksel yönetimden yeni kamu yönetimine geçişte etkili olmuştur. Hood (1995)'a göre yeni kamu yönetimi anlayışının temelinde kamu tercihi ve maliyet teorileri yatar. Bu teoriler göz önünde bulundurulduğunda karşımıza geleneksel kamu yönetiminden farklı kavramlar ortaya çıkar. Rekabet, kullanıcıların eğilimleri, şeffaflık, hesap verebilirlik gibi idari reformlara öncülük eden çeşitli yeni kavramlar literatüre girmiştir (Bilgiç, 2008: 31-36). Kamu tercihi anlayışı merkeziyetçilik, koordinasyon ve denetimi ön plana çıkarmaktadır (Sözen, 1998: 23). Rekabete dayalı, vatandaşın kamu hizmetlerinin müşterisi olarak tercih özgürlüklerinin olduğu şeffaf ve inisiyatif alan bir bürokrasi oluşturmayı amaçlamaktadır (Üstüner, 2000: 20-21).

Yeni kamu yönetiminin temelinde ikinci olarak özel sektör benzeri işletmecilik anlayışı yer alır. Pollitt'e göre (1990: 2-3) işletmecilik; bünyesinde verimliliğin devamlı artırılması, üretkenliğe ayarlı işgücü ve profesyonel işletmecilik rolü gibi unsurlar taşır. Burada bahsettiğimiz işletmecilik anlayışı ile serbest piyasa, performans ölçümü, kontrol, denetim, kalite, bilgi sistemi, yetki devri gibi piyasa temelli anlayış yeni kamu yönetiminin temel taşı olarak karşımıza çıkmaktadır. Kamu kuruluşlarının aynı özel sektörde olduğu gibi profesyonel yöneticiler tarafından yönetilmesi gerektiğini ve bu yöneticilerin performanslarından sorumlu tutulmaları gerektiğini savunan görüştür (Üstüner, 2000: 20-21).

Osborne ve Gaebler (1992: 83) girişimci yönetimi çağdaş kamu işletmeciliği alanında ortaya çıkan küresel bir paradigma olarak görmektedir. Liberal politikaları önceleyip, kamunun hantallığı, problemlili örgüt yapısı ve verimsiz işleyişi gibi konulara dikkat çekerek âdem-i merkeziyetçilik-yerele yetki verme, serbestleşme-

devlet kısıtlamalarının azaltılması, yetkilendirme-devlete karşı vatandaşı savunacak kişilere temsil yetkisi verme gibi ilkeleri önemsemiştir.

Yeni kamu yönetimi yaklaşımının varsayımları şunlardır (Genç, 2007: 258-278):

- ✓ Birlikte kararlara katılım ve paydaşlarla birlikte yönetim, bürokratik usulün ön planda tutulduğu idareden üstündür.
- ✓ Devletin müdahalesinin olmadığı sadece düzenleyici pozisyonda kaldığı piyasa usulü, kamu kesiminden üstündür.
- ✓ Birlikte yönetim, kararlara katılım demek olan iyi yönetim ekonomik ve sosyal sorunları çözmede tek yoldur.
- ✓ Yönetim kendine has özelliği olan, sistematığı bulunan genel geçer doğrulardır. Dolayısıyla yönetim sistematığı doğru anlaşılırsa kamu kesimi de dâhil olmak üzere çoğu yerde uygulanabilir.

YKY anlayışında, devlete verilen rollerin minimal tutulup, devletin ortaya koyduğu kurallarla düzenleyici rol oynaması kamu yönetimi açısından çok önemlidir. Bu yüzden YKY anlayışının ana ilkesi 'minimal devlet' anlayışıdır. Devletin müdahalesini en aza indirmek için şu ilkeler benimsenmelidir (Arıkboğa, 2007: 42-70):

- ✓ Liberal politikalar ön planda tutulmalı, serbest piyasa koşullarının oluşması için gerekli düzenlemeler devlet tarafından kanunlarla yapılmalıdır. Üretim yapan, mal ve hizmet üreten devlet yerine, serbest piyasa koşullarında mal ve hizmet üreten firmalara yardımcı olup, alt yapıyı düzenleyici devletin varlığı istenmektedir.
- ✓ Kamu kurumlarında hizmetlerin ve personellerin verimliliği ön planda tutulmalıdır. Bürokrasi denilen olgunun, hizmet alan müşteriler (vatandaş) eliyle denetlenmesinin önü açılmalıdır.

- ✓ Verimlilik ve etkililik anlamına gelen kamu kurumlarının performans ölçümüne önem verilmelidir. Kimin ne kadar performans gösterdiği objektif kriterlere göre belirlenmelidir. Bu kriterler neticesinde ortaya çıkan performans denetiminde öncelik girdiler üzerine değil çıktılar üzerine olmalıdır. Yani sonuç odaklı olunmalıdır (Ömürgönülşen, 2003: 3-43).
- ✓ Serbest piyasada olduğu gibi kamu hizmetinden faydalananlar müşteri olarak kabul edilmeli, “müşteri her zaman haklıdır” anlayışıyla hareket edilip onlara farklı seçenekler sunulmalıdır. Müşteri memnuniyeti her şeyden üstün tutulup belirli periyotlarla yapılacak olan anketlerle memnuniyet ölçülmelidir (Saran, 2004: 71).
- ✓ Önleyicilik faaliyetleri ön planda olmalıdır. Problemler ortaya çıkmadan önce tespit edilip, gerekli çözüm önerileri uygulanmalıdır. Sorunlar ortaya çıktıktan sonra müdahale etmek daha güçtür. Bu yüzden mekanizma problem ortaya çıkmadan önce müdahale üzerine kurulmalıdır.
- ✓ Hizmetten yararlananların kamunun her zaman tüketen ve kaynak harcayan bir yapıda bulunduğu algısının yıkılması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Bu da kamuda kazanma unsuru yerleştirilerek sağlanmalıdır.
- ✓ Yerelleşme sağlanarak, yerinden hizmet anlayışı yaygınlaştırılmalıdır. Kararlara katılımcılık hedeflenerek, alınacak kararlara mümkün olduğunca yüksek katılım sağlanmalıdır.
- ✓ Piyasa koşullarının sadece serbest piyasada oluşması yerine kamuda sunulan hizmetlerin de piyasa koşullarına göre rekabetçi bir ortamda sunulması sağlanmalıdır. Kamu hizmetlerinin sağlanmasında devlet tüm aktörler arasında katalizör görevi yapmalıdır (Aksoy, 1998: 3-13).

YKY'nin literatürde eleştirilen bir takım yönleri de bulunmaktadır. Bunları aşağıdaki şekilde özetleyebiliriz:

- ✓ YKY anlayışında kullanılan “yeni” kelimesinin uygun olmadığı, YKY anlayışında dile getirilen her şeyin daha önceki anlayışlarda da var olduğu, kelimenin sadece kavrama meşruluk kazandırmak için kullanıldığını ifade edilmektedir (Kurt ve Uğurlu, 2007: 88).
- ✓ YKY'nin devleti bir tüketim aracı haline dönüştürdüğünü düşünen Riccucci (2001: 173)'ye göre bu yaklaşım, devletin çatışmaları çözme, uluslar hedefler belirleme, toplumdaki güç kullanımını belirleme ve ulusun yatırım yapma gibi rollerini göz ardı eden bir mantığa sahiptir.
- ✓ En önemli iddialarından birisinin evrensellik olduğu YKY, uygulamada düşüncelerinin her dönem için geçerli olmadığını göstermektedir. Bundan dolayı da evrensellik iddiası boşa çıkmaktadır (Hood, 1991: 9).
- ✓ En yoğun eleştirilere “Yeni Sağ” ideolojisinin bir parçası olarak kabul edilmesi noktasında alan YKY ile ilgili literatürde bu eleştiriye oldukça fazla tepki de bulunmaktadır.

YKY'e getirilen eleştiriler beraberinde yerel yönetimden yerel yönetişime geçiş sürecini başlatmıştır. Yerel yönetişime geçiş, yerel yönetimleri kuşatıcı nitelikte olan ekonomik, toplumsal ve siyasal çevrede yaşanan değişimlerin bir sonucudur.

1.2.YÖNETİŞİM KAVRAMI

1.2.1.Kavramsal Açıdan Yönetişim

Yönetişim kavramı son dönemde devlet yönetiminde, siyaset biliminde, kalkınma konulu tüm organizasyonlarda adından söz ettiren, kendisine önemli sorumluluklar yüklenen bir kavramdır. Çok aktörlülük anlamına gelen bu kavram, demokrasiyle birlikte anılan bir sürü kavramı da beraberinde getirmektedir. STK'lar,

yerel demokrasi, hükümet dışı örgütler, sürdürülebilir kalkınma, çevre hakkı, insan hakları gibi çeşitlendirebileceğimiz bir sürü kavram bugün yönetimle birlikte ortaya çıkmış kavramlar gibi algılanmaktadır. Çünkü yönetim, çok kavramlı, çok aktörlü bir yapıdır (Yıldırım, 2004: 193-194).

Yönetim, çok aktörlülüğe dayanan, bizzat kendisi yapmaktan çok çevresindeki paydaşları yapabilir kılan, herkes tarafından kabul edilen bildirelere ve şartlara uygun performans ölçütlerini ortaya koyan, yerinden yönetimi merkezine koyup, demokrasinin gelişmesini yerel demokrasiyle ilişkilendiren, devlete bizzat müdahale rolü değil de, katalizör (düzenleme rolü) görevi yükleyen bir sistemdir (DPT, 2007: 5). Bu sistem tüm sorumluluğun devlette olmasını reddedip, sorumluluk dengesini sivil topluma doğru kaydıran, birlikte yönetimle beraber yönlendirme sürecine katılan, kamunun sahip olduğu tekel gücünün adil ve eşit bir şekilde yayılmasına fırsat veren, insan haklarına saygılı ve insan haklarının ön planda tutulduğu devlet ve paydaşlar arasında kurulan sorumluluk paylaşırma sistemi olarak tanımlanabilir (Tekeli, 2012: 226-227).

Yönetimin temeli “birliktelik, birlikte yönetme ve katılımcılığa” dayanır. Tüm aktörlerin karar alma sürecine eşit şekilde katıldığı “çok aktörlü bir yönetim” modelidir. Bu kavram ilk defa 1989 yılında DB tarafından yayımlanan bir raporda, daha sonra bir takım OECD raporlarında yer almıştır (Zabçı, 2002: 159-160).

DB, yönetim kavramını ülkelerin iktisadi ve beşeri kaynaklarının idaresinde gücün kullanım şekli olarak betimlemiştir. Karar alma mekanizmalarına katılım ve alınan kararlardaki söz hakkı yüzdesinin eşit olarak paydaşlarca yönetim paylaşılması, gücün eşit şekilde kullanılması olarak nitelendirilmektedir (Görün, 2006: 159-184). Yönetim, devlet, piyasa ve STK’lar arasındaki ilişkileri yeniden formüle eden sihirli bir kavramdır. Yönetim kavramı DB raporlarında “Good Governance” yani “İyi Yönetim” olarak geçmektedir (Gündoğan, 2002: 23).

DB, devlette etkinliğin ve verimliliğin ön planda tutulması, serbest piyasanın oluşmasının sağlanıp tam rekabet piyasasına destek verilmesini yönetimin özellikleri olarak belirlemiştir. Ayrıca kamunun piyasaya müdahale etmeyip, mal ve hizmet üretiminde bulunmaması, özel sektörün büyümesine ve gelişmesine yönelik bir

sistemin ortaya çıkarılması, kamuda bürokrasinin olabildiğince azaltılması gerekmektedir. Bürokraside kırtasiyecilikle mücadele edip, vatandaşın müşteri olarak kabul edilmesi, memurlar arasında girişimciliğin ve yaratıcılığın gelişmesine fırsat verilmesi, devletin üretici değil bilhassa düzenleyici olması, bu yüzden üretimle ilgili tüm departmanların özelleştirilmesi, hantallaşan yapının, gizli işsizliğin önüne geçilmesi için kamuda personel reformu yapılıp, çalışan sayısının ciddi oranda azaltılması kaçınılmazdır (Bozlağan, 2002: 56-72).

Merkeziyetçilik yerine hizmetin yerinden vatandaşa sunulması demek olan yerelleşmenin sağlanması, yerel demokrasinin olmazsa olmazı âdem-i merkeziyetçi yönetim şeklinin tercih edilmesi, kamu-özel sektör-STK üçlüsünü karar alma mekanizmasında kullanıp, özellikle hükümet dışı örgütlenmelerin (STK) her türlü kararda görüş, öneri, fikir sunmasının önünün açılması gerekmektedir (Ayman, 2003: 115). Böylelikle tepeden inmece anlayış bir kenara bırakılacak, idare sürekli şikâyetlerle uğraşmayacak, ağır ve haksız eleştirilerin önü kesilecektir. Çok aktörlü karar alma mekanizması anlamına gelen yönetim kavramının en önemli özelliği paydaşların katılımıyla alınan kararların, dışarıda ve sosyal platformlarda savunulmasıdır (Worldbank, 1992).

Yönetişim, vatandaşların ve STK'ların kendi haklarını korumalarını, kanunlarla kişilere verilen temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasını, bilinçli bir vatandaş gibi davranmalarını, diğer kurumlar ve kişilerle olan fikir ayrılıklarını görmelerini sağlayan, demokratik, katılımcı ve çok paydaşlı faaliyet ve kurumlar bütünüdür. Sadece fikir benzerliklerinin değil, fikir ayrılıklarının da görüşülüp konuşulduğu, demokratik bir ortamda tartışılıp paydaş çoğunluğuyla karar alınması, yönetim kavramının en önemli farklılığıdır (Ergun, 2004: 334-335).

Burada altını çizmemiz gereken en önemli husus kamuda belli bir alanda düzenleme yapılacağı ve politika oluşturulacağı zaman tek elden karar verilmeyecek, vatandaşların, yerel aktörlerin, özel sektör ve STK'ların da katılımları sağlanarak birlikte katılımcı yönetim anlayışıyla hareket edilecektir (Çukurçayır vd., 2010: 42). Böylece başarıda veya başarısızlıkta herkesin payı olacaktır.

Yönetişim kavramının tam anlamıyla gerçekleşmesi, tam katılımcı demokrasinin de gerçekleşmesi demektir. Çünkü herkesin yönetime katılıp, karar alma faaliyetlerinde aktif rol alması, kendi geleceklerini kendilerinin tayin etmesi anlamına gelen demokrasi kavramı, bu özelliğiyle yönetişimin temel kavramı olan katılımcılıkla bire bir örtüşmektedir (Yaylı ve Pustu, 2008: 137).

Yönetişim kavramının beklenenin aksine hızlı bir trend şeklinde yükselmesinde, bu kavramın kimler tarafından ortaya atıldığına da önemi vardır. İktisadi ve siyasi yönden dünyaya yön veren büyük organizasyonların, yönetişim kavramını konferanslarında ve toplantılarında sürekli dikte etmeleri sayesinde bu kavram herkes tarafından benimsenen sihirli bir kavram haline gelmiştir. 1990'larda DB, IMF, BMKP gibi dünyaya yön veren uluslararası kuruluşlar (Göymen, 2000: 3-13), tüm faaliyet raporlarında katılımcılık, çok paydaşlılık, sürdürülebilir kalkınma, demokrasi gibi kavramları devletlerin gelişmişlik ölçütlerinde kullanmaya başlamışlardır (Bayramoğlu, 2014: 28).

DB'nin 1989 yılında yayınladığı bir raporunda, yönetişim kavramının temel özellikleri belirtilmiş ve bugünkü manada kullanılan yönetişim kavramına birebir atıfta bulunulmuştur. Bu raporda yer alan yönetişim modeli, kavramın en aktif yönüyle ilk defa kullanımını kabul etmektedir. Önümüzdeki yıllarda DB yalnızca kavramın özelliklerini ve sınırlarını belirleyip raporlamakla yetinmemiş, kavramı geliştirerek, tüm siyasi platformlarda ve toplantılarda, yönetişimin nasıl uygulanacağı, uygulamada karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileriyle ilgili ciddi çalışmalarda bulunmuştur (Bayramoğlu, 2014: 40-41).

DB'nin yönetişimle alakalı siyasi uygulama projesi, yönetişimi diğer kavramlardan farklı kılarak, sadece teorik bir kavram olmaktan çıkarmış; yönetişimin hayata geçirilerek, pratikte de karşılık bulmasına neden olmuştur. Peki, DB bu kavrama neden bu kadar ilgi göstermiştir? DB yapmış olduğu konferanslarda ve devletlerin gelişmişlik düzeyleriyle ilgili tuttuğu raporlarda gelişmekte olan ülkelerin neden geri kaldıklarını, kalkınma modellerindeki yanlışlarını ortaya koyarken, kalkınmayla yönetişim kavramı arasındaki doğru orantıyı da gözler önüne sermiştir (Koçak, 2009: 727-733). Kurulan bu nedensellik bağına göre kalkınma ancak iyi yönetişimle sağlanabilecektir. Kalkınma modelleri kurulurken paydaşları ve tüm

aktörleri sürece dahil ederek demokratik bir model benimsenirse, sonucunda kalkınma da sağlanmış olacaktır (Çarkçı, 2008: 59). Üçüncü dünya ülkelerinin içinde bulunduğu buhran, bürokratik düzen, kırtasiyecilik, adam kayırmacılık ve anti demokratik uygulamalar, kalkınmanın önündeki en büyük etkenlerdir. Bu sayılanlar da yönetim krizinin aşılmasıyla nihayete kavuşacak, devletler de kalkınma konusunda ciddi bir mesafe kat etmiş olacaklardır (Bayramoğlu, 2014: 34).

Rhodes (1997: 53)'a göre yönetim, karşılıklı etkileşim, paydaşların birbirlerine olan mecburiliği ve tahammülü, kıt kaynakların birlikte yönetimi ve kaynakların değişimi, tekelci, katı, GKY anlayışından devletin sadece paydaş olarak katılım sağladığı, ciddi manada demokrasinin ve bağımsızlığın ön planda tutulduğu, herhangi bir zorlama olmadan, kendiliğinden biraya gelip kararlar alabilen, paydaşlar arası bir ilişkiler bütünüdür.

20. yüzyılda etkisi altında kalınan bürokrasinin egemen olduğu yönetim anlayışı, 21 yüzyılda yerini yönetim anlayışına bırakmıştır. Yönetim kavramı, ortaya çıktığı döneme kadar olan yönetim anlayışlarını etkilemiş; yerelleşmeyi, tek elden yönetim (üniter) yerine bölgelere ayrılıp yönetmeyi, gizlilik yerine şeffaflığı, yoğun bir şekilde kararlara katılımı, katı bürokrasi yerine hukukun üstünlüğü anlayışını yerleştirip (Göymen, 2010: 32-133), temelinde şeffaflık ve hesap verebilirliği ön planda tutarak, yönetim alanında ciddi yeniliklere yol açmıştır (Özer, 2005: 63).

Yönetişim, aktörler arası karşılıklı ve yoğun ilişkiler ağını içeren karmaşık bir yapıdır (Mülkiyeler Birliği Vakfı, 2001: 849-862). Devleti, özel sektörü, hükümet dışı örgütleri ve STK'ları içine alan bir yapı olarak düşünüldüğünde çok komplike ilişkiler ağı olarak tanımlayabileceğimiz yönetim kavramı, ortak bir konsensüsün sağlanmasını gerektirir. Karar alma süreçlerine sadece devletin merkezi yönetimi ve yerel yönetimi değil bunlara ek olarak, STK'lar, özel sektör temsilcileri, kar amacı gütmeyen kuruluşlar (dernekler, vakıflar) da katılarak paydaş sayısının maksimum seviyeye ulaşması sağlanır. Böylece tüm aktörlerin katılımıyla geniş bir yönetim ağı meydana gelerek tam anlamıyla demokratik katılımın sağlanması hedeflenir (Gaudin, 1998: 47-55). Bu da yönetim kavramının ulaşmak istediği asıl hedeftir.

Yönetişim kavramının parolası ‘kürek çeken değil dümen tutan devlet’dir. Devlet katalizördür. Dümeni tutar, düzenler ve yönlendirir. Kararı tüm paydaşlar tam demokratik bir ortamda ortaklaşa verirler ve sonuçlarına hep beraber katılırlar (Osborne ve Gaebler, 1992: 1).

Buraya kadar yaptığımız açıklamaların hepsinde yönetim kavramının katılımcılık, ortaklaşa karar alma, birlikte yönetme, yerelleşme ve demokratiklik özellikleri üzerinde durulmuştur. Her ne kadar yönetim kavramı bu söylemler üzerinde büyüüp gelişse de asıl amaç sürdürülebilir kalkınmayla beraber gelişmekte olan ülkelerin ekonomik sistemlerinin gelişmesidir.

1.2.2.Yönetişimin Temel Özellikleri

Tarihsel gelişim sürecinden günümüze kadar incelendiğinde yönetim kavramının çok hızlı bir şekilde literatürümüze yerleştiği ve tüm kurumların aktif bir şekilde yönetime başvurdukları, kavramın neredeyse tüm dünya genelinde yaygın olarak benimsendiği kanıtlanmıştır. Vatandaşların iktisadi, sosyal ve kültürel anlamda refah seviyesinin artırılması, devletin ekonomik ve toplumsal seviyenin geliştirilmesi için politikalar ve gelişim planları oluşturulurken yönetimden yararlandıkları, kaynakların etkili ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek için (Kersbergen ve Waarden, 2004: 143-151) çokça yönetim ilkelerine yönelip, uygulamada yönetimin başvurulması gereken örf ve adet kuralları gibi yerleştiği gözlemlenmektedir. Uygulamada idarelerin ne kadar yönetimi uyguladıkları, aktörlerin sürece katılımı, karar alma süreçleri, öneri ve tekliflerin ne kadarının dikkate alınıp, kararları etkilediği yönetimin demokratikliğini ve kalitesini ortaya koymaktadır (Özer, 2006: 65).

Yönetişim kavramının temel özellikleri ile ilgili literatürde birçok yazar tarafından yapılan çalışma ile karşılaşmaktayız.

Bovaird ve Löffler'e göre yönetim yaklaşımının temel özellikleri (Öztoprak, 2011: 29):

- ✓ Yönetişim, geleneksel yönetim anlayışının sebep olduğu hantallık, bürokrasi ve kırtasiyecilik gibi olumsuzluklarla karmaşık ve çözülemeyen bir yapıya bürünen ve çözüm bekleyen problemlere, tüm paydaş ve aktörleri sürece dahil ederek (STK, özel sektör, sosyal medya), ortaklaşa bir çözüm bulunmasını önerir. Ulaşılmak istenen çözüme zor kullanarak veya dikte ederek değil tam bir fikir birliği ve uzlaşılı kültürü içinde daha etkin ve verimli bir şekilde ulaşılabileceğini savunur (Aktan, 2008: 11-17).
- ✓ Yönetişim kavramını sadece yürürlükte olan yazılı mevzuat hükümlerine göre değil toplumda yerleşmiş ananeler ve yazısız kuralları da kapsar. Yönetişim, kanun, genelge, yönetmeliklerden yararlanılan alanların dışında bir toplumda geçmişten beri süre gelen alışkanlıklar, deyimler, atasözleri gibi yazılı olmayan kaynaklara da yoğun bir şekilde başvurur. Genelde yerelde ortaya çıkan problemler büyüklerin devreye girmesi, tarafları bir araya getirip uzlaşmayı sağlamalarıyla çözülebilir. İşte yönetim kavramını da tüm aktörleri bir araya getirerek informel şekilde konsensüsü sağlayabilir. Sadece yazılı kuralları uygulayarak her işin üstesinden gelinemez. Taraflar ve paydaşlarla bir araya gelinerek ortak konsensüsün belli şartlar çerçevesinde mutabakat metnine dönüşebilmesi yönetim kavramının en belirgin özelliğidir (Yüksel, 2000: 145-159). Toplumlarda kangren olmuş, yasal yollarla çözüme kavuşturulamayan birçok sorun yazılı olmayan kurallar, örf ve adetlerle çözüme kavuşturulabilir. Bu yüzden yönetim kavramını sorunun çözülebilmesi noktasında işine geldiği gibi davranmaktan çekinmez. Sorunun çözümü noktasında yazılı kurallara ihtiyaç varsa yazılı kurallar, örf ve adetler kullanılmasına ihtiyaç varsa yazılı kurallara ihtiyaç duyulmadan, yazısız kaynaklara başvurulur. Müzakerenin nasıl sağlandığının bir önemi olmayıp, önemli olan sonuçta müzakere sağlanmasıdır. Sorunun içeriğine göre şekil alan

yönetişim biçimi yeri geldiğinde çok sert biçimde, yeri geldiğinde de çok yumuşak şekilde uygulanır.

- ✓ Yönetişim kavramının özellikleri arasında duruma göre şekil alma da yer alır. Tek bir doğru olmamakla birlikte şartlara göre değişen bir yapı vardır. Yeni Kamu İşletmeciliğinin olmazsa olmazı işletme anlayışı, yönetim anlayışında her durumda doğru bir uygulama alanı olarak kabul edilmemektedir. Yönetişim kavramının belki de en belirgin özelliği içinde bulunulan duruma göre şekil alınmasıdır. Yönetim türleri arasında en iyi yönetim şudur diyebileceğimiz ‘onebestway’ en iyi tek yol bulunmayıp şartlara ve içinde bulunulan duruma göre değişen yönetim şekilleri vardır. Yeri geldiğinde klasik yönetim duruma göre en iyi yönetimken, yeri geldiğinde yeni kamu işletmeciliği en iyi yönetim türüdür. Bu tamamen içinde bulunulan duruma göre değişir. Belirli bir zaman diliminde bürokratik yönetim şartlara göre işlevsel olabilirken, değişen şartlar nispetinde tamamen bürokratik yönetim dışı bir yönetimin de işlevsel olma ihtimali bulunmaktadır. Hangi yönetim biçiminin kullanılacağını belirleyen yegâne ölçüt, içinde bulunulan durum ve şartlardır (HABITAT II, 1999).
- ✓ Yönetişim kavramı yalnızca işletmeler, kurumlar ve yönetim biçimleriyle alakalı değerlendirmeleri göz önünde bulundurmayıp, yönetimle alakalı şunu yaparsak şöyle sonuçlar elde ederiz gibi çıktılar ve formüller yerine toplumsal düzeyde erdemli, ahlaklı insan olma özellikleriyle de ilgilenir. Kişilerin sosyal hayatlarında bu tür kavramlar yerleşirse toplumsal olarak erdemlilik gibi yüce bir değer etrafında toplanılabilir. Böylece toplumsal ilişkilerde dürüst ve erdemli kararlar alınarak, mutabakat kolay bir şekilde sağlanmış olur (T.C. Maliye Bakanlığı, 2003: 18-33).
- ✓ Yönetişim kavramında paydaşlar arasındaki ilişkiler bir noktadan sonra karar alma aşamasında üstünlük çekişmesine dönüşür. Bu çekişme tam manasıyla incelendiğinde yönetim kavramı nihayetinde siyasetle

ilişkilendirilir. Toplum içerisinde siyasi çekişmeler neticesinde elde edilen yönetimler, o toplumun değerlerinin birer yansımaları olup bu sürece dışarıdan herhangi bir uzman yönetici atanması doğru değildir. Yereldeki kişilerin bu süreci yönetmesi daha doğru olacaktır (Soyupek, 2018: 291-308).

Yönetişim kavramının en önemli özelliği tüm aktörlerin birbirine bağlı olup etkileşim içinde oldukları gerçeğidir. Her aktör ancak birbiriyle anlam kazanır. Toplumsal bir sözleşme gibi, yönetim uzlaşma kültürüne dayanır. Tüm aktörler ortak bir payda altında uzlaşarak karar alırlar. Kamu, özel sektör, STK'lar, vatandaşlar ve medya bu oluşumun en önemli aktörleridir (Fidan, 2011: 7). Ancak devletin yönetim uygulamalarında bazı durumlarda kanun yapma yetkisinden dolayı avantaja sahip olduğu söylenebilir. Bu da onu eşitler arasında birinci konuma getirmektedir.

Yönetişimle birlikte katılımcılık, saydamlık, hesap verilebilirlik ilkeleri korunmakta, bu ilkeler sayesinde, ekonomik, sosyal ve politik öncelikler üzerinde bir konsensüs sağlanmaktadır. Tüm aktörler yoğun bir şekilde karar alma sürecine katılmaktadır (TODAİE, 1998: 274).

1.2.3.Yönetişimin Temel İlkeleri

Yönetişim katılımcı, fikir birliğine odaklı, hesap verebilir, şeffaf, duyarlı, etkili ve verimli, adil ve kapsayıcı, hukukun üstünlüğünün bulunduğu, çalışanlarına yönetişimin güvencesini veren, yolsuzluk uygulamalarından arınmış, saydam bir yönetim anlayışını ifade etmektedir.

Yönetişimin temel ilkeleri aşağıda Şekil 1’de gösterilmiştir (Ali, 2015: 65-77):

Şekil 1. Yönetişimin İlkeleri

1.2.3.1. Katılımcılık

Yönetişim kavramının en belirgin özelliklerinden biri olan katılımcılık, bireylerin kendilerini ve toplumu ilgilendiren konularda demokratik bir şekilde oy kullanarak veya görüş bildirerek karar alma aşamalarını açıklama ve kararları uygulama noktasında gerekli denetimlerin yapılarak katılımın seviyesini ortaya koyma sürecidir (Şaylan, 2002: 1-22).

Yerel demokrasinin gelişme gösterdiği topluluklarda katılımcılık, adalet, eşit derecede söz sahibi olma, temel hak ve özgürlüklere saygı, mutabakat sağlama gibi kavramlar etrafında toplumlara gerekli katkıları yaparak tüm aktörlerin eşit derecede yönetime ve kararlara katılımını sağlayarak, idarelerin meşruiyet problemlerine çözüm bulmaktadır (Yıldırım, 2004: 216).

Yönetişim kavramının en önemli ilkesi aktörlerin tüm kararlara eşit şekilde katılmalarıdır.

Vatandaşların kamuyla birlikte hareket edip, ortaklaşa bir yönetim sergilemeleri onların katılımında sağladıkları aktifliğin bir göstergesidir. Aktif katılımı birlikte vatandaşlar demokrasinin gelişmesi noktasında aktörler arası mutabakatı sağlayıp, yönetimde etkin bir şekilde söz sahibi olmaktadır. Paydaşlar kararlara aktif katılımı birlikte, etkin bir şekilde yerel demokrasinin gelişmesine katkı sağlamaktadırlar (Aktan ve Çoban, 2010).

Karar alma mekanizmalarının katılımcılık bağlamında yönetişimi geliştirmeleri için öncelikle şeffaf bir yönetim tarzı belirlemeleri, toplantıları ve görüşülecek konuları uygun vasıtalarla paydaşlara duyurmaları, alınan kararları medya aracılığıyla tüm katılımcılara ilan etmeleri gerekmektedir. Alınan kararların uygulama neticeleri, vatandaşların hayatlarına etkileri geri bildirimlerle sık sık kontrol edilmelidir. Katılımcılıkla birlikte devlete ait olan çoğu yetki, yetki devri yapılarak tüm paydaşlara eşit biçimde aktarılmış olmaktadır. Özel sektör, medya, sivil toplum kuruluşları, hükümet dışı organizasyonlar aktif katılımı birlikte sık sık devletle bir araya gelmekte, bürokratik çoğu işlemde baş aktör olmaktadır (HABITAT II, 1999).

Yönetişimin temel ilkesi olan katılımcılıkta, merkezi yönetim ve yerel yönetim kuruluşlarından başka sivil toplum örgütleri, özel girişimciler ve kar amacı gütmeyen kuruluşları kapsayan geniş bir aktörler yelpazesinin varlığı ve bunların yönetim sistemine dahil edilmesi söz konusu olmaktadır. Yönetişim kavramı, toplumu yönlendirmek ve yönetmek konusunda paydaş katılımlarını artırarak sorumluluk dengesinin, devletten sivil topluma doğru kaymakta olduğuna işaret etmektedir.

Yönetişim, diğer bir deyişle, devlet yönetimini yasama ve yürütme faaliyetleri arasındaki ilişkiler bütünü olmaktan çıkarmış, sadece bu ikisi arasındaki etkinlikler olarak devleti sınırlandırmamakta, diğer paydaşların da aynı önemde katılımı, yönetimde söz sahibi olduklarını, bu aktörlerin, yönetimin olmazsa olmazı olduklarını kabul etmektedir. Burada çok aktörlü bir yönetim biçimi karşımıza çıkmaktadır (Eryılmaz, 2013: 60).

Yönetişim kavramı her fırsatta katılım ilkesini öngördüğünden yönetişim eşittir katılım diyebiliriz.

1.2.3.2 Hukukun Üstünlüğü

Temel hak ve hürriyetlerin toplumlarda kabul görmesi, bir ülkeyi hukuk devleti olarak saymamızın yegâne ölçütüdür. Ülkelerin asıl görevi de temel hak ve özgürlükleri somutlaştırarak sağlam bir yasal zemine kavuşturmasıdır. Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyine üyeliğin ön şartı temel hak ve özgürlüklerin hukuk sisteminde kabul edilip, hukukun üstünlüğünün ülke yönetim sisteminde yaygınlaşmış olmasıdır (Çağlar, 2001: 78).

Zemininde katılımcı ve vatandaşla istişareli bir sistemin yer alması durumunda devletin toplumsal yaşamda, demokratik, sosyal, katılımcı ve hukukun üstünlüğü kavramlarını yaygınlaştırması kolaydır. Katılımcı, şeffaf, yerel ve demokratik bir devlet yönetiminin tesis edilmesinin ön şartı hukuk devleti olma zorunluluğudur. Devletin bile her istediğini yapamayıp anayasa ve kanunlarla çizilen sınırlar çerçevesinde belli bir anayasaya bağlılığı, hukukun kişilere göre değişmeyip, hukuk kavramının en küçük bireyden en yaşlı bireye kadar hakkaniyet ölçüsünde sunulması bir sistemin hukuki olup olmamasının ölçütüdür. Hukukun üstünlüğü ilkesinin yerleştiği toplumlar, yönetsel anlamda eşitliğin ve yönetim kavramının başarıyla uygulandığı toplumlardır (Ökçesiz, 1997: 398).

Yönetişim, vatandaşlara sunulan hizmetlerin eşit bir zeminde, taraf tutmadan, yapılan işlemlerin kişilere göre değişmemesini temel alan kanuni bir düzenlemeyi zorunlu kılmaktadır. Temel hak ve özgürlüklerin kabul edilip, toplumun bütün bireylerinin haklarının savunulması ve korunması kültürünün devletlerin sistemlerine yerleşip keyfiliğin önlenmesi, yönetişimin hareket alanını genişletir. Bağımsız mahkemeler ve hâkimler, temel hak ve özgürlükler konusunda kanuna uygun şekilde işlem yapan emniyet ve jandarma gücü de bir ülkede hukukun üstünlüğünün ve tarafsızlığının bir göstergesidir (Yıldırım, 2004: 219-220).

1.2.3.3. Şeffaflık

Şeffaflık, yönetişimde katılımcılıktan sonra üzerinde en çok durulan kavramdır. Şeffaflık neticesinde, yönetimler içerisinde denetim ve hesap verilebilirlik ilkeleri yaygınlaşmaktadır. Bürokrasi kavramının alt üst ettiği ve devlete duyulan güvenin

yeniden tesis edilmesi için alınan kararların ve yapılan iş ve işlemlerin şeffaf bir yapı çerçevesinde vatandaşa yansıtılması gerekmektedir. Katılımcılıkla birlikte çoğalan yönetimlerdeki aktör sayısı kamu yönetiminde tüm kararların şeffaf bir şekilde alınarak, kolektif bir yönetim anlayışının varlığını zorunlu kılmaktadır (Yıldırım, 2004: 223).

Günümüzde yanlış kararların alınmasının önüne geçilmesi, şeffaf ve saydam bir mekanizma varlığıyla da ilgilidir. Devlet yönetiminde şeffaflık vatandaşların devlet yönetimi hakkında gerekli bilgi edinme ve bilgiye erişebilme haklarının anayasal ve yasal normlarla güvence altına alınması demektir. İdeal devletin bu boyutu açık devlet ya da şeffaf devlet olarak adlandırılmaktadır (Ökçesiz, 1995: 22).

Yönetişim için gerekli olan şeffaflık, verimliliği düşüren, güvenilirliği azaltan ve kamu yönetiminin eşitlik ilkesini ortadan kaldıran rüşvet ve yolsuzluk engelinin de aynı zamanda panzehri hükmündedir (Yıldırım, 2004: 222).

Son dönemlerde e-devlet uygulamaları ile birlikte yönetim için gerekli olan şeffaflık ilkesi ciddi biçimde sağlanmıştır. Herkese açık, kolaylıkla ulaşılabilecek bir sistem, daha demokratik, yolsuzluk ve rüşvetin daha az olduğu bir sistemdir.

1.2.3.4. Hesap Verebilirlik

Hesap verebilirlik de yönetişimin temel ilkelerinden biridir. Yalnız idari kuruluşların değil aynı zamanda, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının da halka ve ilgili kurumlara karşı hesap verebilir olmasını içermektedir. Genellikle kuruluşların hesap verebilirliklerinin çerçevesini, karar ve işlemlerinden etkilenecek ilgililer belirlemektedir. Karar verme ve iş yapma aşamasında hesap verebilirlik, örgütün hem iç hem de dış müşterilerine karşı aynı düzeyde korunmalıdır. Hesap verebilirlik, şeffaflık ve hukuk kuralları olmaksızın uygulanabilecek bir ilke değildir (Yıldırım, 2004: 222).

Görüldüğü üzere yönetişimin tüm ilkeleri, birbirleriyle sıkı bir ilişki içerisinde olup biri eksik olursa sistem yürüyemez hale gelmektedir.

Otorite/otoritelerin kamuya karşı sorumlu olması meşruiyetin de temelini oluşturur. Hesap verebilirlik, ancak kamu politikalarının belirlendiği karar süreçlerinde ilgili prosedürlerin çıktı ve sonuçlarının halkın bilgi ve incelemesinde, kısaca geri beslemeye olanak tanıyan bir süreçte gerçekleştirilebilir. Yönetişim kavramında sorumluluk anlamında dikkatler devletten çok özel ve gönüllü sektörler kısacası yurttaşlara çekilmektedir. Üçüncü sektör olarak adlandırılan gönüllü kuruluşlar, sivil toplum örgütleri, kar amacı gütmeyen kuruluşlar ve diğer toplumsal örgütlenmeler sorumluluk bakımından önem kazanır. Sorumlulukların kamu, özel ya da sivil sektörler arasında paylaşımının belirgin olmaması nedeniyle yaşanan olumsuzluklardan yönetişimin sorumlu tutulması ise önemli bir açmazdır (Yıldırım, 2004: 233).

Yönetişimi bir ülkenin ekonomik ve toplumsal kaynaklarının yönetilmesinde gücün kullanılma tarzı olarak tanımlayan DB, bu kavramla devlet, piyasa ve sivil toplum arasındaki ilişkileri yeniden formüle etmektedir. İyi yönetim kapsamında DB, kamu sektöründe verimliliğin sağlanması, rekabetin ve piyasaların desteklenmesi ve özel teşebbüs için uygun ortamın yaratılması için devlet içinde girişimciliğin geliştirilmesi, kamu kuruluşlarının özelleştirilmesi, kamu personel sayısının azaltılarak kamu hizmetlerinde reforma gidilmesi, bütçenin kontrol edilmesi, idarenin âdem-i merkezileşmesi ve hükümet dışı örgütlenmelerin (STK) daha fazla kullanılması yönündeki tercihlerini açıkça ortaya koymaktadır. Hukuk devletinin en önemli özelliği yönetenlerin yönetilenlere karşı sorumlu olmasıdır (Aliefendioğlu, 2001: 33). Yönetişimde ancak bu önermelerden farklı olarak, kamuya karşı sorumluluk (hesap verilebilirlik) meşruiyetin sağlanması, yönetimde şeffaflık ve katılım, iyi yönetim düşüncesinin temel bileşenleri olarak ele alınmakta, bunların gerçekleşmesi ise sivil toplumun geliştirilmesi ve yetki devrinin sağlanmasına bağlanmaktadır (Worldbank, 1992).

Bilgi edinme hakkı karşısında bilgi verme yükümlülüğü, bir yandan idareyi açıklığa ve şeffaflığa diğer yandan da işlemlerini gerekçeli ve hukuka uygun biçimde yapmaya zorlamaktadır. Bunun nedeni, yapılan işlemlerin hukuksal dayanaklarının ve gerekçesinin, bilgi edinme hakkının kullanılması durumunda tatmin edici biçimde açıklanmak zorunda olunmasıdır. Bu zorunluluk, şeffaf yönetim anlayışının bir başka

görünümü olan “hesap verebilirliğin” de sağlanmasına katkıda bulunacaktır (Sözen ve Algan, 2009: 32).

Bilgi edinme hakkının, uygulamada Türk kamu yönetimi işleyişinde şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerine büyük katkılarının olabileceği aşikârdır. En genel ve kabul edilen biçimiyle hesap verebilirlik, bir kişinin eylem ve faaliyetleri nedeniyle bir otoriteye karşı sorumlu olmasıdır (Mulgan, 2000: 555). Hesap verebilirliğin önemli bir işlevi de kamusal yetkilerin yanlış kullanımının ve suistimalinin önlenerek kaynakların hukuka ve kamu yararına uygun şekilde kullanılmasını sağlamaktır (Ateş, 2011: 181).

Kamu yöneticilerinin, memurların yaptığı her işte er ya da geç hesap vereceğini bilmesi hem yapılan işin kalitesi bakımından hem de haksızlığın önlenmesi bakımından çok önemlidir. Yönetişim sayesinde özellikle devlet kurumlarında çalışanlar atacakları adımları bir kez daha düşünmektedirler. Çünkü etkin bir katılım, yapılan bir yanlişın daha çabuk ortaya çıkmasını sağlar. Hesap verebilir bir sistemin de daha fazla katılımı ile gerçekleşeceği aşikârdır.

1.2.4.Yönetişim-Yeni Kamu Yönetimi Karşılaştırması

Yönetişim, çeşitli nitelikteki grupları bir araya getiren aktif bir katılım sürecidir. Paydaşların eşit derecede katılımcı anlayışla yönetime katıldığı, çok aktörlü canlı bir organizma olduğundan, etkili bir iletişim, iyi bir koordinasyon, görev, yetki ve sorumlulukları önceden belirlenmiş bir sistem kurulmak zorundadır (Özülke, 2015: 2). Kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları kendi amaçlarını gerçekleştirip, her bir aktör diğeriyle ortak bir amaç etrafında birlikte çalışmak ve proje üretmekle mükelleftirler. Birbirleriyle etkileşim içerisinde çalışan bu paydaşlar katılımcı bir anlayış içerisinde belirli çalışma grupları oluşturmuşlardır ve birbirlerini bu doğrultuda yönlendirmektedirler (Stoker, 1998: 25). YKY yaklaşımı ve yönetim kavramı yukarıdaki bağlamda ele alındığında birçok benzer özelliklere sahiptir.

Bunlar:

- ✓ Her ikisi de şeffaf, dürüst, adil, erdemli bir toplum kurmayı amaçlamaktadır. Böylece toplum, sayılan bu özelliklere sahip olduğunda yönetim de bu özelliklere otomatikman sahip olacaktır.
- ✓ Paydaşlar her iki anlayışta da katılımcılığı en üst seviyede tutup eşit derecede sorumluluk almaktadırlar.
- ✓ Her iki yönetim şekli de mevcut hantal yönetim anlayışlarını eleştirerek, verimsiz ve halktan uzak idarelerin demokratikleşme yolunda adım atmaları için çalışmaktadırlar.
- ✓ Her iki yönetim de vatandaşlara sunulan hizmetlerin kalitesinin artırılması için vatandaşın müşteri olarak görülmesi ve kurum içi rekabetin gerekliliğinden bahseder.
- ✓ Gerek YKY gerekse de yönetim girdilerle uğraşmaz. Bir şekilde sisteme katılan girdilerin sonuçlarıyla ilgilenir. Çıktı diye adlandırdığımız bu ürünlerin paydaşların yaşamlarını nasıl etkilediğini birebir denetler.
- ✓ Bu iki yaklaşımın ortak özelliklerinden birisi de kamunun katalizör rolünü oynamasıdır. Kamu, karar alma aşamalarında gerekli yasal düzenlemeleri yapıp, paydaşlara aktif katılım ortamı sağlar. Bu ortam da demokratik karar alma sürecini tetikler. Görüldüğü gibi iki yaklaşım arasında bu kadar benzerlik olması, literatürde yönetişimin sürekli olarak YKY düşüncesi kapsamında ele alınmasına yol açmıştır. Özellikle kamu yönetiminde yönetişim uygulamaları YKY düşüncesi çerçevesinde şekillenmektedir. Zaten günümüzdeki yönetişim tartışmaları YKY düşüncesinin özellikle batı demokrasilerinde, Avustralya ve Yeni Zelanda'da yayılmasıyla artmış ve gelişmiştir. Birçok bilim adamının yönetişim tartışmalarını, YKY teorisyenlerinin yönetim felsefesi tartışmaları tetiklemiştir (Peters ve Pierre, 1998: 225).

İki kavram arasında benzerlikler kadar farklılıklar da bulunmaktadır. Bunlar da şu şekilde belirtilebilir:

- ✓ Yönetişim kavramı karar alma süreçlerinin nasıl yürütüldüğünü, kimlerle karar alınıp sorumluluklarının ne düzeyde olduğuyla ilgilenirken, YKY anlayışı direkt çıktılarla ilgilenir. Yönetişim kavramında politikaların nasıl oluşturulduğu ve sonuçlarının ne olduğu önemliyken, YKY’de özel sektör anlayışı gibi, vatandaşlar müşteri olarak görülerek, müşteri memnuniyeti ve çıktıları ön plandadır (Fredeickson ve Smith, 2003: 219).
- ✓ Politik bir teori olan yönetim, devletle vatandaşlar arasındaki karar alma süreçlerindeki ilişkiler bütünüü açıklarken, YKY yaklaşımı ise daha çok örgütlerin yapısı, özellikleri, yönetim tarzlarıyla ilgili teorik çalışmalar yapmaktadır (Peters ve Pierre, 1998: 228-229).
- ✓ Yönetişim, geleneksel yapının kırılmasına yönelik çalışmalar bütünüdür. Yönetişim, tüm paydaşları karar alma sürecine dahil etmek için uğraşır yani dışa dönük bir çalışmadır. YKY yaklaşımı ise kamunun etkinliğini azaltmak için örgütlerin yapılarının değişmesiyle ilgilidir. Kurum içi hizmet alanları özel sektör mantığıyla ele alarak içe dönük çalışmalar yapmaktadır (Peters ve Pierre, 1998: 228).
- ✓ Yönetişim kamuyla paydaşlar arasındaki ilişkileri düzenleyen ve yeniden oluşturan bir süreçken; YKY ise “Kurulacak yeni sistem nasıl olmalı?” sorusuna cevap arayan bir örgüt modelidir (Fredeickson ve Smith, 2003: 219).
- ✓ Yönetişim kavramı, manası tam anlamıyla açıklanamayan, sürekli yeni kavramlar ve paydaşlar eklenen Batı kültüründe(İngiltere-Hollanda) isminden sıkça bahsettiren canlı bir yapıdır. Yönetişim kavramında paydaşlara ağırlık verilmekte, YKY yaklaşımında ise paydaşların süreçle olan bağı tartışılmaktadır (Peters ve Pierre, 1998: 223).

- ✓ Yönetişim kamu kaynaklarının etkin kullanımı üzerine çalışmalar yaparken, YKY ise geleneksel yönetim yerine işletmecî modeli öngören bir örgüt kuramıdır (Fredeickson & Smith, 2003: 219).

1.2.5.Yönetişimin Aktörleri

Yönetişim kavramından bahsederken sürekli olarak paydaş ve aktör kavramı üzerinde durulmaktadır. Katılımcılığın ve yerel demokrasinin sağlanabilmesi, aktörlerin aktif bir biçimde kararlarda yer almasıyla alakalıdır.

Farklı çalışma alanlarında söz sahibi olan, normal şartlarda birbirleriyle bir araya gelemeyen veya birbirleriyle anlaşamayan, çatışan bir sürü yönetim aktörü, katılımcılık faaliyetleri kapsamında bir arada çalışıp ortak kararlar alabilmektedirler. Toplumun tüm kesimini ilgilendiren konularda kararlar alınması, bu kararlar alınırken çeşitli faaliyet alanlarında aktif rol alan sivil toplum kuruluşları, ekonomik ve politik aktörler ve özel sektör, yönetişimin aktörleri olarak, tüm kararlara katılımı sağlarlar. Bu aktörler katılımcılık, yerel demokrasi, paydaşların etkinliği, hukukun üstünlüğü, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri kapsamında tüm yetkileri ortaklaşa kullanmayı taahhüt etmektedirler (Tekeli, 2012: 52-53).

Yönetişim faaliyeti, uluslararası, ulusal ve yerel yönetimlerdeki tüm aktörlerle etkileşim içerisinde kararlara katılımı ve otokontrolü sağlamayı amaçlamaktadır. DB, OECD, BM gibi tüm dünya genelinde söz hakkına sahip, herkesin kararlarını takip ettiği kuruluşlar yönetişimi kendi konferanslarında ve raporlarında ortaya çıkarıp kalkınmayı ve yerelleşmeyi sağlamayı amaçlamışlardır.

Yönetişimin ortaya çıkmasını sağlayan kuruluşlar yukarıda saydığımız uluslararası kuruluşlardır. Dolayısıyla yönetişimin aktörlerinden en önemlisi belki de uluslararası kuruluşlardır. Uluslararası kuruluşlar çevre konularına olan hassasiyetlerinden dolayı, üçüncü dünya ülkelerine uygulama eylem planları hazırlarken bu ülkelerin kalkınmalarını da sağlayacak sistemler kurmayı amaçlamışlardır. Gerekli çalışmalar yapılırken tüm dünya ülkelerinin kullanacağı,

günümüze de ışık tutan katılımcılık anlayışıyla gelişen yönetim anlayışı yaygınlaşmıştır (Bayramoğlu, 2014: 39).

Devlet, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının tamamını katılımcılık kapsamında içine alan yönetim kavramı, tüm bu paydaşları ortak bir paydada buluşturarak, karmaşık ilişkiler ağı ve anlaşılmayan bir sistemi, iş yapabilir ve anlaşılır ilişkiler bütünü haline getirir. Çok paydaşlı ve aktörlü ilişkiler ağına sahip olan yönetim kavramı, karşılıklı etkileşimlerin ürünü olarak karşımıza çıkmaktadır (Toksöz, 2008: 19). Yönetimin çok geniş katılımlı bir aktörler yelpazesi bulunmaktadır. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, özel sektör temsilcileri, kamu ve yerel yönetimler, ulusal ve uluslararası kuruluşların hepsi yüksek katılımcılık anlayışıyla sürece katılmaktadırlar (Eryılmaz, 2013: 28).

Katılımcılık anlayışının yaygınlaşması için karar alma mekanizmalarına katılım sağlanmalı, yönetime katılmayan hiçbir paydaş kalmamalıdır. Uluslararası kuruluşlar, devlet, özel sektör, sivil toplum kuruluşları, hükümet dışı organizasyonlar yönetimin baş aktörleridir. Bu aktörler kararların alınması sürecindeki etkilerini uygulanmasında da gösterirler. Böylece paydaşlar birbirlerine hesap sorabilmektedir (Metin, 2011: 193). Bu aktörler gün geçtikçe çoğalmakta, yeni kurumlar piyasaya çıktıkça yönetim faaliyetine eklenmektedirler. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, sendikalar, muhtarlar dahil herkes bu sisteme entegre olmuştur.

Sürdürülebilir kalkınma modeli katılımcılıkla birlikte GKY'yi eleştirerek bürokrasi kavramını ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır. Çünkü bürokrasi tüm sistemi hantallaştırmış, aşırı büyüyen kamu personel sistemi, piyasanın devlet eliyle işletilmesine neden olmuştur. Yönetim kavramı bu sistemi eleştirerek piyasaların bağımsız olmasını, devletin katalizör konumunda olmasını hedeflemektedir. Devlet serbest piyasanın gelişmesinin önündeki engelleri ortadan kaldırmakla yükümlüdür.

Yönetim sisteminin öngördüğü temel sistem kurul tipi örgütlenmelerdir. Kurul tipi bağımsız düzenleyici ve denetleyici örgütler merkezi yönetim de dahil tüm idarelere yol göstericidir. Ülkemizde bankacılık alanında faaliyet gösteren Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Üst Kurulu bağımsız piyasa koşullarının oluşması için yönetim uygulamalarına örnektir. Kurul tipi örgütlenmelere daha birçok örnek

verilebilir. Tüm bu kurullar ve faaliyetler yönetişimin katılımcılık ilkesi doğrultusunda ortaya çıkmış olan yapılardır (Ulusoy, 1999: 4).

1992 yılında Rio de Janeiro’da yapılan ve “Yeryüzü Zirvesi” olarak adlandırılan Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı “Sürdürülebilir Gelişme” konulu Gündem 21 planı kapsamında katılımcılık temasını ön plana çıkararak, yönetişimin küresel ve yerel aktörlerini saymıştır. DB, BM, OECD gibi küresel aktörlerle, yerel düzeyde sayıları sürekli artan aktörler tarafından birlikte yönetme faaliyeti gerçekleştirilmektedir. Yönetişimin temel aktörlerini, uluslararası kuruluşlar, devlet, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör olarak ele alabiliriz.

1.2.5.1 Uluslararası Kuruluşlar

DB, OECD, BM ve diğer uluslararası kuruluşlar yönetim kavramının ortaya çıkmasını sağlayan ve yerele ulaşması için uygulama alanları oluşturan önemli aktörlerdendir (Sobacı, 2007: 219-235). Yönetişim kavramının ortaya çıkarılıp tüm dünya geneline yayılmasına ve yerelde hangi argümanlar ve paydaşlarla gerçekleştirileceğine uluslararası kuruluşların çok büyük katkıları olmuştur. “Söyleyene değil, söyletene bak” sözünden hareketle uluslararası kuruluşların bu kavramı her platformda öne çıkarması, tüm dünya ülkelerinin bu kavrama önem vermesine sebep olmuştur.

Sürdürülebilir kalkınma, yerel demokrasi ve katılımcılığın yönetişimin zemini olduğunu söyleyen Gündem 21 planı, Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansında uluslararası kuruluşlar tarafından dikte edilmiş, yerelde tüm devletler bu planı uygulamak için çalışmalar başlatmışlardır. Özellikle gelişmekte olan ülkeler ve üçüncü dünya ülkelerinin kalkınmalarına yönelik öneriler sunan uluslararası kuruluşlar, yönetim kavramını bu ülkelere benimsetmek için belli başlı şartlar ortaya koyabilmektedir. Bu ülkeler uluslararası kuruluşlardan ekonomik, sosyal, kültürel bir yardım talep ettiklerinde yönetim faaliyetlerine katkı sağlayıp sağlamadıkları, eğer sağlıyorsa yardımcı olunması, sağlamıyorsa şartları uygun hale getirmesi için süre verilmesi gibi uygulamalarla karşı karşıya kalmaktadırlar.

Yönetişimin uygulanabilir bir zeminde hayata geçirilmesi ve katılımcılık anlayışının yaygınlaşması için kent konseyleri gibi yerelde demokrasinin gelişmesine katkı sağlayacak birçok yenilik, uluslararası kuruluşlarca öneri, görüş, tavsiye niteliğinde karşı ülkeye sunulmaktadır. Ancak ekonomik destek, mali yardım gibi uygulamalarda uluslararası kuruluşlar, ülkelere yardımlarının karşılığı olarak bazı dayatmalarda bulunabilmektedirler.

Yönetişimin uluslararası aktörleri, aktörler arasında en güçlü konumdadır. Çünkü bir tarafta DB, BM, OECD gibi uluslararası yapılar olduğunda alınan her karar, tavsiye niteliğinde olsa bile tüm dünya genelinde saygı görmektedir. Bu kuruluşların aldıkları kararlar yakından takip edilmekte özellikle uluslararası kuruluşlarla işi olan, çıkarı olan ülkeler, uluslararası devletlerin ağzından çıkan her kelimeyi gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Bu durumda yönetim faaliyetleri içerisinde uluslararası kuruluşlar güçlü ve sözü dinlenir bir aktördür.

DB, BM, OECD, Uluslararası Para Fonu, Dünya Ticaret Örgütü, Avrupa Birliği, Uluslararası Çalışma Örgütü, Uluslararası Ticaret Odası (ICC) gibi kurumlar uluslararası yönetim aktörlerine örnek olarak verilebilir. Tüm bu kuruluşlar kendi faaliyet alanlarında yön verici konumda olup yönetim kavramında da kendi alanlarında güçlü birer aktördür (Bayramoğlu, 2014: 39).

Uluslararası aktörler arasında özellikle DB aktif bir konumda yer almaktadır. DB, 3.dünya ülkelerinde yönetimi ön planda tutarak yoksulluğu, çevre problemlerini, savaşları sonlandırıp yerine demokrasiyi getirip, kalkınmayı sağlamayı hedeflemektedir. DB yapısal reformlarla birlikte yönetim için uygun bir zemin hazırlayarak, hukukun üstünlüğü, şeffaflık, hesap verebilirlik, eşitlik, katılımcılık, yerel demokrasi gibi ilkeler üzerinde durmaktadır. Yönetim kavramının ilkelerini belirleyen DB böylelikle yönetim kavramını göstermelik yapılar olmaktan çıkarıp kavramın içini doldurup etkinliğin sağlanmasına ve yapısal reformlarla birlikte uygulamaya yönelik ciddi yönetim faaliyetleri olarak kararlılığını göstermek istemiştir. Böylece tekelci, merkezci, aşırı kurallara ve şekillere bağlı demokratik olmayan yapılar yerine, yönetim temelinde şekillenen daha katılımcı ve demokratik bir yönetim istendiği vurgulanmaktadır (Zabçı, 2002: 156).

1.2.5.2.Devlet

Yönetişim kavramında devlet diğer paydaşlarla eşit haklara sahip olan aktörlerden biridir. GKY'deki etkin, merkeziyetçi, piyasaları elinde bulunduran devlet, yönetişim kavramında bu etkisini kaybederek, demokratik, kararlara katılımı önemseyen, düzenleyici rolü olan, katalizör özelliğindedir. Devletin yönetişim aktörü olarak en önemli özelliği kanun yapma yetkisidir. Kanun koyucu konumunda olan devlet, yönetişimin gelişmesi için kolaylaştırıcı düzenlemelerde bulunmalıdır (Okçu, 2007: 309-310).

Kürek çeken değil, dümen tutan devlet anlayışı, yönetişimin en önemli yaklaşımıdır. Devlet çoğu iş ve işlemlerde paydaşlarla beraber katılımıcılığı artırmalıdır. Devlet, piyasalar başta olmak üzere tüm alanlarda bizzat yapan ve müdahale eden değil; yönlendiren ve koordine eden özellikte olmalıdır. Geleneksel devlet yapısından tamamen farklı bir özellik taşıyan yönetişim sisteminde devlete bakış açısı ciddi manada değişmektedir. Merkezi, her şeyi elinde bulunduran devlet yerine, diğer paydaşlarla uyum içerisinde aynı haklara sahip, yönlendirici özelliği olan devlet anlayışına doğru bir yöneliş olmuştur. Bu yaklaşım içerisinde aktörler arasında yeni bir ilişkiler ağı kurulmakta, devlet, vatandaşlar, sivil toplum kuruluşları, özel sektör arasında güç ve karar alma yöntemleri eşit şekilde paylaşılmaktadır (Bayramoğlu, 2002: 88).

Küreselleşmeyle birlikte değişen devlet algısı ve dünyanın küçük bir köy haline gelmesi, aktörler arasında etkileşime neden olmuş, gücü tek elden yürüten, her şeyi elinde bulunduran ulus devletler, bu etkileşimden zararlı çıkmıştır. Çünkü yönetişim kavramıyla birlikte sınırlar ortadan kalkmış, her problem veya sorun medyayla birlikte ülke sınırları dışına çıkabilir hale gelmiştir. Dünyanın küçük bir köy haline gelmesi, dünya vatandaşlığı kavramının yerleşmesi, küreselleşmenin boyutunun engellenemez seviyede sınırları aşması ulus devletlerin gücünü zayıflatmış, yönetişim kavramıyla birlikte yönetim alanına giriş yapan yeni paydaşları ortaya çıkarmıştır. Katılımcılık ilkesi çerçevesinde tüm paydaşlar eşit derecede kararlara katılım göstermektedir (Ayman, 200: 108).

Ekonomik olarak da ulusal politikalar yerini, yönetim kavramı çerçevesinde uluslararası politikalara bırakmakta, küresel öncelikler düşünölmeye başlanmaktadır. Ulus devletler yönetimle birlikte etki alanlarını kaybedip güç paylaşımı yapmak zorunda kalmışlardır. Diğer paydaşların da devlet kadar söz sahibi olduğu yönetim sisteminde katılımcılık ilkesi çerçevesinde aktörlerin hepsinin yönetimde ve kararlar üzerinde etkisi vardır (Akbeş ve Saraç, 2005: 215-242).

Kamu, yönetim kavramıyla birlikte ciddi anlamda güç kaybı yaşamıştır. Yönetimle birlikte paydaşlar arasında dağıtılan kararlara eşit katılım ilkesi, piyasalara direkt müdahale etmeyip, piyasaların düzenleyici etkisi kamunun egemenliğinin zayıflamasına neden olmuştur. Her ne kadar durum böyle olsa da kanun yapma yetkisini elinde bulunduran devletin aktörler arasındaki otoritesinin devam etmekte olduğu söylenebilir. Meşruiyetin kaynağı olan devletler, diğer paydaşlar karşısında kâğıt üzerinde eşit görönseler de kanun yapma yetkisini ellerinde bulundurduklarından eşitler arası birincil konumları hala devam etmektedir (Hirst ve Thompson, 2007/1996: 225).

Yönetim kavramıyla birlikte devlet artık düzenleyici ve denetleyici bir koordinatör görevi görmektedir. Kamunun bir işletme anlayışıyla rekabetçi uygulamalarda bulunması, vatandaş kavramı yerine müşteri kavramının yerleşmesi, katılımcılıkla beraber şeffaf ve hesap verilebilir bir sistemin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Yeni ilişkiler ağının kurulduğu bu sistemle sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve medya gibi kuruluşlarla daha fazla ilişki kurularak etkileşimin daha da artırılması gerekmektedir. Ayrıca yeni paydaş sistemi, devleti eski yönetim tipi olan baskıcı, katı, bürokratik işleyiş yerine yönetimin temel ilkelerini benimseyen, daha demokratik uygulamalarda bulunmaya zorlamaktadır (Okçu, 2007: 309-310).

Devlet, işbirliğine açık bir kurum haline getirilerek yerel demokrasinin sağlanıp tam katılımının paydaşlar arası sorunsuz bir şekilde yürütölmesi için katalizör rolündedir. Devlet, gerekli çalışmaları yaparak düzenleyici ve denetleyici konumunu her fırsatta demokratik ölçüde artıracak çabalarda bulunmalıdır.

1.2.5.3.Sivil Toplum Kuruluşları

STK'lar, yönetişimin temel ilkesi olan katılımcılık kapsamında önemli bir aktördür. Ortak bir amaç gerçekleştirmek üzere bir araya gelen, belli hukuki çerçeveye uygun olarak kurulmuş, toplumların fayda görmesi amacıyla çıkar amacı gütmeyen kişilerden oluşan, belirli konularda özerkliğe sahip, kamu kuruluşları kadar katı olmayan, özel sektör kadar da serbest olamayan, ikisinin arasında bir özellik sergileyen yönetişimin en önemli aktörlerindedir (Yıldırım, 2004: 204-205).

Yönetim kavramı her şeyin devletin tek elinde bulunduğu, devlet dışında karar alma mekanizmalarına önem verilmeyen sistemken; yönetişim kavramı politik olmayan, halkın hayatına doğrudan etki eden alanlarda faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarını da işin içine katarak, yönetimde söz sahibi etmiştir. Devlet, sivil toplum kuruluşlarını aktif olarak kararlarına katmakta, onu bir aktör olarak muhatap alarak gerekli yönetsel paylaşımlarda bulunmaktadır (Güzelsarı, 2004: 5).

Sivil toplum kuruluşları yönetişimin aktörü olarak çok önemli bir konumda bulunmaktadır. Demokrasinin olmazsa olmazı konumunda olan sivil toplum kuruluşları kendi içlerinde de, faaliyet alanlarında da hep bağımsız olmalıdırlar. Yönetişim kavramının ana ilkesi olan katılımcılık, sivil toplum kuruluşlarının alınan kararlara aktif katılımlarıyla daha anlamlı hale gelecektir.

Günümüzde hemen hemen her konuda ve alanda sivil toplum örgütlenmeleri mevcuttur. Alınacak kararlara bu güçlü ve örgütlü yapıları dahil etmek idarelerin lehinedir. Çünkü bu kuruluşlarla birlikte ortak alınan kararlar, karar alıcı mekanizmaları haksız eleştirilerden koruyacaktır.

Yönetişimin sivil toplum yönünden bahsedilirken dernekler, vakıflar, sendikalar ve mesleki kuruluşların toplum nezdinde etkilerinden de bahsetmek gerekir. Bu yapılar birbirleriyle etkileşim içerisinde olan güçlü bağları olan kuruluşlardır. Bu yapıları kararların içerisinde tutup ortak karar alınmasını sağlamak demokrasi açısından çok olumlu bir gelişmedir. Ancak koordinatör konumunda olan devlet için bu ilişkileri düzenlemek bir hayli zordur. Çünkü canlı birer mekanizma olan sivil

toplum kuruluşlarını oldukça kompleks ilişkiler bütünü olan yönetim sürecinde idare etmek ve yönlendirmek oldukça zordur (Hirst ve Thompson, 2007: 226).

Son dönemlerde sisteme dahil olan sivil toplum kuruluşlarının, devlet tarafından yapılan koordinatörlük ve yönlendirme faaliyetlerinde giderek aktif bir duruma geldiği söylenebilir. Sivil toplum kuruluşları, devletin yönlendirme görevini üzerlerine almaktadır. Vatandaşları ve diğer aktörleri alınacak kararlarda istedikleri gibi etkileyip yönlendirmektedirler. Bu durum yönetim kavramının haklı bir yansımasıdır. Paydaşların yönetime katılımları her geçen gün artarak devam etmektedir (Tekeli, 2012: 621-631).

Ülkelerin demokratiklik seviyeleri açısından da iyi bir gösterge olan sivil toplum kuruluşlarının sayısı ne kadar fazlaysa ve kararlara katılım düzeyi de ne kadar yüksekse o ülkede yönetim kavramı yerleşmiştir diyebiliriz. Katılımcılık kavramı, yönetimin temel ilkelerinden biri olduğu için, sivil toplum kuruluşları hukukun üstünlüğü, şeffaflık ve hesap verilebilirlik yönüyle de aktörleri karar alma süreçlerine zorunlu olarak dahil etmektedirler.

Sivil toplum kuruluşları, yönetim faaliyetleri kapsamında özellikle çevre hukukunun korunması konusunda toplumun bilinçlenmesine yönelik ciddi faaliyetlerde bulunmaktadır. Sivil toplum kuruluşlarının katıldığı yönetim faaliyetlerinde, kararların demokratikliği konusunda inandırıcılık artmaktadır. Sivil toplum kuruluşları ara nitelikte bir yapı özelliği gösterdiğinden (ne devlet ne özel sektör) özellikle devletler ile uluslararası kuruluşlar arasında ortaya çıkan problemlerde arabulucu rol oynamaktadır.

Sivil toplum kuruluşları, yerel demokrasinin sağlanması ve katılımcılığın yönetim kavramı kapsamında kullanılabilmesi için yerel yönetimler üzerinde de etkisi bulunan önemli bir aktördür. Nüfus sayısının fazla olduğu, kozmopolit yapılarda sivil toplum örgütlerinin aktifliğiyle katılımcılık sağlanarak paydaşların yönetime katılmaları kolaylıkla sağlanır. Sivil toplum kuruluşları, aktif siyasi katılımı da sağlayarak, tüm kozmopolit yapıları ortak bir payda etrafında kolaylıkla toplayabilir. Yerel yönetimlerin etkinliklerinin gün geçtikte arttığı bu sistemde sivil

toplum kuruluşları siyasetle ilişkilerini artırarak daha da görünür olmuşlardır (Kesgin, 2007: 209-212).

1.2.5.4.Özel Sektör

Yönetişim aktörlerinden özel sektör, iktisadi alanda sorumluluğu bulunan ve faaliyet alanlarının risk üzerine kurulu bulunduğu kuruluşlardır. Yönetişim, özel sektörün ve sivil toplum örgütlerinin kararlara aktif katılımlarının sağlanarak kararların alınması, yönetişim paydaşlarının birbirleriyle olan etkileşimlerinin birer ürünüdür. Yönetişim sistemine özel sektör, sivil toplum kuruluşları dahil edilerek çok paydaşlı aktörlerle yüksek katılım sağlanmak istenmektedir (Eryılmaz, 2013: 28).

Yönetişimin kararlara katılma noktasında ekonomik kuruluşlar ayrı bir önem taşımaktadırlar. Çok uluslu şirketler, kararların alınması noktasında önemli bir aktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Yönetişim modelinin incelenmesinde kamunun etkinliğinin azaltılıp, özel sektör mantığının yerleştirilmesi yatmaktadır. Bu sistem yerleştirilmeye çalışılırken kamu, özel sektör mantığını ancak bu paydaşlardan öğrenebilmektedir. Yönetişim uygulama alanında özel sektör bağımsız düzenleyici kuruluşlar aracılığıyla sisteme katılmaktadır. Şirket mantığının yerleştirilmeye çalışıldığı, müşteri odaklılığın ön planda tutulduğu yönetişim yaklaşımında, sivil toplum kuruluşlarından sonra en çok özel sektör üzerinde durulmaktadır (Gündoğan, 2002: 2-3).

Yerel yönetimlerin hareket alanları incelendiğinde alınan çoğu kararın özel sektörle ilgili olduğu görülecektir. İmar alanlarının düzenlenmesi, şehrin imar edilmesi, mal ve hizmet alımları gibi konularda belediye meclislerini yönlendirecek özel sektör, yerel yönetimlere görüş ve tavsiye niteliğinde kararlara katılımcılığın sağlanarak kentin geleceğine yön verebilmektedir.

Özel sektörün iktisadi yönden kentin gelişimine yön verecek düzeyde kararlara katılımı, gönüllülük esasıyla sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleşmesi için kararlar alması, aktörleri bu çıkarlar doğrultusunda yönlendirmesi, yerel demokrasinin yerleşmesi açısından çok önemlidir. Kentin gelişimi açısından, katılımcı yönetiminin çok aktörlü yapılarla etkileşime girmesini amaçlayan yönetişim sadece tek taraflı

düşünülebilecek ve tek taraflı fayda sağlayacak bir yapı değildir. Özel sektörün aktif bir şekilde bulunduğu bu sistem içerisinde kendi şirket durumları ve ekonomik çıkarları doğrultusunda meclislerde kendi şirketlerini kar ettirecek düzenlemeleri de ilk elden sunarak, doğrudan temsili demokrasiyi de gerçekleştirmektedirler (Okçu, 2005: 258-298).

Özel sektör kuruluşları, yönetim faaliyetlerinde birer aktör olarak yer alırken aynı zamanda kendi şirketlerinde de yönetim modeli uygulama imkânına sahip olabilirler. Şirket içinde de şirket dışında da uygulanacak bu model, kararlara katılım, müşterileri bilgilendirme, şeffaflık, hesap verebilme, müşterilerle bilgileri paylaşabilme gibi şirket yönetimi olarak da kullanılabilir. (Okçu, 2005: 258-298).

İktisadi alanda önemli bir konumda bulunan bu aktörlerin kararlara katılım göstermesi, kentin geleceği açısından iktisadi kurumların kamu üzerinde, kararları rasyonel alıp almadığının denetimini yapılmasını sağlayacaktır. Bu durumda özel sektör otokontrolü sağlamış olacak, neticede kurumsal ve toplumsal faydaları artmış olacaktır (Gündoğan, 2002: 2-3).

Üzerinde tüm paydaşlarca konsensüsün sağlandığı bir yönetim anlayışı, özel sektörün başarılı olduğu planlama, organizasyon, örgütlenme, rekabet ortamı oluşturulması, müşteri odaklılık gibi kavramları devlet yönetimine yerleştirmeyi hedeflemektedir. Bu durumda kamunun hareket alanı genişleyerek yeni ortaklık türleri ortaya çıkacak, kamu-özel sektör kaynaşmasını sağlayacak bir takım düzenlemeler üzerine çalışmalar gerçekleştireceklerdir (Yüksel, 2000: 149).

Gerek ulusal gerekse yerel nitelikte özel sektörün yönetim modeliyle karar alma mekanizmalarına bir aktör olarak katılması, yeni, güçlü, çok aktörlü ve yerel bir güç olarak ortaya çıkmasıyla sonuçlanmıştır. Özel sektör, iktisadi ve politik anlamda kararlara etki ederek, kentin yönetiminde kamu ve diğer paydaşlarla birlikte söz sahibi olmaktadır.

1.3.YEREL YÖNETİMLER VE YÖNETİŞİM KAVRAMI

1.3.1.Yerel Yönetimler ve Yerel Demokrasi İlişkisi

Demokrasi kavramının evrensel manada tek bir tanımının bulunmaması gibi yerel demokrasi kavramı ile ilgili de literatürde birçok tanımlama bulunmaktadır. Bu anlamda, yerel demokrasinin tanımından ziyade kapsamından ve değerlerinden bahsetmek daha doğru olacaktır.

Demokrasinin gelişmesi demek yerel yönetimlerin de gelişmesi demektir. Merkezîyetçi, katı, hiyerarşik ve şeffaf olmayan yönetimlerin demokratik olduğu söylenemez. Ancak hizmetlerin vatandaşa en yakın yerden sunulması, kararlara en küçük yönetim birimindeki vatandaşların bile katılması, yerel yönetimlerin, dolayısıyla da yerel demokrasilerin gelişmesine neden olur. Yerel yönetimlerle yerel demokrasi arasında doğrudan bir ilişki vardır. Vatandaşların kendileriyle ilgili kararlara gönüllü katılımının, yerel demokrasinin gelişmesini sağladığı, bu demokratik yaklaşımın da yerelleşmenin ilk aşaması olduğu aşikârdır (Toprak, 2014: 36).

Yerel özerklik olarak da ifade edilen yerel demokrasiden yerel yönetim sisteminin demokratikliğini anlamaktayız. Yerel demokrasinin sağlanması, demokratik değerlerin yerel yönetimlerde de geçerli kılınması, halkın karar süreçlerinde doğrudan ya da temsilcileri ile katılabilmesi anlamına gelmektedir. Vatandaşa en yakın konumda bulunan yerel yönetimlerin demokratikleşmesi, insan ihtiyaçlarının artan ve çok çeşitlilikte olması, yerel halkın ihtiyaçlarını karşılamakla yükümlü olan yerel yönetimlerin hizmetlerinin çeşitliliği ve karışıklığı noktasında kaçınılmaz bir gereklilik olmuştur.

Yerel yönetimleri demokrasi bağlamında Toprak (2014), “...yerel yönetimlerin demokratik rolü ve kamusal hizmetlerin halka götürülmesindeki fonksiyonları sebebiyle halk katılımının ilk evresi olduğu kabul edilmektedir.” şeklinde ifade etmiştir.

Yerel demokrasinin yerel yönetimlerle birlikte gelişmekte olduğu ve birbirleriyle etkileşim sağladığı herkesçe bilinmektedir. Yerel demokrasi halkın bizzat hayatına etki eden kararların, etkin bir katılım ve karşılıklı fikir alışverişi içerisinde görüşüldüğü, ortak akıl ve çoğunluğun verdiği kararlarla yürürlüğe girdiği, uygulanan kararların ise denetiminin yapıldığı çok aktörlü bir yapıdır (Görmez, 2000: 81).

Yerel yönetimlerin demokratik olması, kaynağını seçim ve temsil ilkesinin varlığından almaktadır. Yerel yönetimler, merkezi yönetimin taşra birimleri ile karşılaştırıldığında, karar ve yürütme organlarının seçim ilkesine göre oluşturulması nedeniyle demokratik birimler olarak nitelendirilmektedir. Yerel yönetimlerin bir başka üstünlük noktası ise, ölçek ve yüzyüzelik özelliğine sahip olması yani temsil edenlerle temsil edilenler arasında coğrafi ve toplumsal yakınlığın bulunmasıdır. Bu da demokrasinin denetim ve sorumluluk ilkesinin uygulanabilir olmasına imkân sağlamaktadır (Toprak, 2014: 36).

Yerel yönetimlerin belli başlı temel ilkeleri incelendiğinde halkın kararlara tam katılımı, hukukun üstünlüğü, şeffaflık gibi demokrasinin temel ilkeleriyle iç içe olduğu görülecektir. Yerel yönetimler, yerel demokrasinin politika sahnesine yansımış halidir. Yerel yönetimler, halkın kararlara aktif katılımını gerçekleştirerek, yerel demokrasinin sağlanmasına ve halkın demokratikleşmesine katkı sağlamaktadır. Yönetimlerin katılma, etkinlik, demokrasi, özgürlük gibi değerlerle anılması, onun toplumun demokratikleştirilmesindeki yansımaları olarak yerel demokrasi kavramının ifade edilmesini mümkün kılmıştır (Görmez, 1997: 68).

Temsili demokrasilerden, katılımcı demokrasilere geçiş yaptığımız günümüzde, vatandaşların bizzat kararlara aktif bir şekilde katılmaları, doğrudan doğruya gönüllü bir şekilde kararları takip etmeleri gerekmektedir. Bu manada;

“...yerel demokrasinin geliştirilmesi, aktif katılımı ilişkili olarak bir takım faktörlere bağlı olmaktadır. Bu faktörler; seçimler, meclis toplantıları, geri çağırma hakkı, halk toplantıları, hesap verme, kamuoyu yoklamaları, çağdaş teknolojilerin kullanımı, yurttaş kurullarıdır (Yıldırım, 1993: 130-174).

Yukarıda saydığımız vatandaş kurulları, yerel yönetimlerin demokratikleşme anlamında kullandığı yapılardır. Meclis toplantılarında vatandaşların katılımıyla ve kent konseyleri vasıtasıyla aktif katılım en üst düzeye çıkartılarak demokrasi kurumu işletilmiş olmaktadır. Ne kadar çok paydaşın birlikte yönetme arzusu gelişmişse, demokrasi de o kadar gelişecektir (Yıldırım, 1993: 90).

Halk toplantılarıyla vatandaşların idarecilerine ve kamu personellerine ilk ağızdan problemlerini aktarıp, sorunlarına doğrudan çözüm buldukları görülmektedir. Yerel yönetimlerin vatandaşlarla olan ilişkileri, yaptıkları toplantıların, aldıkları kararların hepsi yerel demokrasinin gelişmesine katkı sağlayan düzenlemelerdir. Yerel demokrasinin gelişme göstermesi, otomatikman ulusal demokrasinin de gelişmesine katkı sağlamaktadır. Bu uygulamalar incelendiğinde yerel yönetimlerle yerel demokrasiler arasındaki bire bir ilişki yakından anlaşılacaktır (Bumin, 1990: 20).

Vatandaşlarla devlet ve yerel yönetimler arasında işbirliği içerisinde çalışmalar yapılması, yerel demokrasi anlamında olumlu gelişmelerdir. Gönüllü olarak kararlara katılım sağlamak, katılımcı demokrasinin gelişmesi demektir. Yerel demokrasinin yerel yönetimler kapsamında gelişmesinin yolu, ülkemizde kent konseyleriyle birlikte gerçekleşmektedir.

1.3.2.Yerel Gündem 21

1992 yılında Rio Zirvesinde BM tarafından düzenlenen Çevre ve Kalkınma Konferansı “Sürdürülebilir Kalkınma, Sürdürülebilir Gelişme” parolasıyla yola çıkarak YG 21’in kabul edilmesiyle sonuçlanmıştır. BM’nin bu konferansı düzenleyip sonucunda bir plan hazırlaması tüm dünya ülkelerince YG 21’in önemsenmesine ve bu planın yerel yönetimlerce kabul edilmesine sebep olmuştur (Turgut, 1997: 703).

Rio Konferansı sonucunda gelişmekte olan ülkeler için planlanan Gündem 21 Eylem Planı, çok iddialı bir şekilde tüm dünyayı ilgilendiren bir yapıya bürünmüştür. BM tarafından alınan karar doğrultusunda, tüm dünya devletlerinin dikkati çekilmiş, sadece az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkeler tarafından değil, tüm dünya ülkelerince önemsenmiştir.

YG 21, vatandaşların hayatta kalabilmeleri için gerekli olan ihtiyaçlarının giderilmesi, içinde buldukları hayat kalitesinin artırılması, geleceklerini garanti altına alacakları güvenilir bir sistemin kurulması, çevresel gelişmeler göz önünde bulundurularak, dünyamızın daha yaşanabilir hale getirilmesi için düzenlemeler yapılmasını önermektedir. Ayrıca çocuklarımıza daha sağlam temellerle korunan haklar ve özgürlükler ortamı bırakılması, gelecek nesillerin haklarının korunması yönündeki küresel taahhütlerle birlikte, özünde çevre ve yaşam kalitesinin geliştirilmesini amaçlamaktadır (Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu, 1991: 71).

Sürdürülebilir kalkınma, tüm dünyada 21. yüzyılda tüm devletlerin ortak amacı olarak belirlenmiştir. YG 21 planı, bu ortak amacı gerçekleştirmek için çalışmaların yapılmasına yönelik eş finansman sağlanması, amaca ulaşacak argümanların belirlenmesi ve kaynakların aktif kullanılmasıyla ilgili içerikleri kapsamaktadır. Sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleştirilebilmesi için gerekenleri Arar (2002); ülkelerdeki yerel yönetimlerin, kendi halkları ile katılımcı bir ortamı sağlamaları, uluslararası ölçekte yerel yönetimler arasındaki işbirliğini güçlendirici adımların atılması, yerel yönetim birlikleri ve diğer yerel yönetimlerin temsilcileri arasındaki işbirliği seviyesinin artırılması; her ülkedeki yerel yönetimlerin, karar alma süreçlerine kadınların ve gençlerin etkin olarak katılımını sağlayacak programlar geliştirmeleri şeklinde tanımlamıştır.

Gelişmekte olan ülkeler açısından kalkınma çok önemli bir kavramdır. Kalkınmanın önemi yanında sürdürülebilir olması çok çok daha önemlidir. İlk başta çevre sorunlarıyla başa çıkma ilkelerinin belirlenmesi amaçlı yola çıkan BM, konferans sonunda kalkınma ve sürdürülebilir kalkınmanın önemiyle ilgili raporlar yayımlamıştır. Konferansta bahsedilen amaçlara ulaşmak için yapılması gerekenler, ilkeler, iktisadi ve nihai hedefler, uyulması gereken kurallar ve yöntemlerin ayrıntılı olarak sunulduğu YG 21 raporu, adından da anlaşılacağı üzere yerelleşme ve yerel demokrasi kavramları gibi öncelikli hedefler ortaya koymuştur (Mengi ve Algan, 2003: 3). Merkezi yapının demokratik olmadığı, halkın bu yollarla kararlara katılamadığı, tek elden kararlar alındığı, hizmetlerin merkezden sunulmasının birçok probleme sebebiyet verdiği tespit edilmiştir. Bu yüzden âdem-i merkeziyetçi yönetim yapısının benimsenip, kararların yerinden alınması, halkın kararlara yoğun ve aktif

katılımının sağlanması, yönetim ilkeleri kapsamında hareket edilmesi gerekmektedir (Emrealp, 2005: 16; Mengi ve Algan 2003: 3).

YG 21 planının, yönetim ilkeleri kapsamında tüm paydaşlarca eşit sorumluluk alanı içerisinde uygulanmaya konması beklenmektedir. Planın düzgün işleyebilmesi için, kamunun uygulamayı gerçekleştirecek temel aktör olduğu, YG 21 planı benimsendikten sonra, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının en az kamu kuruluşları kadar aktif katılım sağlamaları gerektiği üzerinde durulmaktadır (Mengi ve Algan, 2003: 22-23).

Kalkınmanın gerçekleşmesi az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin başlıca problemlerinden, bunun düzenli boyutta olması, sürdürülebilir bir özellik taşıması tüm ülkelerin temel problemidir. “Sürdürülebilir bir sistemin özellikleri ne olmalıdır?” sorusunun cevabını bulabilmek bu noktada önem arz etmektedir. Merkezi karar alma mekanizmaları terk edilerek hizmetlerin yerinden sunulması sürdürülebilir bir sistem için elzemdir.

Çevre problemlerinin çözümü tüm dünya genelinde önemli bir sorundur. Fabrikaların atıkları, ağaç katliamları, yangınlar gibi sayılabileceğimiz birçok çevresel sorun sadece belli bir bölgeyi veya alanı ilgilendirmemekte, tüm insanlığı ilgilendirmektedir. Böylece komşuda veya yakın bir ülkede meydana gelen çevresel kirlilik, tüm dünyaya etki edebilmektedir. Bu durum bize yönetim kavramının tüm aktörlerle birlikte değerlendirilmesi, sorunlara ve olaylara bütüncül yoldan yaklaşmamız gerektiğini göstermektedir.

Çevre sorunlarıyla ilgili tüm aktörlerin ve devletlerin aynı düzeyde ilgilenip, şimdiden geleceğimizi kurtarmak, dünyamızın devamlılığını sağlamak için birlikte çalışmaya başlamaları gerekmektedir. Adından sıkça bahsedilen küresel ısınma gibi kavramlar da tüm dünyada farkındalık yaratılarak tüm aktörlerin katılımcı anlayışıyla beraber engellenmeye çalışılmaktadır. YG 21 planı bu temel ilkeleri bizlere sunarken, paydaşların yönetim kavramı etrafında katılımcılığı sağlayarak yerel demokrasinin sağlanmasını amaçlamaktadır (Uzan, 1999: 99).

YG 21 planı belli bir stratejik çalışma sistemi içerisinde, çevresel ve kalkınma problemlerini sınırları önceden belli olan bir plan dahilinde çözmeyi hedeflemektedir. Bu planlamalar yapılırken aktörlerin yapacakları işler belirlenmekte, herkese belli görevler verilmektedir. Kısa, orta ve uzun vadeli gelişim planları yapılarak, yerel aktörlerin sistem içerisine dahil edilip, katılımcılık temeli üzerine kurulu yönetim ilkelerinden sıkça bahsedilmektedir (Mengi ve Algan, 2003: 158).

Sürdürülebilir kalkınmanın kolaylıkla sağlanabilmesi için, katılımcılık, şeffaflık, hukukun üstünlüğü, hesap verilebilirlik, temel hak ve hürriyetlere bağlılık, bilgi edinme yöntemlerinin gelişmesi, yerelleşme gibi yönetişimin temel ilkeleriyle YG 21'in planı ortaya çıkmaktadır. YG 21'in kapsayıcılık özelliğinden hareketle yönetim kavramının temel özellikleri de dikkate alınarak, yerel demokrasinin gelişmesi üzerine kurulu bir proje olduğu açıkça görülecektir (Emrealp, 2005: 20).

YG 21 planının yönetişimin katılımcılık bağlamı neticesinde ulaşabileceği temel hedef olan yerel demokrasi planının yerel yönetimlerle ilgili olan kısmı sürdürülebilir kalkınmanın sağlanabilmesi amacıyla stratejik plan hazırlanması ve uygulanması üzerinde durulmuştur. BM, YG 21'in yerelleşme bağlamında en küçük birimlerde bile uygulanması için katılımcılık kapsamında çok aktörlü yapılar olan kent konseyleri yönetim tarzını benimsemişlerdir. Kent konseyleri kentte bulunan tüm aktörleri yönetime katarak, kamu, özel sektör ve sivil toplumu ortak bir çatı altında birleştiren çok paydaşlı yönetim sistemleridir. Her kentte farklı yapıda özellikler gösteren kent konseyleri, birçok kuruluşun yönetim faaliyetine katıldığı, kendilerine uygun toplantı ve karar alma özellikleri bulunan, bir kentin gelişmesi için öncelik sıralamalarında bulunan, yerelleşmenin ve yerel demokrasinin gelişmesi için çaba sarf eden, yönetişimin temel ilkelerini kapsayan demokratik bir modeldir (Emrealp, 2005: 32).

YG 21, belediyelerin mecburi olarak vatandaşların temel ihtiyaçlarını karşılamaları gereken sorumlulukları dışında gönüllülük esasına dayanan, paydaşlarla birlikte yönetme özelliklerinden de bahsetmektedir. Burada zorunluluk esası olmadan kamu aktörleri dışındaki aktörlerin gönüllü bir şekilde kararla aktif katılımından bahsedilmektedir. Aktif katılımın yerelde sağlanabilmesi için kent konseyleri gibi çok

paydaşlı, halkın yönetime tam katılımının sağlanacağı modeller benimsenmelidir (Mutlu, 2008: 180).

YG 21 planını kendisine ödev edinen yerel yönetimler, alacakları tüm kararlara sivil toplum kuruluşları, özel sektör gibi aktörleri de ekleyerek, haksız eleştirilerin önünü kesmiş, yaşanan kentin öncelikleri ön planda tutularak, hesap verilebilir, açık, katılımcı bir yönetim anlayışını yerleştirmişlerdir (Uzan, 1999: 100).

Türkiye’de Yerel Gündem 21 projesi, 1997 yılında Birleşmiş Milletler Kalkınma Programının (BMKP-UNDP) himayelerinde IULA-EMME’nin koordinatörlüğünde yürütülen “Türkiye YG 21’lerin Teşviki ve Geliştirilmesi Projesi” ile başlamıştır. Projeye katılan ortak yerel yönetimlerin sayısının 50’yi geçmesi neticesinde YG-21 uygulamaları proje kapsamında çıkartılarak “Türkiye YG 21 Programı” şekline dönüştürülmüştür. IULA-EMME adı, 2004 yılında UCLG-MEWA olarak değiştirilmiştir. IULA-EMME ismi de, kurumsal devamlılığın sürdürülmesi açısından kullanılmaya devam etmektedir (Emrealp, 2005: 7).

Gündem 21 projesi genel yapı itibariyle katılımcılık ve yerel demokrasinin gelişmesi amacıyla yönetişimin gerçekleşmesi için oluşturulmuş, tüm dünya tarafından benimsenmiş uygulamalardır. Her ne kadar içerik kâğıt üzerinde uygulanabilir gözükse de uygulama aşamasında belli başlı bazı sorunlar yaşanabilmektedir. Kendine “kent konseyleri” çatısı altında uygulama alanı bulan YG 21 planı aktif katılımı vurgulasa da, uygulamada aktif katılım her zaman sağlanamamaktadır (Güneş, 2004: 134). Toplantıların herhangi bir cazibesinin olmaması, toplantıya katılımların maddi olarak bir getirisinin bulunmaması, alınacak her kararın vatandaşın ya da sivil toplum kuruluşlarının faaliyet alanlarına girmemesi gibi gerekçelerle toplantılara katılımın tam ve etkin sağlanamadığı görülmektedir. Böylece alınan kararların tam katılım kapsamında olmaması inandırıcılığı ve demokratikliği yönüyle eleştirilere maruz kalmaktadır. Kamu kurumlarının yönetim kavramını tam anlamıyla uygulamadıkları, merkezîyetçi, kapalı yönetim tarzının hala etkisini göstermesi YG 21 faaliyetleri kapsamında ortaya çıkarılan plan ve projelerin sadece belediye içerisinde kalmasına neden olmaktadır. Projelerin ve alınan kararların mutlak vasıtalarla halka duyurulmaması, medya kuruluşlarının ve sosyal medya hesaplarının bu projeleri vatandaşlara düzgün bir şekilde anlatmaması nedeniyle

katılımcılık sağlanamamakta, rekabetçilik ve yarışmacılık ortamı bu kuruluşlarda sağlanamamaktadır (Çeritli ve Güneş, 2010: 548).

1.3.3.Yönetişim Kavramının Belediyelerdeki Uygulama Alanı

Belediyeler, yerinden yönetimi esas alan, ekonomik ve sosyal açıdan oldukça güçlendirilmiş yapılardır. Bu açıdan seçimle gelen başkan ve meclis üyeleri düşünüldüğünde halkın yerel yönetime katılımı açısından geniş bir alana yayılmaktadır. Yönetişimin çok aktörlü ve birlikte yönetme, beraber karar alma, kararlara katılım yönü düşünüldüğünde belediye meclisinin görev, yetki ve sorumluluklarıyla birebir örtüştüğü görülmektedir (Çukurçayır, 2006: 101).

Belediyeler, katılımcılığın ve yerinden yönetimin nerdeyse ete kemiğe büründüğü; sorunların ve isteklerin ilk elden, bire bir ilgililerle görüşülüp olumlu veya olumsuz bir şekilde karara bağlandığı mercilerdir. Kentsel alanlarda toplumun tamamını ilgilendiren kararlar alma konumunda olan belediyeler katılımın ve doğrudan demokrasinin olumlu yönlerinin sergilenebileceği yerel yönetim biçimleridir. Sivil toplum kuruluşları ve diğer yerel karar mekanizmaları, kararlarda bizzat yer alarak, doğrudan demokrasi yöntemini birebir uygulayarak, kent yönetimine katılmada aktif bir rol oynamaktadır (Kesgin, 2007: 209-212).

Belediyelerde yönetim modeli uygulama alanları oldukça geniştir. Yerelleşmenin ve paydaşların yönetime katılmasının önünün açılması, toplumsal barışın ve uzlaşmanın daha kolay bir şekilde sağlanması demektir. Böylece yerel demokrasinin gerçekleşmesi için tüm koşullar otomatikman sağlanmış olmaktadır (Görmez, 1997: 43).

Yerel yönetimlerin yönetim alanındaki olumlu yanlarını şu şekilde sıralanabilir. Yerel yönetimler nüfus ve yüzölçümü itibariyle katılımcılığa daha yakındır. Yerel yönetimler yapısal açıdan daha rahat bir şekilde hareket etme ve kendi kendine karar alma özelliğine sahiptirler. Örneğin belediye başkanı hızlı bir şekilde kendi başına kanuna uygun bir şekilde karar alıp uygulama yeteneğine sahiptir. Ayrıca günlük ihtiyaçların giderilmesi, anında sorunların çözülmesi, vatandaşların doğrudan hayatlarına etki edecek uygulamalar vatandaşları anında

etkileyip, ilgilerini artırıp, paydaşların kararlara katılım taleplerini artırmaktadır (Gündoğan, 2002: 1-11).

Ülkemizde belediyeler, 5393 sayılı belediye kanunu 17. maddede belirtildiği gibi “*Belediye meclisi, belediyenin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilmiş üyelerden oluşur.*” İlgili kanunun 18.maddesinde belirtilen belediye meclisinin görev ve yetkileri yönetim kavramı ile birlikte değerlendirildiğinde farklı siyasi görüşe sahip partilerden oluşan belediye meclisi, stratejik plân, yatırım ve çalışma programlarını, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini görüşüp, kabul eder. Böylece meclis, katılımcı bir yaklaşımla görev süresi boyunca nasıl hareket edeceğini, hangi alanlarda yatırım yapacağını paydaşların görüşüne göre belirler (Öner, 2006: 54).

Belediye meclisinin yönetim faaliyetleri kapsamında en etkili olduğu alanlardan biri de bütçe ve kesin hesabın kabul edilmesidir. Çünkü bir kurumun çalışabilirliğinin, aktifliğinin ölçütü bütçesiyle alakalıdır. Farklı siyasi görüşlerden oluşan belediye meclisinin, tam bir uzlaşma sağlamadan belediye bütçesini kabul etmesi çok mümkün görünmemektedir. Katılımcı bir anlayışla, tüm paydaşların oluruyla kabul edilen bütçe belediyeye olan güvenin de bir göstergesidir.

Genelde yerel yönetimlerde mali yönden gelir gider dengesi tam sağlanamamakta, özellikle eski yönetimlerin yeni seçilen yönetimlere yüksek miktarlarda borç bıraktıkları görülmektedir. Tüm paydaşların görüşleri ve uzlaşma kültürü temelinde borçlanmaya karar vermek (5393, madde 18/d), belediye meclisinin yönetim uygulamalarının başında gelmektedir. Paydaşlarca kabul edilen borçlanmalar, hizmetler aksama olsa bile eleştirilmeyecek, neden ve hangi amaçla borçlanıldığı herkesçe bilinip, ağır ve haksız eleştirilere maruz kalınmayacaktır.

Özel sektörün yönetim faaliyetleri kapsamında bir aktör olarak kararlara katılımı, aktif katılımı (Nergiz ve Kiriş, 2007: 36) sağlamaya yönelik yaptığı faaliyetlerle anlam kazanmaktadır. Meclisin özel sektör katılımını artırmaya yönelik şirket kurması, birliklere üye olması, özel sektör mantığını yerleştirmeye çalışarak kar elde etme amaçlı çalışmalar yapması, yerel demokrasiyi artırıcı bir meclis faaliyetidir.

Yine özel sektör aktörünün etkinliğinin artırılması amacıyla, belediye tarafından yapılacak yatırımların yap-işlet veya yap-işlet-devret modellerinden biriyle yapılmasına karar verme yetkisi meclistedir. Mal ve hizmetlerin vatandaşlara müşteri anlayışı içerisinde sunulmasını amaçlayan ve rekabetçi sistemin önünü açan yönetim kavramının gelişmesi için, belediye meclisi kendisine ait olan şirketlerin ve ortaklıkların özelleştirilmesine karar verebilir. Belediye adına aktif karar alacak, yönetim kapsamında katılımcılığı temsil edecek başkanlık divanını, belediyenin işlemlerinin yürütücüsü olan encümeni ve kent konseyiyle birlikte çalışacak olan, alanında uzman kişilerden oluşmuş, aktif katılımı sağlayacak olan komisyonların üyelerini de seçmek meclisin yönetim ilkeleri kapsamındaki görevleridir (Bozlağan, 2005: 56). Kanunların uygulanabilirliği, hukuk devleti özelliklerinin yerleşmesi için, halkın hak ve sorumluluklarını bilmeleri açısından, yönetişimin gelişmesine katkı sağlayacak belediyece çıkarılan yönetmelikleri kabul etmek de meclisin sorumluluğundadır.

Genelde çok problemlili alanlar olan meydan, cadde, sokak ve park isimlerinin belirlenmesi konusu tam anlamıyla yönetişimi gerektiren bir konudur. Komisyonlarla ve paydaşlarla sıkı ilişki ve iletişim halinde bulunulması gereken bu konu, belediye meclisince kullanılan bir yetkidir. Tüm paydaşların eşit bir biçimde (Çiftçi, 1996: 10) bu toplantı kararlarını takip ederek çoğunluğa uygun karar alması, eleştirilerin önüne geçmeyi amaçlamaktadır. Değişen belediye başkanları ve yönetimler çoğunluğu sağladığında, kendi siyasi görüşüne uymayan liderlerin önceden meydan, cadde, sokak ve parklara verilmiş isimlerini anında değiştirme yoluna gitmektedirler.

Yönetişim kavramının en önemli özelliklerinden biri olan katılımcılık ve çok aktörlülük ilkeleri belediye meclislerinde sıkça uygulama alanı bulmaktadır. Meclis, tam katılımcılığın sağlanıp, ülke sınırları içindeki diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapıp, ortaklaşa kararlar almaya, birlikler kurmaya, ekonomik olarak birbirlerini desteklemek gibi aktif katılımcılığı sağlamaya yönelik faaliyetlerde bulunabilir. Belediyeler, bu uygulamaları uluslararası aktörleri sisteme katarak da yapabilir. Bunun için Çevre ve Şehircilik Bakanlığının izninin alınması gerekir. Belediye meclisinin yönetim faaliyetlerinin etkin ve daha demokratik yöntemlerle ortaklık ilişkisi içerisinde kardeş kent ilişkileri kurmalarına, gerek maddi açıdan gerekse ekonomik ve kültürel açıdan zor durumda olan yönetimleri ayağa kaldırmak

için projeler geliştirmek ve desteklemek, YG 21 planı dahil olmak üzere yönetişimin aktif katılımıla beraber sağlanması yönündeki uygulamalara birer örnektir (Öner, 2000: 136).

Belediye meclisi kararları kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde mahallin en büyük mülkî idare amirine gönderilir. Mülkî idare amirine gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez. Kesinleşen meclis kararlarının özetleri yedi gün içinde uygun araçlarla halka duyurulur. Böylece belediye sınırları içinde yaşayan vatandaşlar, yaşadıkları yerle ilgili kendilerini ilgilendiren hususları izleyip öğrenebilmektedirler (5393, madde 23).

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİMLER VE KENT KONSEYLERİ MEVZUATI

2.1. YEREL YÖNETİMLER VE MEVZUAT

Yerel yönetimler, merkezi idare dışında kendine ait kamu tüzel kişiliği bulunan, kendine ait kaynakları, bütçesi ve karar alma yetkisi olan idari yapılardır. Karar organları halk tarafından seçilen görevleri yasalarla tanımlanmış ve merkezi yönetimle özerk ilişkilere sahiptirler (Yalçındağ, 1991: 123-124).

Yerel yönetimler 1982 Anayasasında yer alan kurumlardır. Bu kurumlar, kuruluş ve görevleri bakımından merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına göre yönetilirler. 1982 Anayasası 127. maddesinde yerel yönetimler, “Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileridir” şeklinde tanımlanmıştır. Ülkemizde yerel yönetimler; “İl Özel İdareleri”, “Belediyeler” ve “Köyler” olmak üzere üçe ayrılırlar.

Yerel yönetimlerin kuruluş, usul, esas, görev ve yetkileri, merkezi yönetim ilkesi aksine yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir. Burada hizmetin yerindeliği, yakın olan yerden sunumu önem arz etmektedir. Yönetişim kavramıyla birlikte çok aktörlü karar alma mekanizmalarının yaygınlaştığı, komisyon kararları, meclis kararları gibi uygulamalarla katılımcılığın ön planda olduğu yerel yönetimler, demokratik uygulamaların ülke geneline yayılmasında temel mihenk taşı olmaya devam etmektedirler (Uysal, 1984: 32).

Genel olarak yerel yönetim seçimleri, 1982 Anayasası esaslarına göre beş yılda bir yapılır. Beş yıllık süre içerisinde seçilmiş başkan ve meclis halkın istekleri doğrultusunda bir yönetim sergiler. Ancak milletvekili genel veya ara seçiminden önceki veya sonraki bir yıl içinde yapılması gereken mahalli idareler organlarına veya bu organların üyelerine ilişkin genel veya ara seçimler milletvekili genel veya ara seçimleriyle birlikte yapılır.

Yerel yönetimlerin seçilmiş organlarının, organlık sıfatını kazanmalarına ilişkin itirazların çözümü ve kaybetmeleri konusundaki denetim yargı yolu ile olur. Bu durum aslında paydaşların iradeleriyle oluşmuş meclis ve birimlerin devamının esas olduğu, ancak hukuka aykırılık durumunda mahkeme kararıyla gerekli işlemlerin yapılabileceğinin garantörüdür.

Yerel yönetimlerin hareket serbestisi olmasına rağmen, tamamen bağımsız ve denetimsiz karar alma yetkisi de bulunmamaktadır. Merkezi idare, yerel yönetimler üzerinde, yerel nitelikteki hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde görülmesi, kamu görevlerinde yeknesaklığın sağlanması, toplum yararının korunması, yerel ihtiyaçların kanuna uygun şekilde karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahiptir. Aslında paydaşların yönetim kavramı kapsamında karara katılım ve denetim yetkisinin merkez tarafından da denetlenmesi anlamına gelen idari vesayet yetkisi, keyfiliğin önüne geçme, güçlü olanın istediği kararları, baskı vs. gibi unsurlarla almasının önüne geçmeyi hedeflemektedir.

Yerel yönetimler tarihsel süreçte, halkın belirli nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak ve vatandaşların yerel hizmetlerini yürütmek üzere devletlerin kuruluşlarıyla beraber ortaya çıkmıştır(Ulusoy ve Akdemir, 2006: 22). Yerel yönetimlerin geçmişlerinin ne kadar köklü olduklarına dair buradan çıkarımda bulunabiliriz. İnsanlığın var oluşundan bu yana hizmetlerin yerinden sunulmasına ihtiyaç duyulmuştur.

2.2.KENT KONSEYLERİ VE MEVZUAT

Kent kavramının literatürde yer alan birçok tanımı olmakla beraber, Bursa ilinde gerçekleştirilen Kent Kültürü ve Kentlilik Bilinci Sempozyumunda (Bursa Kent Konseyi, 2016), tüm bireylerin iktisadi, politik ve yönetsel açıdan ortak bir amacı gerçekleştirmek için birlikte yaşama arzusuyla hareket ettiği, bireylerin hayatına yön veren, bireylerin birbirleriyle olan ilişkilerini yönlendiren ve biçimlendiren, birlikteliğin, komşuluğun, sosyal ilişkilerin önem ve anlam kazandığı mekânlar olarak belirtilmiştir.

Kentler, aynı insanlar gibi yaşayan canlılardır. Bu canlılığa sahip kentlerin aynı zamanda da birer kültürleri bulunmaktadır. Gerek siyasi ve kültürel, gerekse de nüfusla ilgili konuların birleşerek oluşturduğu anlamlı birlikteliğe kent kültürü denmektedir. Her kentin örf ve adetleri, gelenek ve görenekleri bulunmaktadır. Tüm bu değerler birer miras gibi geçmişten bugünüme aktararak gelirler. Her kentin kendine has, nesiller boyu aktarılan, yazılı ve yazısız, bireyler arası aktarılan, kentin tarihi ve kültürel yapısını korumak amaçlı değerleri bulunmaktadır (Kurt, 2011: 262-278).

YG 21 planıyla ilgili girişimlerin yaygınlaşması sonucu, yerelleşme kavramının, katılımçılık bağlamında en küçük birimlerde bile uygulanması için çok aktörlü yapılar olan “kent konseyleri” yönetim tarzı geliştirilmiştir. Kent konseyleri, kentte bulunan tüm aktörleri yönetime katarak, kamu, özel sektör ve sivil toplumu ortak bir çatı altında birleştiren çok paydaşlı yönetim sistemleridir. Her kentte farklı yapıda özellikler gösteren kent konseyleri, birçok kuruluşun yönetim faaliyetine katıldığı, kendilerine uygun toplantı ve karar alma özellikleri bulunan, bir kentin gelişmesi için öncelik sıralamalarında bulunan, yerleşmenin ve yerel demokrasinin gelişmesi için çaba sarf eden yönetişimin temel ilkelerini kapsayan demokratik bir modeldir. Bu yapının, tam anlamıyla resmi bir hüviyeti olmamasına rağmen, yerel düzeyde karşılaşılan çeşitli sorunların kolektif olarak çözümü hususunda kayda değer katkıları gözlenmiştir (Kösecik ve Özgür, 2010: 39-59).

Kent konseyleri, yönetişim kavramının birer uygulama alanıdır. YG 21’de isminden sıkça söz ettiren aktörlerin, aktif katılımçılık alanındaki uygulama alanı kent konseyleridir. Yönetişim kavramının temel ilkeleri olan, aynı zamanda minimal devlet söyleminin sonucu uygulanan neoliberal politikalar; katılımçılık, şeffaflık, hukukun üstünlüğü, hesap verilebilirlik gibi kavramlarını kent konseyleriyle birlikte gerçekleştirirler.

YG 21 planının ülkemizdeki uygulama alanı olan kent konseyleri; 5393 sayılı Belediye Kanunu ve Kent Konseyi Yönetmeliği (2006)’ne dayanarak oluşturulan sistemlerdir.

Belediye kanununun 76. Maddesinde kent konseyi ile ilgili hususlar yer almaktadır. Yaşanan kentin geleceğinin kurtarılması, kentin vizyonuna katkı sağlanması ve insanların ortak hedeflerini gerçekleştirmek amacıyla hemşehrilik bilinci içerisinde, özellikle son dönemlerde tüm dünyanın üzerinde durduğu çevrenin korunması, sürdürülebilir kalkınma, katılımcılık, hesap verebilirlik, yerel demokrasi ve yerleşme ilkeleri etrafında yönetim aktörleriyle birlikte hareket etmeleri kent konseyleriyle mümkündür (5393, m.76).

Kent konseylerinin aktif katılımcılık ilkesi çevresinde hizmet vermesi, yerel demokrasiyi sağlaması için paydaşlar, kararlara gönüllülük esas çerçevesinde katılmalıdır. Kent konseyleri, sivil toplum kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, sendikalar, noterler, üniversiteler, siyasî partiler, kamu kurum ve kuruluşları ve mahalle muhtarlarının aktif ve gönüllülük esasına dayanan çalışmalarıyla oluşur.

Kent konseylerinin toplantı usulleri, karar alma usulleri, kimlerden oluşacağı gibi esasları Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir. Kent konseylerinin tavsiye niteliğindeki kararları ve görüşleri, belediye meclislerinin ilk toplantısında gündeme alınırlar. 5393 sayılı belediye kanununun 76. maddesine istinaden hazırlanan Kent konseyleri yönetmeliği 08.10.2006 tarih ve 26313 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kent konseyleri yönetmeliği, 06.06.2009 tarih ve 27250 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Kent Konseyi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ve 23.05.2019 tarih ve 30782 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Kent Konseyi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile birlikte iki defa değişikliğe uğramıştır.

Kent konseyleri yönetmeliğinde, yaşanan kentin vizyonuna katkı sağlanması ve insanların ortak hedeflerini gerçekleştirmesi amacıyla hemşehrilik bilinci içerisinde hareket edilmesi, özellikle son dönemlerde tüm dünyanın üzerinde durduğu çevrenin korunması, sürdürülebilir kalkınma, katılımcılık, hesap verilebilirlik, yerel demokrasi ve yerleşme ilkelerinin hayata geçirilmesi amaçlanmıştır (KKY, 2006: madde 1).

Yönetmeliğin ilk bölümünde yer alan tanımlarda kent konseyi; paydaşların yönetime aktif katılımıyla birlikte gönüllülük esasına göre hareket ettikleri, sivil toplum kuruluşlarının, devletin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının işbirliği içerisinde, katılımcılık anlayışı kapsamında hemşerilik hukuku içerisinde bulunduğu; çevrenin korunması ilkesi çerçevesinde sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasına yönelik faaliyetlerde bulunan, kentin sorunlarının çözülmesine katkı sağlamak amacıyla, çatışma ve gizlilik gibi anti demokratik uygulamalar yerine; uzlaşma, anlaşma ve şeffaflık ilkelerinin esas alındığı demokratik yapılardır (KKY, 2006: madde 4/b).

Kent konseylerinin çalışma usulleri belirlenirken kent konseylerinin karar organlarından da bahsetmek gerekir. Kent konseyleri tavsiye niteliğindeki kararlarını ve görüşlerini, oluşturulan meclisler ve çalışma grupları vasıtasıyla incelemelerde bulunarak alırlar. Kent konseyleri özellikle dezavantajlı grupların sesi olmayı hedefleyen bir yapı içerisinde. Kent konseyleri; kadınlar meclisi, engelliler meclisi, çocuk meclisi, öğrenci meclisi gibi meclisler vasıtasıyla faaliyette bulunurlar. Katılımcılığın ön planda tutulması ve dezavantajlı gruplar diyebileceğimiz grupların isteği doğrultusunda kararların alınması amaçlı oluşturulan bu meclisler yerel demokrasinin baş aktörleridir. Bu meclisler kendi görev alanlarıyla ilgili katılımcılık ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleriyle hareket ederek toplumun refah seviyesinin artırılıp, kenti daha yaşanabilir hale getirmek için gönüllülük esasına göre toplanıp, kentin gelişmesi için kararlar alırlar (KKY, madde 4/c).

Kent konseyleri yönetmeliğine göre, YG 21 planı, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve devletin ve diğer paydaşların ortaklaşa hareket ederek sorunları tespit etmeleri, sorunlarla ilgili çözüm önerileri, tavsiye ve görüş niteliğinde kararlar sunmalarını sağlayan gönüllülük esasına dayanan yerelleşme projesidir. Bu program ülkemizde 1997 yılından beri Türkiye YG 21 Programı adıyla belediyelerce uygulanmaktadır (KKY, 2006: madde 4/ç).

Kent konseyleri yönetmeliğine göre yönetim kavramı; belirli demokratik ilkeler çerçevesinde katılımcılık, hesap verilebilirlik, şeffaflık, aktörler arası birbirine saygı duyma ve birlikte çalışma arzusu, kararların herkese açıklığı gibi ilkeleri bulunan, karar alma mekanizmalarıdır (KKY, 2006: madde 4/d).

Kent Konseyleri Yönetmeliğinin ikinci bölümü incelendiğinde, konseylerin nasıl kurulacağı, hangi alanlarda faaliyet göstereceği, görevlerinin ne olduğu ve çalışma şekilleri yer almaktadır. Üçüncü bölümde ise kent konseyinin kimlerden oluştuğu, üyelik şartları ve organları yer almaktadır.

Belediyelerin bünyesinde kurulan kent konseyleri aktif katılımın sağlanması, yerel demokrasinin gerçekleşmesi amacıyla tüm paydaşların içinde bulunduğu bir yapıdır. Belediyeler bu organizasyonda koordinatör görevi görür. Çünkü sekretarya işlemleri ve bütçeleme faaliyetleri belediye tarafından karşılanır. Belediyeler; sivil toplum kuruluşlarının, sendikaların, noterlerin kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, üniversitelerin, siyasi partilerin, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının ve mahalle muhtarlarının temsilcileri katılımıyla oluşan kent konseyinin faaliyetlerinin yürütülmesinde, finansal destek sağlanmasında koordinatör rolündedir.

Kent Konseyleri Yönetmeliğinin 8. maddesinde kent konseyinin üyeleri ve kimlerden oluştuğu belirtilmiştir. Kent konseyi, merkezi ve yerel yönetim temsilcileri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını ve sivil toplumu ortaklık anlayışı ile buluşturmak üzere aşağıda belirtilen kişi, kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşur:

- ✓ Mahallin en büyük mülki idare amiri(illerde vali, ilçelerde kaymakam) veya temsilcileri
- ✓ Belediye başkanı veya temsilcisi
- ✓ Sayısı 10'u geçmemek üzere illerde valiler, ilçelerde kaymakamlar tarafından belirlenecek kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri
- ✓ Mahalle sayısı yirmiye kadar olan belediyelerde bütün mahalle muhtarları, diğer belediyelerde belediye başkanının çağrısı üzerine toplanan mahalle muhtarlarının toplam muhtar sayısının yüzde 30'unu geçmemek ve 20'den az olmamak üzere kendi aralarından seçecekleri temsilcileri
- ✓ Beldede teşkilatını kurmuş olan siyasi partilerin temsilcileri

- ✓ Üniversitelerden ikiden fazla olmamak üzere en az bir temsilci, üniversite sayısının birden fazla olması durumunda her üniversiteden birer temsilci
- ✓ Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, noterlerin, baroların ve ilgili dernekler ile vakıfların temsilcileri
- ✓ Kent konseyince kurulan meclis ve çalışma gruplarının birer temsilcisi

Yukarda görüldüğü üzere çok paydaşlı bir yönetim anlayışı mevcuttur. Kent konseyleri, yerelleşme ve katılımcılık anlamında tüm aktörleri işin içine çekmektedir. Bu aktörlerin hepsi kendi kurumları, partileri ve yapılarıyla ilgili farklı görüşlere sahiptir. Bu kadar çok aktörle alınan ortak bir karar kentin gelişmesi ve yeni bir vizyon kazanması açısından önem arz etmektedir. Gönüllülük esasına göre alınan katılımcı kararlar, yerel demokrasinin gerçekleştirilmesi açısından gerekli uygulamalardır.

YG 21 planının uygulama aracı olan kent konseylerinin görevleri şu şekilde sıralanabilir (KKY, 2006: madde 6):

- ✓ Yerel demokrasinin sağlanması anlamında hemşehrilik hukukunu kullanarak, birlikte yaşama arzusunun artırılması, katılımcılık ilkesinin temel ilke olarak kabul ettirilip, alınan kararların olabildiğince çok aktörlü olmasını sağlamak ve çok aktörlülüğün önünü açacak demokratik uygulamaları yaygınlaştırmak,
- ✓ YG 21 planında üzerinde durulan ve tüm dünya devletlerinin uygulamaya çalıştığı sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması için tüm aktörlerle çalışmalar yapmak, çalışmalar yaparken önlerine çıkan problemlerin çözülmesi için çözüm önerileri geliştirmek,
- ✓ Kentin gelişmesi için kısa orta uzun vadeli gelişim planları ve stratejik planlar belirlemek, uygulama argümanları geliştirmek ve uygulamada karşılaşılan sorunlar için çözüm önerileri sunmak,

- ✓ Yerel demokrasi kültürünün yerleştirilip, yereldeki tüm aktörlerin kararlara yoğun ve gönüllü katılımının sağlanması için çalışmalar yapmak, bir araya gelemeyen çoğu grubu bir araya getirerek, uzlaşmacı, birbirlerinin kararlarna saygılı olarak çalışmalarını yürütmelerini sağlamak,
- ✓ Kent kimliğinin ve kent dokusunun korunmasına yönelik faaliyet planları gerçekleştirmek, özellikle tarihi alanların ve eserlerin korunmasına yönelik restorasyon çalışmaları başlatmak ve belediye meclisinde kaynak bulunmasını sağlamak,
- ✓ Belediyelerin harcamaları planlarken, tek başına kaynak kullanımına engel olunabilmesi için gayret göstermek, aktif katılımıla birlikte kararlara müdahale edip, kent konseylerinin meclislerinde aldıkları, görüş ve tavsiye niteliğindeki kararlarna yönelik kaynak kullanımını denetlemek,
- ✓ Sürdürülebilir kalkınma planının geliştirilmesi için başta çevrenin korunmasına yönelik programlar olmak üzere, sosyal yardımlar ve hayat kalitesini artıracak sosyal sorumluluk projelerini geliştirip, desteklemek,
- ✓ Sivil toplum kuruluşlarının kararlara aktif bir şekilde katılımını sağlayarak, uzmanlık alanlarına göre onları meclisler ve çalışma grupları toplantılarına davet ederek, katılımıcılığın sağlanmasına ve kararlarnın yerel demokrasi ilkesi kapsamında alınmasını sağlamak,
- ✓ Dezavantajlı gruplar diye adlandırdığımız, pozitif ayrımcılık yapılması gereken engelliler, kadınlar, gençler ve çocukların kararlara paydaş olarak katılımını sağlayarak, onların hayatlarını kolaylaştırıcı düzenlemeler getirmek ve belediye meclisini etkileyerek bu doğrultuda meclis kararlarnı alınmasını sağlamak,
- ✓ Yönetişimin temel ilkelerinin hayata geçirilmesi ve kent konseyinin bu ilkeler doğrultusunda çalışmalar yapmasını sağlamak, uygulamaları

demokratik yöntemler kullanarak denetlemek, yönetimde saydamlık, katılım, hesap verebilirlik, öngörülebilirlik ilkelerinin uygulanmasına katkıda bulunmak,

- ✓ Kent konseyi meclisleri ve çalışma gruplarınca ortaya çıkarılan tavsiye ve görüş niteliğindeki kararların, kâğıt üzerinde kalmayıp uygulamaya geçirilmesi için, kararların belediye meclisinin ilk toplantısına sunulmasını sağlamak.

YG 21 planı ilkelerine uygun olarak oluşturulan kent konseylerinin belli başlı çalışma ilkeleri vardır. Bu ilkeler (KKY, 2006: madde 7) şunlardır:

- ✓ Kentlerin tüm problemleriyle ilgili çözüm önerileri ve gelişme planları hazırlayıp, kentin gelecek nesillere daha yaşanabilir seviyede aktarılması için, aktif katılım ve tüm paydaşların ortaklık anlayışı içerisinde, YG 21 planı esasında katkılar sağlamak,
- ✓ Uluslararası, ulusal ve yerel düzeyde devletimizin uygun bulduğu, DB, BM, OECD, IMF gibi kuruluşların yapmış oldukları kent ve kent yaşamını kolaylaştırıcı konferanslar neticesinde alınan kararları ve ilkeleri uygulamak,
- ✓ Kentin gelecek nesillere sağlam bir şekilde teslim edilmesini sağlayacak, kent vizyonunu geliştirecek, hemşehrilik bilincini aşılacak, katılımcılık, çevrenin korunması ve sürdürülebilir kalkınma, şeffaflık, hesap verilebilirlik, sosyal yardımlar ve dayanışma, yerleşme gibi ilkeleri özümseyip, çalışmalarda bu ilkelere yer vermek,
- ✓ Coğrafi sınırları içerisinde bulunan kentle sınırlı kalmayıp, kentleşme ve kentlinin haklarının korunmasıyla alakalı yapılan tüm konferansları takip ederek, kent konseyinde alınan kararların tarafsız ve hakkaniyete uygun olmasını sağlamak,

- ✓ Temel hedef olan aktif katılımıcılığın tüm aktörlerin gönüllülük esasına göre bir araya gelmelerini sağlayarak, alınan kararların tam bir mutabakat içerisinde alınmasını sağlamak,
- ✓ Sürekli değişen dünya gelişmelerini yakından takip ederek, değişime göre gereken yeni kurumları, birimleri oluşturup, çağa uygun hareket edilmesinin sağlanarak, sonuç alma esaslı kültürün gelişmesini sağlamak.

Akman (2018: 1025-1056), kent konseylerini değerlendirdiği çalışmasında; kent konseylerinin ilkeleri ve amaçları incelendiğinde yerel yönetişimin sağlanmasında önemli bir model olarak karşımıza çıkmasına rağmen, uygulamada amaçlanan hedeflerin istenildiği gibi olmadığını belirtmektedir. Ancak kent konseylerinin işlevselliğini doğrudan etkileyen katılım, mevzuat, örgütsel ve bütçe noktalarında yaşanan problemlerin, yapıyı etkisiz kıldığı sonucuna varılmıştır (Yaman ve Küçükşen, 2018: 247-259). Bütün olumsuzluklara rağmen kent konseylerinin çalışmalarının olabildiğince çok aktörlü ve katılımıcılık anlayışı içerisinde olduğunu, yerel demokrasinin sağlanmasının temel hedef olarak belirlendiğini söyleyebiliriz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNETİŞİM BAĞLAMINDA AFYONKARAHİSAR KENT KONSEYİ

ÖRNEĞİ

3.1.AFYONKARAHİSAR KENT KONSEYİ ALAN ARAŞTIRMASI

3.1.1.Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada betimsel araştırma yöntemi (alan araştırması) kullanılacaktır. Betimsel araştırmalar, var olan bir durumun olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlanmasını içerir. Betimsel analiz, derinlemesine analiz gerektirmeyen verilerin işlenmesinde kullanılırken, içerik analizi elde edilen verilerin daha yakından incelenmesini ve bu verileri açıklayan kavram ve temalara ulaşılmasını gerektirir (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 89).

Bu çalışmada kullanılan diğer veri toplama yöntemi olan mülakat tekniği ise önceden belirlenmiş ve ciddi bir hedefe yönelik yapılan, karşdakine soru sorma yöntemiyle yanıtlar alan etkileşime dayalı bir iletişim sürecidir. Görüşme sürecinin planlı ve amaçlı olması özelliği ise görüşme tekniğini, bir sohbet olmaktan farklı kılar ve onu hedeflere yönelik planlanmış bir veri toplama çabası yapar. Görüşmede kullanılan soru ve cevap yöntemi de veri toplarken bir ilişkiyi kurma ve veriye ulaşma yolu olarak nitelendirilebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 119-120).

Betimsel analizle görüşme yapılan bireyleri tanıtıcı bulgular değerlendirilir, içerik analizi yoluyla veriler tanımlanmaya çalışılır; birbirine benzediği ve birbiri ile ilişkisi olduğu tespit edilen veriler belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilerek yorumlanır (Altunışık vd., 2010: 322).

Bu bağlamda araştırma modeli, Afyonkarahisar Kent Konseyi'nin uygulamadaki konumunu tespit etmek olduğu için betimsel araştırma modeli ve mülakat tekniğine dayanmaktadır. Araştırmanın bağımlı değişkeni kent konseyleri iken bağımsız değişkenleri kent konseylerinin uygulamadaki yeridir.

3.1.2.Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, Türkiye'deki kent konseyleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Afyonkarahisar Kent Konseyi oluşturmaktadır. Türkiye'de başarılı kent konseyleri arasında yer alan Afyonkarahisar Kent Konseyi, faal bir "yerel kalkınma ve demokrasi" ögesidir. Konseyce yapılan çalışmalar, Afyonkarahisar ilinin kültür, sanat, turizm gibi alanlarda yükselen değer olmasını sağlamıştır. Çalışmada, bu olumlu nedenlere dayanarak konseyin durumu incelenmiştir.

3.1.3.Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak, Afyonkarahisar Kent Konseyi'nden talep edilen bilgiler (Ek-1) ve görüşme tekniği (mülakat) ile elde edilen verilerden yararlanılmıştır. Mülakat soruları, literatürde yapılan araştırmalar sonucunda oluşturulmuştur.

3.1.4.Verilerin Toplanması

Araştırmanın yapılabilmesi için örneklem kapsamına giren Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı tarafından (Ek-1) bilgi taleplerinin karşılığında Konsey tarafından verilen bilgilerden (Ek-2) faydalanılmıştır. Afyonkarahisar Kent Konseyi Yürütme Kurulu Üyesi İmar ve Çevre Çalışma Grubu Başkanı Ayfer Örtten ile Ek-3'te yer alan sorular ışında yüz yüze görüşme yapılmıştır.

3.2.ARAŞTIRMANIN BULGULARI VE YORUMLARI

Çalışmanın bu bölümünde Afyonkarahisar Kent Konseyinin çalışmaları araştırılmıştır. Yönetişim modeli olarak oluşturulan kent konseyinin yönetim ilkeleri (katılımcılık, şeffaflık, hesap verilebilirlik vs.) açısından uygulamadaki durumu tespit edilmeye çalışılmıştır.

3.2.1.Afyonkarahisar Şehri

Afyonkarahisar Kent Konseyi ile ilgili çalışmalara değinmeden önce Afyonkarahisar şehri hakkında bilgi vermek yararlı olacaktır.

730.000 dolayındaki nüfusu ile Afyonkarahisar şehri ülkemizin Batı Anadolu Bölgesinin diğer bölgelere açılan kapısı durumundadır. Afyonkarahisar, doğusunda Eskişehir (230 km.), batısında Uşak (111 km.), kuzeyinde Eskişehir (133 km.), güneyinde Isparta (167 km.), kuzeybatısında Kütahya (100 km.) ve güneybatısında Denizli (220 km.) illeri ile komşudur. Ayrıca güneybatısında küçük bir sınırla Burdur (163km.) iline de komşu durumdadır.

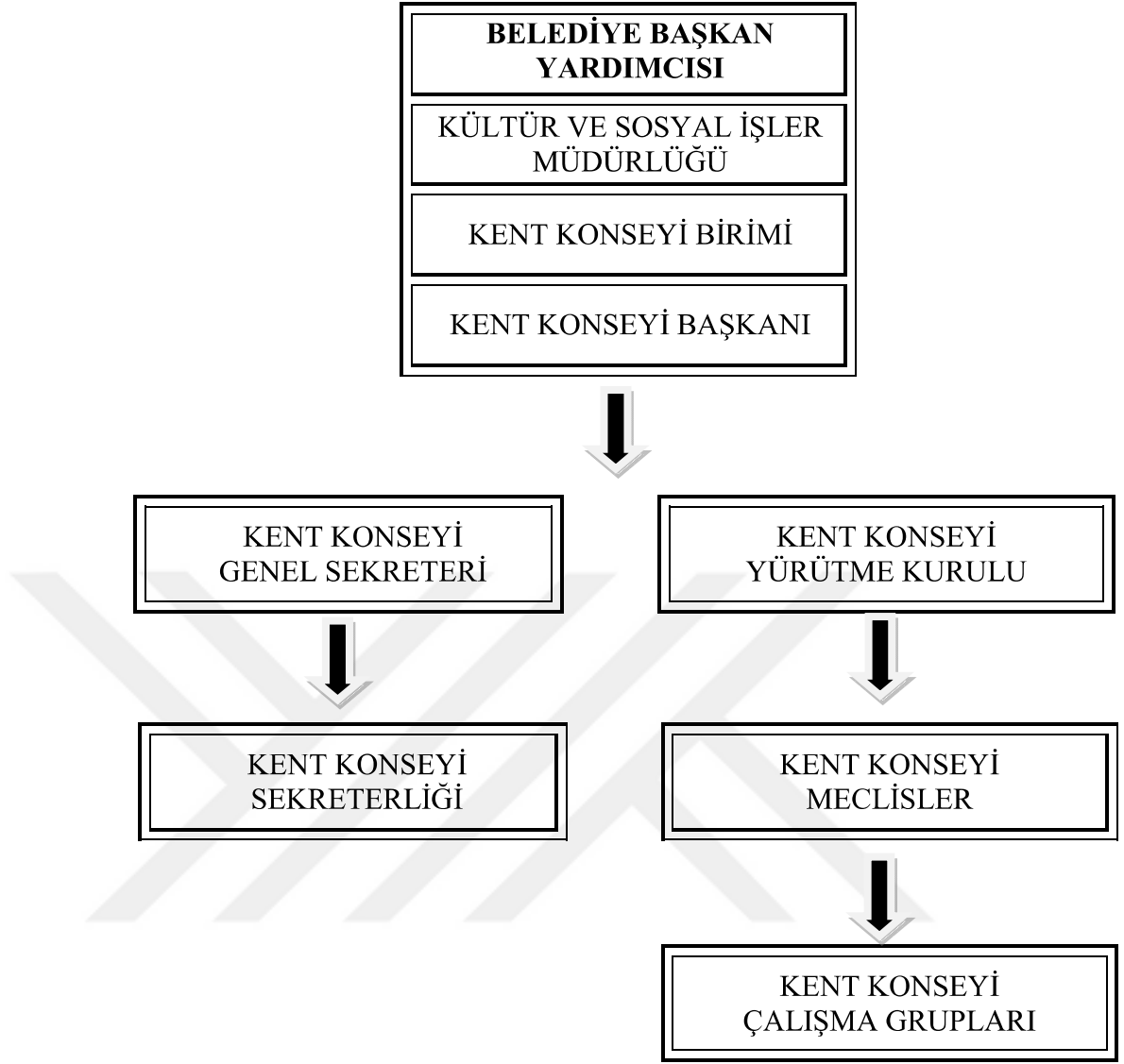
Afyonkarahisar, M.Ö. 2000'li yıllara uzanan tarihinde çeşitli isimlerle anılmıştır. İlk sahipleri Hititler olan kentin adı, kent merkezinde bulunan tarihi kalesi ve kent halkının tarih boyunca geçim kaynağı olarak yetiştirdikleri haşhaş bitkisinden elde edilen özsu anlamındaki afyon (opium) kelimesinin birleşiminden oluşmaktadır. Zaman içerisinde Afyon olarak adlandırılan şehrin ismi 2005 yılında yayınlanan kanunla Afyonkarahisar olarak değiştirilmiştir.

Ekonomik yapısına bakıldığında, öncelikle tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin dikkat çektiği Afyonkarahisar'da son yıllarda turizm açısından termal turizm faaliyetlerinin geliştirilmesi ve bu noktada şehre yapılan yatırımlar, şehrin Türkiye'de yer alan termal turizm merkezleri arasında önemli bir noktaya gelmesini sağlamıştır.

3.2.2.Afyonkarahisar Kent Konseyi

3.2.2.1.Genel Bilgiler

Afyonkarahisar Kent Konseyinin teşkilat yapılanması Şekil-2'de gösterilmektedir.

Şekil 2 Afyonkarahisar Kent Konseyi Teşkilat Yapısı

Afyonkarahisar Kent Konseyi, (KKY, 2006) gereği sivil toplum kuruluşları, muhtarlar, kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri, dernek temsilcileri, siyasi parti temsilcileri vb. temsilcilerden oluşturularak, üyelerin katılımı ile ilk toplantısını 01.06.2009 tarihinde gerçekleştirerek gerekli organlar oluşturulmuştur.

Burada yönetim kavramına uygun çok aktörlü yapıların oluşturulduğu, paydaşların kanun ve yönetmeliğe uygun bir şekilde düzenli olarak toplantılar yapıp, çalışma gruplarının verilen görev ve sorumlulukları tam ve zamanında yerine getirdikleri tespit edilmiştir.

(KKY, 2006)'da, 6 Haziran 2009 tarihinde yapılan değişiklik gereği, 27 Ocak 2010 tarihinde tekrar genel kurul toplantısına gidilerek gerekli organlar tekrar oluşturulmuştur.

2009 yılında yapılan değişiklerle beraber tam manada yönetim kavramı özellikleri kent konseylerinin organlarına ve üyelerine eklenmiş olup, kendi meclisi içinden demokratik yollarla seçilen kent konseyi başkanıyla, tam katılımcı anlayışla yerleşmeyi de sağlayarak yönetim anlamında etkin bir yapıya bürünmüştür.

Genel kurul toplantıları yönetmelik gereği kent konseyi başkan ve yürütme kurulu üyelerini birinci dönem için iki, ikinci dönem için üç yıllığına seçer maddesi gereği, 2010 - 2012 - 2014 - 2017 yıllarında toplantılarını gerçekleştirmiş ve Afyon kent konseyi başkanı o günden bu güne kadar aynı kişi olarak seçilmiştir. Kent konseyi, kadın meclisi, engelliler meclisi, gençlik meclisi ve öğrenci meclislerini oluşturularak faaliyetlerini sürdürmektedir. Yukarıda bahsi geçen meclislerde üye sınırlaması bulunmamaktadır. Ayrıca her meclisin üye sayısı farklılık arz etmektedir. Üye sayısının da yıllara göre artış göstermesi katılımcılığın giderek arttığına göstergesidir.

Afyonkarahisar Kent Konseyi bünyesinde çalışmalara dahil olan kamu kurum ve kuruluşları temsilcileri, siyasi parti temsilcileri, dernek ve cemiyetlerin temsilcileri, sendika temsilcileri, oda temsilcileri listeleri, meclis çalışma grubu başkanları, muhtarlar, belediye çalışanları, basın mensupları, konsey başkanı ve yürütme kurulu üyeleri ve konseyin çalışma gruplarından imar ve çevre çalışma grubu üyelerine ait listeler Ek-4'de gösterilmiştir.

3.2.2.2. Afyonkarahisar Kent Konseyi Meclisleri

(KKY, 2006) doğrultusunda kent konseyleri bünyesinde yönetim anlayışına dayalı ve sürdürülebilir kalkınma ilkesi içerisinde çeşitli toplum kesimlerinin kent yönetimine katkıda bulunmalarını ve daha kaliteli, yaşanabilir bir kentin yönetiminde aktif rol almalarını sağlamak amacıyla gönüllük esasına dayalı olarak meclis ve çalışma grupları adı altında ortak yapılar oluşturulmuştur. Bu amaca yönelik olarak

Afyonkarahisar Kent Konseyi bünyesinde Kadın Meclisi, Engelliler Meclisi, Gençlik Meclisi ve Öğrenci Meclisi olmak üzere 4 adet meclis oluşturulmuştur.

3.2.2.2.1.Kadın Meclisi

Afyonkarahisar Kent Konseyinin amaçları doğrultusunda, demokrasi kültürü içerisinde kadınların kent yönetimindeki rolünün güçlendirilmesi, kadınların kentsel yaşamın her alanına katılımlarının sağlanması amacıyla kurulan meclistir.

Meclisin oluşturulmasında, kentin sürdürülebilir gelişmesinin sağlanması noktasında kadınların eğitilmeleri, fikir oluşturmaları, mevcut sorunlara çözüm üretebilmeleri, yapılacak çalışmalarda gönüllülük esasına dayalı olarak aktif rol almalarının sağlanması amaçlanmıştır. Meclis üyeleri bu amaçlara yönelik olarak çalışmalar yapmaktadırlar.

3.2.2.2.2.Engelliler Meclisi

Afyonkarahisar Kent Konseyi bünyesinde oluşturulan Engelliler Meclisi ile engellilerin kent yaşamında daha fazla yer almaları, kent yönetimine aktif olarak katılmaları, engellilere yönelik sorunlarda çözüm üretebilmeleri amaçlanmıştır.

Engelliler Meclisi, Afyonkarahisar kenti için sürdürülebilir kalkınma hedefleri dahilinde engellilerin, girişimci ve dinamik kimliklerinin ön plana çıkartılması, toplum içinde eğitim ve üretim kapasitelerinin geliştirilmesi ve toplumsal yaşam içinde daha fazla yer almalarının sağlanması gibi amaçlarla çalışmalarını yürütmektedir.

3.2.2.2.3.Gençlik Meclisi

Afyonkarahisar Kent Konseyi bünyesinde oluşturulan meclislerden bir tanesi de Gençlik Meclisidir. Diğer meclislerin de ana hedefi olan Afyonkarahisar ilinin sürdürülebilir kalkınma hedefinin gerçekleşmesi için gençlerin kent yönetimine katılımlarının sağlanması amaçlanmıştır.

Meclis, gençlerin çalışma alanlarıyla ilgili proje geliştirmeleri, gençlerin sorunlarının gündeme getirilmesi, sorunlara yönelik çözüm önerilerinin oluşturulması gibi konularda çalışmalar yürütmektedir.

3.2.2.2.4.Öğrenci Meclisi

Afyonkarahisar Kent Konseyi bünyesinde oluşturulan diğeri meclisler gibi Afyonkarahisar ilinin sürdürülebilir kalkınma hedefinin gerçekleşmesi için yerel yönetime katkı sağlamak amacıyla kurulan bir diğeri meclis Öğrenci Meclisidir.

Meclis, öğrencilerin yaşadığı sorunlara çözüm üretebilmesi, kişisel ve eğitsel gelişimlerinde destek olabilmesi, demokratik platformlarda hoşgörü, saygı ve uzlaşmacı bir çerçevede yetişmelerini sağlamak için çalışmalar yürütmektedir.

Konsey bünyesindeki meclislere bakıldığında tüm vatandaşların ve paydaşların aktif katılımı anlamına gelen yönetim olgusunun Afyonkarahisar ilinde oluşturulduğu görülmektedir.

3.2.2.3.Afyonkarahisar Kent Konseyi Çalışma Grupları

Meclislerin, araştırma yapan, alan taramalarına katılıp rapor yazarak meclislere sunan alt organları “Çalışma Grupları” olarak adlandırılmaktadır. Afyonkarahisar Kent Konseyi bünyesinde oluşturulan 4 adet çalışma grubu bulunmaktadır. Bu gruplar:

1. İmar ve Çevre Çalışma Grubu
2. Kültür ve Sanat Çalışma Grubu
3. Eğitim Çalışma Grubu
4. Sağlık Çalışma Grubu'dur.

Meclis ve çalışma gruplarındaki üye listeleri genel kurulda yapılan toplantılar sonucunda güncellenmektedir.

Afyonkarahisar Kent Konseyi bünyesinde görev yapan imar ve çevre çalışma grubu ile kültür ve sanat çalışma grubunun diğer gruplara göre daha aktif çalıştıkları görülmektedir. Gruplarının yaptıkları çalışmalar faaliyetler bölümünde ayrıntılı bahsedilmiştir.

Gerçekleştirilen mülakat dâhilinde alınan cevaplar doğrultusunda, konsey bünyesindeki meclislerden engelliler meclisinin; çalışma gruplarından da imar ve çevre çalışma grubu ile kültür ve sanat çalışma grubunun aktivitelerinin daha fazla olduğu anlaşılmaktadır.

3.2.2.4. Afyonkarahisar Kent Konseyinde Karşılaşılan Sorunlar

Afyonkarahisar Kent Konseyinin kendisine ait ayrı bir bütçesinin olmaması sorun teşkil etmektedir. Afyonkarahisar belediyesi, büyükşehir belediyesi olmadığından, il belediyesi olduğundan kent konseyi için ayrı bir bütçe ayırlanamamaktadır. Aslında bu durum üzerinde durulması gereken önemli bir sorundur. Kent konseyleri meclisleri ve alt çalışma grupları olarak aktif bir şekilde alınacak kararlara yönelik tavsiye niteliğinde görüşler sunmaktadır. Bağımsız ve tarafsız bir biçimde bu çalışmalarını yapmak için kendine ait bütçesi ve hareket alanı bulunmalıdır. Afyonkarahisar Belediyesinin de kent konseyi için ayrı bir bütçe ayırmaması, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nün alt birimi olarak, bu müdürlüğün bütçesini kullanması yönetim bağlamında bir sorun teşkil etmektedir. Çünkü başkanlar ya da ilgili kurum müdürlükleri bütçe kısıtlamasına giderek kent konseyinin hareket alanını istediği gibi kısıtlayabilir. Bu yüzden kent konseylerine nüfus ve bütçe kriterleri göz önünde bulundurularak bütçeden ayrı pay ayrılması elzemdir.

Afyonkarahisar Kent Konseyinin meclis ve çalışma gruplarının yaptıkları faaliyetlere göre Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nün bütçesi kullanım alanlarına göre farklılık gösterebilmektedir. Zaman zaman faaliyet alanları resim sergisi, konser, seminer, konferans, festival ve yöresel yemek yarışması gibi değişkenlik gösterebilmektedir.

Bir diğer sorun ise konseyin belediye ile olan bağlantısının siyasi etkilere yol ağtığının görülmesidir. Konsey çalışmalarında farklı siyasi partilerden oluşan meclisin etkileri zaman zaman görülmektedir.

Yine, kent konseylerinde oluşturulan meclis ve gruplarda verilecek hizmetler tamamen gönüllülük esasında yürütülmektedir. Gönüllülük esası, katılım noktasında azalmaların yaşanmasına sebebiyet vermektedir. Son olarak konsey bünyesindeki sivil toplum kuruluşlarının genel mahiyette değil özel mahiyete taleplerinin olması sorun teşkil etmektedir.

3.2.3.Afyonkarahisar Kent Konseyi Kararları

Kent konseyleri kendi görev alanları içerisinde istediği kadar destek alarak ve sınırlarını kendi çizerek belirleyeceği katılımcı sayısıyla çalışma yapabilmektedirler. alışmaları sonucunda belediye meclislerine tavsiye niteliğinde kararlar sunulmaktadır.

Afyonkarahisar Kent Konseyi de belirli dönemlerde belediye meclisine tavsiye niteliğinde kararlar sunmuştur. Konseyin sunduğu kararlara aşağıda ayrıntılı olarak yer verilmiştir.

3.2.3.1.Afyonkarahisar Kent Konseyinin 2010 yılındaki tavsiye niteliğindeki kararları

- Umuma açık nitelikteki parklara engellilere yönelik alan oluşturulması,
- İşyeri sahiplerinin kaldırım işgallerini önlemek amacıyla billboard ve el broşürü hazırlanarak bilinçlendirme çalışmasının yapılması,
- Toplu taşıma ağında bulunan otobüslere (Tureks araçlarına) engelli aparatı takılması için firma yetkilileri ile anlaşılması.

2010 yılında genelde engellilerin hayatlarını kolaylaştırmaya yönelik tavsiye niteliğinde kararlar alınmış olup, bu kararlar da meclis tarafından kabul görüp uygulanmaya başlanmıştır.

3.2.3.2.Afyonkarahisar Kent Konseyinin 2011 yılındaki tavsiye niteliğindeki kararları

- İki'den fazla katlı binalar, siteler ve kooperatiflerde çanak antenlerin balkonlara konulması görüntü ve estetik açıdan kirlilik oluşturduğu için site ve kooperatiflerde merkezi anten sistemine geçilmesi,
- Site ve kooperatiflerde güneş enerjilerinin balkon yerine çatılarda kullanımının özendirilmesi,
- İşyeri levhalarının görüntü ve karmaşıklık oluşturmaması açısından belirli standartlar getirilmesi,
- Küresel Mobil İletişim Sistemi (GSM) istasyonlarının, son günlerde izinsiz gelişi güzel kent içinde çoğalması bir taraftan elektro manyetik kirliliği artırırken, diğer taraftan çevre kirliliğini had safhaya çıkartmıştır. Baz istasyonlarının çevreye ve insan sağlığına kalıcı zararlar verdiğinden dolayı Baz istasyonlarının şehrin dışında yüksek yerlere taşınması.

2011 yılındaki tavsiye kararlarına bakıldığında sadece dezavantajlı grupların değil tüm vatandaşların hayatlarını kolaylaştırmaya yönelik tavsiye niteliğinde kararlar alındığı görülmektedir. Bu kararlar neticesinde belediye meclisi ruhsatlandırma işlemlerinde alınan kararlara uyarak gerekli çalışmaları yapmaya başlamıştır. Bu da yönetim kavramının Afyonkarahisar Kent Konseyinde uygulandığının ve kararlara katılımçılık anlamında gerekli adımların atıldığının bir göstergesidir.

3.2.3.3.Afyonkarahisar Kent Konseyinin 2015 yılındaki tavsiye niteliğindeki kararları

- İlde bulunan mahallelerde yapılmış olan hız kesicilerin engelli vatandaşların akülü araç ve tekerlekli sandalyelerle geçişlerinde sıkıntılar yaşattığı, bebek arabaları ile annelerin hız kesicilerden geçemediği ve il için hoş görüntü oluşturmadığı için hız kesicilerin kaldırılması,
- Ortopedik engelli ve diğer engelli gruplarının ilde rahat ulaşım sağlayabilmesi için belediye tarafından yapılacak olan toplu taşıma ihale sözleşmesinde araçların engellilerin erişilebilirliğine uygun olması şartının aranması,
- Görme engelli bireylerin karşıdan karşıya rahat geçebilmesi için trafik ışıklarına sesli sinyalizasyon konulması,
- Cadde ve sokak isimlerinden bir tanesinin isminin “Filistin Caddesi veya Filistin Sokağı” olması.

2015 yılında alınan tavsiye niteliğindeki kararlara baktığımızda engelli vatandaşlara yönelik kararların çoğunlukta olduğunu görmekteyiz. Ayrıca küresel bazdaki toplumsal olaylara da yerel anlamda destek olmanın amaçlandığı görülmüştür.

3.2.3.4.Afyonkarahisar Kent Konseyinin 2018 yılındaki tavsiye niteliğindeki kararları

- Görme engelli bireylerin, kırmızı ışıklarda karşıdan karşıya rahat bir şekilde geçebilmesi için trafik ışıklarına sesli sinyalizasyon yapılması,
- Yayaların rahat bir şekilde kaldırımlarda yürüyebilmesi için kaldırım işgallerinin önlenmesi,

- Kaldırımlara yapılan engelli rampalarının gözden geçirilerek standartlara uygun hale getirilmesi,
- Afiş, spor kulübü bayraklarının çevreye vermiş olduğu kirlilikten dolayı süreli olarak asılıp süresi geçenlerin kaldırılması,
- Otogar ile İl Özel idaresi arasındaki bulvara Kudüs Bulvarı adının verilmesi,
- Yenice mahallesi 2069 sokağa Hacı Bektaş-ı Veli Sokağı adının verilmesi hususlarında belediye meclisince karar alınmıştır.

2018 yılında alınan tavsiye niteliğindeki kararlar incelendiğinde yine engellilere yönelik kararlar, toplumsal olaylara destek verme ve kültürel mirasa sahip çıkma maksatlı kararların alındığı görülmektedir.

Afyonkarahisar Kent Konseyinde, meclisleri incelediğimizde diğer meclislere oranla engelliler meclisinin yoğun çalışmalarının olduğunu, katılım ve karar alma noktasında aktif rol aldığını söylemek mümkündür.

Genel olarak bir değerlendirme yapacak olursak Afyonkarahisar Kent Konseyinin tavsiye niteliğindeki kararlarına baktığımızda yönetim anlamında katılım ve şeffaflık ilkelerinin uygulanmaya çalışıldığı görülmektedir. Ancak kararların alındığı dönemler dikkate alınırca kararların her yıl düzenli şekilde alınmadığı fark edilmektedir. Bu durumda seçim dönemlerinde kent konseylerine gereken önemin verilmediği sonucuna ulaşılmaktadır.

3.4.Afyonkarahisar Kent Konseyinin Faaliyetleri

Afyonkarahisar Kent Konseyi faaliyet raporları ve yapılan uygulamalar incelendiğinde yönetim faaliyetleri çerçevesinde aktif bir kent konseyi yapısının tam manada oluşturulmaya çalışıldığı, gerek medyanın gerekse diğer paydaşların son dönemlerde yoğun olarak bir araya gelip farkındalığın artırılması anlamında kararlar alındığı, şeffaf bir ortamda uygun vasıtalarla paydaşlara sunulduğu gözlemlenmiştir.

Yönetişim ilkeleri doğrultusunda konsey tarafından düzenlenen faaliyetlerle beraber vatandaşların katılımı artmaktadır. Ayrıca uygun medya araçlarıyla yapılan faaliyetlerin duyurulması otokontrol ve denetim noktasında da fayda sağlamaktadır.

Aşağıda sene bazında Afyonkarahisar Kent Konseyinin yaptığı faaliyetlere yer verilmiştir.

3.4.1.2015 Yılı Faaliyetleri

Afyonkarahisar Kent Konseyi meclisleri ve çalışma grupları tarafından 2015 yılında birçok faaliyet gerçekleştirildiği görülmektedir.

Engelliler Meclisi Bir İlki Başardı

Kent Konseyi çatısı altında oldukça aktif bir çalışma sergileyen Engelliler Meclisi, görme engelliler ve aileleri için ciddi zorluk teşkil eden eğitim sorununa çözüm buldu.

İlde görme engelli okulu olmadığı için yıllardır il dışında eğitim almak zorunda kalan görme engelliler için Kadayıfçıoğlu YİBO bünyesinde görme engelli sınıfı oluşturuldu.

Görme engellilerine müjde niteliğindeki bu gelişme ile ilgili açıklama yapan Engelliler Meclisi Başkanı Mesut YURT, artık görme engellilerin eğitim almak için il dışına gitmek zorunda olmadığını söyledi.

Görme engellilerden gelen yoğun talep üzerine girişimlere başladıklarını kaydeden Başkan Yurt, "Görme Engelli kardeşlerimizin talebini dilekçe yolu ile Milli Eğitim Müdürlüğüne ilettik. Buna bağlı olarak yapılan görüşmeler neticesinde, Kadayıfçıoğlu Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda bir görme engelli sınıfı oluşturulması kesin olarak planlandı." dedi.

Görme engelliler için önemli bir sorunu çözüme kavuşturduklarını vurgulayan Yurt, ilimizde ilk olacak görme engelliler sınıfına kayıt yaptırmak isteyen ilkokul düzeyindeki görme engellilerin, Engelliler Meclisine ya da Milli Eğitim Müdürlüğüne başvuruda bulunması gerektiğini ifade etti (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2015: 28).

Bu faaliyetle, kent konseyi bünyesinde yer alan ve dinamik bir performans gösteren Engelliler Meclisinin, görme engelliler ve yakınları için önemli risk oluşturan eğitim problemine değindikleri görülmektedir.

Mavi Kapaklar Umut Oluyor

Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyi Engelliler Meclisi İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Çağdaş Geri Dönüşüm Firması ve Çevre Hizmetleri Müdürlüğü işbirliğinde 2010 yılında başlatılan Kapak Toplama Kampanyası'na destek tüm hızıyla sürüyor.

İlimizde uygulanmakta olan "Eğitimde Kaliteyi İyileştirme" projesi kapsamında 10 İlköğretim kurumundan oluşan 9. Ekip Okulların, topladıkları mavi kapaklarla, bir engelli birey daha tekerlekli sandalyeye kavuşturdu.

140 tekerlekli sandalye dağıtıldı.

2010 yılında başlatılan bu kampanyanın artarak bu günlere geldiğine işaret eden Mesut YURT ise şuna kadar verilen tekerlekli sandalye sayısının 140 olduğunu açıkladı.

Bu çalışmayı İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Çağdaş Geri Dönüşüm Firması, Kent Konseyi Engelliler Meclisi ve Çevre Hizmetleri Müdürlüğü işbirliğinde gerçekleştirdiklerini ifade eden Mesut YURT kampanyaya destek olan tüm okullara teşekkür etti (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2015: 38).

Yine Afyonkarahisar Kent Konseyi Engelliler Meclisinin paydaşları doğru yönlendirmesiyle birlikte ortaya çıkan "Mavi Kapaklar Umut Oluyor" projesiyle farkındalığın oluşması noktasında yönetişimin nimetlerinden diye bahsedilebilecek düzgün bir sosyal sorumluluk projesinin daha başarıya ulaştığı görülmüştür.

Hamarat Eller Hünerlerini Sergiledi

Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyi tarafından Yöresel Yemek Yarışması düzenlendi.

Belediye Sosyal Tesisleri'nde gerçekleştirilen yarışmaya, 73 yarışmacı katıldı.

Lezzetlerin yarıştığı organizasyon, hamur işi, tatlı ve ana yemek olmak üzere üç kategoride yapılırken, 16 yarışmacı hamur işi, 27 yarışmacı tatlı, 30 yarışmacı ise ana yemek kategorisinde yarıştı.

Kent Konseyi Başkanı M. Emin BİRLİKTİR, yarışmaya gösterilen ilgiden büyük memnuniyet duyduğunu ifade ederek yarışmacılara başarılar diledi. 17 kişiden oluşan jüri heyeti, birbirinden leziz yemekler arasında seçim yapmakta bir hayli zorlandı (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2015: 49).

“Hamarat Eller Hünelerini Sergiledi” faaliyeti kapsamında şehrin yemeklerinin sergilenmesi ile turizm acentelerinin şehre çekilmesi noktasında paydaşların katılımıyla katkı sağladıkları görülmektedir. Bu tür sosyal sorumluluk projeleri farkındalığı artırıp, paydaş olan medyayı da işin içerisine katıp, bölge tanıtım faaliyetlerine katkı sağlamaktadır.

“Küçükler”den “Büyük” Hizmet

Afyonkarahisar Kalesi’nde temizlik çalışması yapan Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyi Çocuk Meclisi Üyeleri, 226 metre yüksekliğindeki kaleyi katı atıklardan arındırdı.

Sosyal sorumluluk çalışmalarının yanı sıra toplumda farkındalık oluşturacak birçok çalışmaya imza atan Kent Konseyi’nin Çocuk Meclisi Üyeleri, hafta sonunu Afyonkarahisar Kalesi’ni temizleyerek geçirdi.

Temizlik İşleri Müdürlüğü’nün de destek verdiği çalışmada hijyen kurallarına da uyularak, Çocuk Meclisi Üyeleri’ne çöp poşeti, eldiven ve bone dağıtıldı.

Kent Konseyi Birim Sorumlusu Çiğdem ARAÇ nezaretinde, kalenin ilk merdivenlerinden başlayarak zirveye kadar hummalı bir temizlik çalışması yapan Çocuk Meclisi Üyeleri kaleyi katı atıklardan arındırdı.

Kaleye çıkan diğer vatandaşların takdir ile karşıladığı Meclis Üyeleri, kalenin zirvesinde topladıkları çöplerle fotoğraf çektirerek başarılarını kutladı (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2015: 62).

Sosyal sorumluluk projesi kapsamında değerlendirebileceğimiz bu faaliyet ile çocuklara çevre bilincinin kazandırılması ve çocukların kent yönetimine katılımlarının amaçlandığı görülmüştür.

Grip ve Gripten Korunma Yolları Anlatıldı

Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyi Sağlık Çalışma Grubu tarafından Afyon Lisesi Konferans Salonunda “Grip ve Gripten Korunma Yolları” ile ilgili seminer düzenlendi.

Afyonkarahisar Devlet Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Uzmanı Dr. Berna BOZCA tarafından verilen seminerde, Afyon Lisesi öğrencilerine kış aylarının en yoğun hastalığı olan grip ile ilgili bilgi verildi.

Konuyu, hastalık öncesi ve hastalık anında yapılması gerekenler şeklinde iki başlık halinde ayıran Enfeksiyon Hastalıkları

Uzmanı Dr. Berna BOZCA, “Gribe yakalanmamanın en önemli kuralı hijyendir. Sık sık ellerimizi yıkayarak ve temizliğimize özen göstererek kendi çapımızda önlemler alabiliriz. Okul gibi toplu yaşam alanlarının olduğu yerlerde, solunan havanın temizliği çok önemli. Bunun içinde belirli aralıklarla camları açarak bulunduğumuz alanı havalandırmalıyız.” dedi (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2015: 75).

Afyonkarahisar Kent Konseyi Sağlık Çalışma Grubunun bu faaliyeti de diğer faaliyetlerde olduğu gibi sağlık alanında bilgilendirmeler yapılmasını sağlayarak paydaşlar üzerinde farklılık yaratılmasını amaçlamıştır.

2015 yılında düzenlenen faaliyetlerde Engelliler Meclisinin daha aktif olduğu görülmektedir. Konsey, yönetim kapsamında gerçekleştirdiği faaliyetlerle aktörleri harekete geçirmiştir.

3.4.2.2017 Yılı Faaliyetleri

2016 yılında çok aktif faaliyetlerde bulunmayan Afyonkarahisar Kent Konseyi meclisleri ve çalışma grupları 2017 yılında çalışmalarına hız katarak birçok faaliyet düzenlemiştir.

Belediye Kent Konseyi Avrupa 'da da STK'larla Buluştu

Afyonkarahisar'da yaptığı çalışmalarla Türkiye'ye örnek olan Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyi, Avrupa'da “Almanya, Hollanda ve Belçika” gibi ülkelerde temaslarda bulunarak; Avrupa Sivil Toplum Kuruluşlarının çalışmalarını yakından irdelemiştir.

Bu arada gurbetçileri de ziyaret eden heyet, gurbetçilerin sıkıntılarını yerinde görerek, söz konusu ülkelerde sivil toplum kuruluşlarının uygulamalarını Afyonkarahisar İline nasıl uygulanabileceği hususunda gözlemlerde bulunmuştur.

Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyi 5 gün süren bu verimli ziyaretten oldukça memnun dönmüştür. Kent Konseyi Başkanı M. Emin BİRLİKTİR, yaptığı temaslarda Afyonkarahisar Belediyesi'nin çalışmalarının yanı sıra Kent Konseyi'nin uygulamalarını anlatmıştır. Engelliler Meclisi, Gençlik Meclisi, Kadın Meclisi, Öğrenci Meclisi ve çalışma gruplarının işleyişlerinden bahseden BİRLİKTİR Avrupa'daki benzer sivil toplum kuruluşlarının yaptığı çalışmalarını da kendilerine örnek almayı hedeflediklerini basına açıklamıştır (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2017: 9-10).

Konseyin yukarıda yer alan faaliyetinde yönetim kavramının uluslararası nitelikteki özelliklerini görmek mümkündür. Afyonkarahisar ilinin en büyük özelliklerinden biri yurt dışında çok sayıda gurbetçi vatandaşının bulunmasıdır. Gurbetçilerin de kent konseylerinin faaliyetlerinden haberdar olması ve görüşleri alınarak onların da yönetime katılmalarının sağlanmak istenmesi yönetim anlamında olumlu değerlendirmeler olarak görülmektedir.

Tarihi Dede İni Restore İçin Çalışmalar Başlatıldı

Afyonkarahisar Kent Konseyi Kültür-Sanat Çalışma Grubu Hıdırlık Tepesi'ndeki tarihi Dede İni'nin restore edilerek turizme kazandırılması için meclise teklif sunmuştur.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Kültür-Sanat Çalışma Grubu üyeleri, Mevlevilikte Konya'dan sonra önem sırasına göre ikinci sırada olan Afyonkarahisar'ın bu alandaki ününü de perçinleyen bu eserin restore edilerek yeniden tarihe kazandırılması için Kent Konseyi Yürütme Kurulu'na öneride bulunmuştur.

“Tarihi Dede İni'nin Afyonkarahisar İlinin turizmine büyük katkı sağlayacağını düşünen Kültür-Sanat Çalışma Grubu, öncelikle tarihi yapının içinde ve çevresinde temizlik ve çevre düzenlemesi yapılmasını, zaman zaman toprak kaymalarının oluşabildiği bölgede, tarihi yapıya zarar verebilecek toprak kaymalarının önüne geçebilecek tedbirlerin alınması ve yeni yollar açılarak belirli noktalara yön ve tanıtım levhaları konularak ulaşımın kolaylaştırılabileceğini, bu sayede daha çok insanın bu önemli yapıyı ziyaret edebileceğini” belirtmişlerdir (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2017: 22).

Konseyin 2017 yılındaki bir diğer çalışmasında göreceğimiz üzere bir ilin değerlerinin ayakta tutulması gibi konularda da kararlar alan kent konseyi Afyonkarahisar'da bulunan birçok tarihi eserin farkındalık yaratılarak restore edilip, tarihe saygı projesi kapsamında ziyarete açılması konularında da çalışmaktadır.

Engelliler Festivalde Coşkuluydu

Afyonkarahisar Belediyesi Engelliler Meclisi tarafından Engelliler Haftası kutlamaları çerçevesinde, her yıl geleneksel olarak düzenlenen Engelliler Festivali bu yıl yine büyük bir katılımı kutlandı.

Kocatepe Anıtı'na saat 09.30 'da çelenk sunumu ile başlayan 11. Engelliler Festivali Anıt Park önünden kortej yürüyüşü ile devam etti. Afyonkarahisar özel sporcular Gençlik ve Spor Kulübü

öncülüğünde gerçekleşen kortej yürüyüşünde, protokol üyeleri de engelliler ile birlikte yürüyerek, engelli haklarına dikkat çekmeye çalıştı. Bazıları tekerlekli sandalye ile bazıları da gözlerini bağlayıp yürüyen protokol üyeleri, engelli bir vatandaşın nasıl yaşadığını anlayıp empati kurdu (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2017: 24).

Yine, “Engelliler Haftası” kutlamaları dahilinde paydaşlarla birlikte farkındalık çalışmalarında bulunan kent konseyi bu tür etkinliklerle birlikte sesini medyada duyurup farkındalığın oluşturulmasını amaçlamaktadır.

Gençlik Meclisi Durmak Bilmiyor

Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyi Gençlik Meclisi, yeni bir sosyal sorumluluk projesine imza attı.

“Çocuklarımız Gülsün İstiyoruz Kalemlerinizi Bağışlıyoruz” projesi çerçevesinde, 10 Mayıs Pazar Günü gerçekleştirilen ALES sınavı çıkışında sınava giren öğrencilerden toplanan kalem, silgi ve kalem tıraşlar, ilköğretim öğrencilerine dağıtıldı (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2017: 27).

Gençlik meclisinin düzenlediği bu faaliyette de sosyal sorumluluk projelerine verilen önem görülmektedir.

Kent Konseyi’nden Muhteşem Sergi

Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyi Kültür-Sanat Çalışma Grubu tarafından düzenlenen Ressam Mustafa Uyar’ın resim sergisi Atatürk Kültür Merkezi Sergi Salonu’nda açıldı.

Kültürel ve sanatsal etkinliklerine bir yenisini daha ekleyen Kent Konseyi Kültür-Sanat Çalışma Grubu, Ressam Mustafa Uyar’ın yağlı boya resim çalışmalarından oluşan muhteşem bir sergiyi sanatseverler ile buluşturdu. 62 adet resmin sergilendiği serginin açılışı Belediye Başkan Yardımcısı Ayfer ÖRTEN, Kent Konseyi Başkanı M. Emin BİRLİKTİR Kültür-Sanat Çalışma Grubu Başkanı Ünal ÖZDOĞAN ve protokol üyeleri tarafından gerçekleştirildi (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2017: 43).

Konseyin, Kültür ve Sanat alışma Grubunca düzenlenen bu faaliyet, kent yönetimine katılım noktasında kentin kültür ve sanat yönünün tanıtılması ve yaygınlaştırılması açısından önem arz etmektedir.

Her Yönüyle Tüp Bebek Tedavisi

Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyi Kadın Meclisi, halkımızın sağlık alanında bilinçlenmesine yönelik yaptığı faaliyetlere bir yenisini daha ekledi.

Afyonkarahisar Belediyesi nclğnde Afyon Kocatepe Üniversitesi, Telek Tüp Bebek Merkezi ve Acıbadem Eskişehir Hastanesi Tüp Bebek Merkezi işbirliğinde “Her Yönüyle Tüp Bebek Tedavisi” masaya yatırıldı (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2017: 49).

Kent Konseyinin Kadın Meclisi tarafından düzenlenen bu faaliyet, kadınların sağlık alanında bilinçlendirilmesine yöneliktir.

Sağlık alışma Grubu Bilgilendiriyor

Afyonkarahisar Kent Konseyi Sağlık alışma Grubu tarafından Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Mdrlėė personeline Brusella ve Kırım Kongo Kanamalı Ateşi hastalığı hakkında seminer verildi.

Afyonkarahisar Devlet Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanı Dr. Berna BOZCA tarafından verilen seminerde, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Mdrlėė personeline, Brusella ve Kırım Kongo Kanamalı Ateşi'nin bulaşma yolları, belirtileri, korunma ve tedavi yöntemleri anlatıldı (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2017: 54).

Sağlık alışma Grubunun gerçekleştirdiği faaliyet kapsamında yine bilgilendirme ve bilinçlenme amaçlı çalışma yapılmıştır.

2017 yılında düzenlenen faaliyetlere baktığımızda da çalışma grupları ve meclislerin kentin sürdürülebilir kalkınmasına destek sağlayacak faaliyetleri hayata geçirdiği görülmektedir.

3.4.3.2019 Yılı Faaliyetleri

Afyonkarahisar Kent Konseyinin en fazla faaliyetini 2019 yılında gerçekleştirmiş olduğunu görmekteyiz. Önceki yıllarda daha çok Engelliler Meclisinin faaliyetleri yer almakta iken 2019 yılında diğer meclis ve çalışma gruplarının da faaliyetleri arttırmıştır.

Tane Tane Kapakları Toplayalım Adım Adım Engelleri Aşalım

2010 yılında Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyi Engelliler Meclisi tarafından başlatılan “TANE TANE KAPAKLARI TOPLAYALIM ADIM ADIM ENGELLERİ AŞALIM” plastik kapak toplama projesi kapsamında,

Gerek öğrenciler gerekse duyarlı vatandaşlar tarafından tek tek toplanarak geri dönüşüme kazandırılan plastik kapaklardan elde edilen gelir ile Çağdaş Geri Dönüşüm Firması tarafından temin edilen yaklaşık 300 tekerlekli sandalye ihtiyaç sahiplerine teslim edilmiştir (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2019: 16).

Engelliler Festivalde Buluştu

Afyonkarahisar Belediyesi Engelliler Meclisi tarafından engelliler haftası kutlamaları çerçevesinde her yıl geleneksel olarak düzenlenen Engelliler Festivali büyük bir katılım ve coşku ile Kocatepe Anıtı'na saat 09.30 'da çelenk sunumu ile başlayan 13. Engelliler Festivali, Anıtpark önünden kortej yürüyüşü ile devam etti.

Afyonkarahisar Özel Sporcular Gençlik ve Spor Kulübü öncülüğünde gerçekleşen kortej yürüyüşünde protokol üyeleri de engelliler ile birlikte yürüyerek, engelli haklarına dikkat çekmeye çalıştı bazıları tekerlekli sandalyeye binip, bazıları da gözlerini bağlayıp yürüyen protokol üyeleri, engelli bir vatandaşın nasıl yaşadığını anlayıp empati kurmuşlardır.

Yapılan konuşmaların ardından festival engelliler tarafından sahnelenen tiyatro gösterisi ile ulusal ve uluslararası sportif müsabakalarda dereceye giren engelli bireylere ödülleri verilmesi ile sona ermiştir (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2019: 18-19).

Kent Konseyinin kuruluşundan bu yana Engelliler Meclisinin çalışmalarıyla yoğun olarak karşılaşmaktayız. Meclisin kent yönetiminde paydaşların katılımı noktasında birçok faaliyeti bulunmaktadır.

Lezzetler Karayolu Parkında Buluştu

Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyi tarafından Karayolları Parkında gerçekleştirilen Yöresel Yemek Yarışması 90'ın üzerinde yarışmacı katılmıştır.

Yoğun katılımın olduğu lezzetlerin yarıştığı yarışmaya, hamur işi, tatlı ve ana yemek olmak üzere üç kategoride yapılırken yarışmacılar dereceye girmek için lezzet ve ikramda birbirleriyle yarışmıştır (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2019: 46).

Konseyin neredeyse geleneksel hale getirdiği yöresel yemek yarışması, kentin yemek kültürünü gözler önüne sermekte ve kültürün yaygınlaştırması açısından güzel sonuçlar doğurmaktadır.

Kent Konseyi Yürütme Kurulu STK'lar İle Bir Araya Geldi

Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyi Yürütme Kurulu çeşitli temaslarda bulunmak üzere Çanakkale ve Edirne'de bulunan STK'lar ile bir araya gelerek, Kent Konseyi olarak karşılıklı fikir alışverişinde bulunuldu. Yapılacak çalışmalar ve projeler hakkında STK'lardan destek istendi (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2019: 49).

Yönetişim olgusunda paydaşların bir araya gelmesi açısından sivil toplum kuruluşlarının yönetimde aktif rol oynaması önemlidir. Bu faaliyette de katılımcılık anlayışı içerisinde kentle ilgili yapılabilecek faaliyetlerle ilgili konsey ve sivil toplum kuruluşlarının ortaklaşa çalıştıkları görülmektedir.

İmar Ve Çevre Çalışma Grubu Toplantıları

Afyonkarahisar Belediye Başkanı Sayın Burhanettin Çoban'ın, Belediye Başkanlığı seçimlerinde beyan ettiği projelerden birisi olan "Afyonkarahisar Kent Müzesi" kurulum çalışmalarına 2013 yılında Çekül Vakfı Başkanı Prof. Dr. Metin Sözen ile görüşülmesi sonucu "Kent Müzesi Senaryo Taslağı" oluşturularak ilk adım atılmış oldu.

Afyonkarahisar Belediyesi, kurmayı planladığı "Kent Müzesi" çalışmalarına bilimsel açıdan katkıda bulunmak amacıyla, Üniversite-Şehir işbirliği kapsamında 07 Mart 2016 tarihinde Afyon Kocatepe Üniversitesi ile "Afyonkarahisar Kent Müzesi 'ne Temel Oluşturacak Kültürel ve Doğal Varlıkların Belirlenmesine İlişkin Araştırma Protokolü" imzalayarak çalışmalarına ivme kazandırmıştır.

Diğer yandan Kent Müzesi yerel ve ulusal basında sürekli tanıtımı yapılarak Afyonkarahisar halkının müze kavramına bakış açısı geliştirilmiş ve Kent Müzesi daima gündemde tutulmuştur.

Teknolojinin tüm imkânlarından yararlanarak, modern müzecilik anlayışı ile inşa edilecek olan müzemize, kentle ilgili her türlü belge, eşya, kitap, görsel malzeme, ses ve görüntü kayıtları toplanmaya devam etmektedir. Bu bağlamda, geçmişimizi, bugünümüzü ve geleceğimizi bütün tarihsel ve kültürel zenginliği ile işleyeceğimiz toplam 5269,22 m² inşaat alanına sahip Kent Müzemizin, projesi tamamlanmıştır (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2019: 52).

Sokak Sağıklaştırması

Afyonkarahisar şehrinin eski yerleşim yerlerindeki mahalleler doğal bir doku oluştururken, kentin geçirdiği yangından (1902) sonra kurulan mahalleler, ızgara şeklinde dik kesişen sokaklardan oluşmaktadır. Afyonkarahisar Merkez Koruma Amaçlı İmar Planı içerisinde yer alan sivil mimarlık örneklerinin yoğun bir şekilde bulunduğu tarihi bir dokuya sahip olan mahallelerde Belediyemiz tarafından belirlenen 5 aksta toplamda 475 binaya rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri hazırlanmış Eskişehir Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nden onayları alınmıştır. Eski Afyon diye bilinen mahallelerin ihya olacağı, sokak sağıklaştırma projeleri doğrultusunda cephe sağıklaştırma uygulama işi Afyonkarahisar İl Özel İdaresi, Konya Rölöve Anıtlar Müdürlüğü ve Belediyemiz kontrollüğünde 3 yıl içerisinde tamamlanması hedeflenmektedir (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2019: 53).

Kasaplar Çarşısı

Belediyemiz tarafından Merkez Kentsel Sit Alanını Koruma Amaçlı İmar Planı içerisinde yer alan tarihi dokusunu önemli ölçüde yitirmiş Kasaplar Çarşısı şehrimize yeniden kazandırılacaktır. Çarşı genelinde yer alacak ayrıca sergi salonu ve toplantı salonunda yer alacağı Kasaplar Çarşısı proje çalışmaları devam etmektedir (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2019: 53).

Kadınlar Pazarı

Afyonkarahisar Merkez Kentsel Sit Alanını Koruma Amaçlı İmar Planı içerisinde yer alan tarihi dokusunu önemli ölçüde yitirmiş Geleneksel Kadınlar Pazarı Çarşısı şehrimize yeniden kazandırılacaktır. Çarşı genelinde sivil toplum örgütleriyle işbirliği halinde el sanatları çarşısı ve el sanatları atölyesi yer alacak ayrıca sergi salonu ve toplantı salonunda yer alacağı Geleneksel Kadınlar

Pazarı Çarşısı proje çalışmaları devam etmektedir (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2019: 53).

İmar Çalışma Grubu Restorasyon Çalışmalarını İnceledi

Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyi İmar ve Çevre Çalışma Grubu, kentsel sit alanında kalan mahallelerde yapılan sokak sağlıklılaştırma ve cephe iyileştirme çalışmalarını inceledi.

Kentsel sit alanında kalan mahallelerde tarihi dokuya uygun olarak başlatılan sokak sağlıklılaştırma ve cephe iyileştirme çalışmaları tüm hızıyla devam ederken, Kent Konseyi İmar ve Çevre Çalışma Grubu, restorasyonu tamamlanan tarihi binalarda incelemelerde bulundu.

Belediye Başkan Yardımcısı Ayfer Örten ile Etüt Proje Müdürü Sibel Bilen nezaretinde gerçekleştirilen incelemeler sırasında, Kent Konseyi İmar ve Çevre Çalışma Grubu üyelerine yüklenici firma yetkilileri tarafından çalışmaların son durumu hakkında bilgi verildi. Çalışma Grubu ayrıca, Afyonkarahisar Belediyesi tarafından restorasyonuna başlanan Benlioğlu Konağı ile UluKonak'ı da gezerek, yapılan çalışmaları yerinde gördü.

Kent Konseyi İmar ve Çevre Çalışma Grubu üyeleri incelemelerinin ardından, şu anda bile günde binlerce turist'in gezdiği kentsel sit alanının, sokak sağlıklılaştırma çalışmaları tamamlandıktan sonra Afyonkarahisar'ın en önemli turizm potansiyellerinden biri haline geleceğini söyledi (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2019: 60).

Konseyin yukarıda yer alan faaliyetlerinde İmar ve Çalışma Grubunun çalışmaları yoğun olarak izlenmektedir. Şehirde kent müzesinin kurulması, şehrin sokaklarının imar açısından sağlıklılaştırılması, tarihi dokusunu kaybetmiş olan şehrin tarihinin göstergesi Kasaplar Çarşısı ve Kadınlar Pazarını tekrar şehre kazandırılması gibi projelerle katılımcılık anlayışının tamamen benimsenerek Afyonkarahisar Belediyesi ile beraber kentin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmak için etkin rol alındığı görülmektedir.

Kent Konseyi'nden Kadınlar Gününe Özel Resim Sergisi

Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyi Kültür ve Sanat Çalışma Grubu'nun katkılarıyla Emekli Öğretmen-Ressam Mustafa Kemal Uyar tarafından 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne özel olarak Atatürk Kültür Merkezi Sergi Salonu'nda açılan resim sergisi büyük beğeni topladı.

“Kadın, Çiçek ve Deniz” temalı serginin açılış törenine, Vali Mustafa Tutulmaz, Belediye Başkan Yardımcısı Ayfer Örten, Kent

Konseyi Başkanı M. Emin Birliktir, Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Emel Sarlık, Kent Konseyi Kültür ve Sanat Çalışma Grubu Başkanı Ünal Özdoğan, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, dernek başkanları ve çok sayıda sanatsever katıldı (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2019: 58).

Konseyin Kültür ve Sanat Çalışma Grubu tarafından düzenlenen bu faaliyetinde de kadınlara verilen önem temelinde çalışmalar yapıldığı görülmektedir.

Mahalle Ziyaretleri

Kasımpaşa Mahallesi ziyaret edilerek mahalle ile ilgili sorunlar görüşüldü. Kasımpaşa Mahallesi Muhtarı Abdullah TUGAN, Afyonkarahisar Belediyesi'nden mahallesi adına şikâyet ve taleplerini dile getirdi.

- 1. Kasımpaşa Mahallesi Gazlıgöl Caddesi 67 numaradaki ev sahibine yazı yazılacak. Boş arsanın yolun karşısındaki fırın tarafından odun ve atık malzeme dökülmesinin (kül) engellenmesi istenmektedir.*
- 2. Kasımpaşa Mahallesi'ndeki Çukur Caddesi ile Rüzgâr Sokak'ta, trafiği sıkıntıya sokması ve trafik kazalarına neden olması gerekçesi ile gidiş geliş yönünün değiştirilmesi talebi Trafik Komisyonuna bildirilecek Şehre Küstüm Parkı zemininin kauçuk yapılması, çimlendirilmesi ve bütün parklara engelliler girişi yapılması istenmektedir.*
- 3. Rüzgârlı Sokak ve Çukur Caddesi'nin kesiştiği alanda kazı yapılmış ve kazı sonrası iki metre karelik alanın taşlarının yeniden döşenmesi istenmektedir.*
- 4. Turgut Reis Sokak numara 13'de bulunan Huzur Apt. önündeki yatay olan bordürlerin dik olarak döşenmesi ile ilgili çalışmanın yapılması (Fen İşleri Müdürlüğü).*
- 5. Dolaplı Kuyu Sokak No 11'de bulunan metruk bina için yıkım kararı veya önlem alınması.*
- 6. Turgut Reis Sokak Sembol Apt. altı veterinerliğe ait hayvanlar için tırnak kesme makinesinin kaldırılması ve bu alana getirilmemesi hususlarında tespit edilen eksiklikler, ilgili müdürlüklere gönderilmiş olup eksiklikler giderilmiştir (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2019: 62).*

Yönetişimde kentsel bazda sorunlara eğilmek ve paydaşlarla beraber çözüm önerileri getirmek büyük rol oynamaktadır. Afyonkarahisar Kent Konseyince yapılan çalışmalarda da mahalle ziyaretlerinin yoğun şekilde yer aldığını görmekteyiz. Bu ziyaretlerle problemlerin kaynağında tespit edildiği ve çözümüne yönelik işlemlerin yapıldığını görmekteyiz.

Kültür Sanat Çalışma Grubu Çalışmaları

Afyonkarahisar Kent Konseyi Kültür ve Sanat Çalışma Grubu olarak 6 bin yıllık geçmişi olan Afyonkarahisar ilimizin tanıtımı için yapılması gerekenler ile ilgili hem tarihi mekânları gezip hem yörede yaşayan yöre halkından bilgi toplandı.

Çalışma grubu olarak restorasyonu yapılan Eski Afyon Evlerini ziyaret edilip çalışmalar yerinde incelendi.

Kent Konseyi Kültür ve Sanat Çalışma Grubu olarak eski mahallelerdeki kaldırımların yenilenmesi, yollardaki parke taşlarının tarihi geçmişine uygun yapılması ve evlerin restorasyonlarının yapılması gezilen bölgede yeni bir tarihe kapılarının aralandığı izlenimi oluşturdu.

Afyonkarahisar'ın bu türde değişimini görmek Kültür ve Sanat Çalışma Grubu üyelerinin bölge için yerli ve yabancı turist potansiyelini arttıracak turizme canlılık katacağı görüşleri üyeler tarafından dile getirildi (Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, 2019: 63).

Konseyin, Kültür ve Sanat Çalışma Grubu tarafından yapılan bu faaliyetinde de şehrin turizm merkezi haline getirilmesi açısından kent yönetimine sağladıkları katkı görülmektedir.

Afyonkarahisar Kent Konseyinin 2019 yılındaki faaliyetlerine baktığımızda, konseyin hemen hemen tüm çalışma gruplarının ve meclislerinin yoğun çalışmalarının olduğu dikkat çekmektedir. Yönetişim ilkelerinin gereği olarak paydaşların katılımcılık anlayışı ile il özelinde neler yapılabileceğine dair çalışmalar, 2019 yılında da kendini göstermektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Yönetişim kavramı son günlerde tüm organizasyonlarda ve yönetim sistemlerinde etkin bir şekilde kullanılmaya çalışılan çok aktörlü yapılardır. Uzun dönemdir kamu yönetiminde etkin olarak kullanılan GKY anlayışı, 1970'lere gelindiğinde büyük krizlere sebebiyet vermeye başlamıştır. Aşırı büyüyen kamu bürokrasisi ihtiyaçlara cevap veremeyerek hantallığa ve kırtasiyeciliğe yol açmıştır. GKY'de, tüm kararların merkezden alınması, yetki devirlerinin yapılmaması, devletin bizzat mal ve hizmet üreten taraf olması, piyasaların devletin tekelinde olması, kamu personel sisteminin giderek büyümesinin kamu kaynaklarında israfa sebebiyet vermesi, kamu kaynaklarının merkezi yönetim tarafından kendi istekleri doğrultusunda israf edilmesi gibi aşırı derecede büyüyen yönetsel problemler neticesinde "Yeni Sağ" yaklaşımıyla beraber özel sektör mantığıyla devlet yönetilmesi gerektiğine inanan YKY yaklaşımı, yönetim türleri içerisinde yerini almaya başlamıştır. Yönetişim kavramı, YKY anlayışına ek olarak yönetim faaliyetlerinde birçok yeniliği de beraberinde getirmiştir. Demokrasi kavramının toplumun en alt düzeyine kadar ulaşması için olması gereken aktif katılım anlayışı yönetim kavramının temelidir. Tüm paydaşlar tarafından aktif bir katılımı alan bir karar demokrasinin yerelde sağlanmasının en önemli ayağıdır.

Devlet-özel sektör-sivil toplum kuruluşlarından oluşan paydaşlar; katılımcılık, hukukun üstünlüğü, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri etrafında birleşerek, tüm kararları bu ilkelere göre eşit bir katılım anlayışı çerçevesinde almayı hedeflemektedirler. Yönetişim, kararların alınmasında herhangi bir paydaşın etkisinin değil de, tüm paydaşların etkisinin eşit derecede olduğu, devletin de paydaş konumunda olduğu bir sistemin adıdır. Yönetişim kavramında, devletin eşitler arası birinci olarak adlandırılmasının sebebi kanun koyucu rolünden kaynaklanmaktadır. Devlet; piyasalara, yönetsel süreçlere bizzat müdahale edici bir yaklaşım da değil katalizör, yani mal ve hizmetlerin sunulmasını kolaylaştırıcı, piyasaları düzenleyici yaklaşım içerisinde yer almaktadır. 'Kürek çeken değil, dümen tutan devlet' anlayışı yönetim kavramı içerisinde devletin rolünü açıkça ortaya koymaktadır. Yönetişim kavramı genel itibarıyla içinde bulunduğu ortamda yeni bir değerler dizisi değişimi olarak ortaya çıkmış olup, devlet-piyasa ilişkisini yeniden düzenleyip, siyasi ve ekonomik

anlamda devletin piyasaya müdahalesinin kısıtlanmasını öneren neoliberalizm anlayışını benimsemektedir.

Yönetişim kavramının asıl ortaya çıkış amacı; üçüncü dünya ülkelerinde kalkınmanın gerçekleşerek, iktisadi anlamda düzenlemelerin yapılması ve kontrolü, kişi başına düşen gelirin artırılması ve bu devletlerin toplumsal refah seviyelerinin normal seviyelere çekilmesidir. Her ne kadar politik süreçler, aktörler ve yönetsel kavramlar üzerinde yoğunlaşılsa da yönetim kavramının asıl ortaya çıkış sebebi ekonomiktir. 1992 yılında Rio de Janeiro’da yapılan Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansında üçüncü dünya ülkelerinin çevre ve kalkınma sorunlarıyla başa çıkabilmelerinin kurtuluş reçetesi olarak Gündem 21 başlıklı eylem planı ortaya çıkarılmıştır. Bu planda kötü gidişten kurtulmanın yolu “sürdürülebilir kalkınma” olarak belirlenmiştir. Kendi kendine yetemeyen ve politika üretemeyen bu ülkeler için BM âdeta bir doktor gibi kurtuluş reçetesi hazırlamıştır. Bu reçetede yerinden yönetim, yerel demokrasi ve yerelleşme kavramlarının önemi ve gerekliliği, tepeden inmece değil halkın kararlara doğrudan ve ilk elden katıldığı bir yaklaşım belirlenmiş olup, aktörler yapabilir kılınarak, sorunların anlık değil uzun bir gelişim planı çerçevesinde çözülmesi planlanmıştır.

Yerel Gündem 21 planının yönetim kavramı kapsamında gerçekleştirmeyi hedeflediği sürdürülebilir kalkınma modelinin argümanları; yönetişimin temel ilkeleri olan katılımcılık, hukukun üstünlüğü, şeffaflık, hesap verebilirlik, temel hak ve hürriyetlere saygılı olma, yerel demokrasi ve yerelleşme gibi kavramlarla anlam kazanır.

Yerel demokrasinin geliştirilip, en küçük yerde yaşayan bireyin dahi sisteme entegre edilip kararlara katılması ancak yönetimle birlikte mümkündür. Yerelleşmenin sağlanarak yönetişimin tüm alanı kapsama alanına alabilmesi, ortak bir amaç doğrultusunda bir araya gelen katılımcıların kendi aldıkları kararların kendi hayatlarını etkileyeceği düşüncesinin yerleşmesiyle mümkündür. Yani paydaş, karar alma sürecinde aktif rol oynamazsa, başka paydaşların etkin katılımı neticesinde alınan kararlara uymak mecburiyetinde kalacaktır. Bu yüzden alınan tüm kararlar ortak bir konsensüs çevresinde tüm paydaşların karara katılımı sağlanarak alınırsa haksız eleştirilere de maruz kalınmaz.

Peki, yönetim kavramıyla birlikte sürekli kendinden söz ettiren kavramlar olan; sürdürülebilir kalkınma, yerel demokrasi ve yerelleşme kavramlarının uygulama alanı neresi olacaktır? Bu kavramlar nasıl hayata geçirilebilecektir? Hangi araçlar ve argümanlar kullanarak bu kavramlar vatandaşın hayatına etki edebilir? Bu soruların cevabının verilmesi gerekmektedir. Yukarıda sayılan kavramların uygulama modeli olarak YG 21’de dahil olmak üzere “Kent Konseyleri” yapısı karşımıza çıkmaktadır. Kent konseyleri, meclisler ve çalışma grupları marifetiyle kentin tüm alanlarında, özellikle göz önünde bulunmayan ve ihmal edilmiş, fikirlerine başvurulmamış, yaşadıkları sorunlar ilk ağızdan dinlenmemiş olan grupları ve kimseleri yönetim sürecine dahil etmeyi amaçlamaktadır. YG 21 çatısı altında kent konseylerinin temel yaklaşımlarından biri olan çözüm odaklı çalışma modeli, yönetişimin temel ilkesi olan “katılımcılık” ve “yerel demokrasi” ilkeleriyle ancak sağlanabilir.

Ana meclislere görüş ve tavsiye niteliğinde çalışmalar sunan kent konseyleri; kanuni düzenlemeler çerçevesinde “Kadın Meclisi, Gençlik Meclisi, Öğrenci Meclisi, Engelli Meclisi” gibi dezavantajlı gurupların oluşturduğu raporlarla kararlara katılım sağlamaya çalışırlar. Bunları yaparken de geniş katılımlı alt çalışma grupları istenilen her konuda ve düzeyde oluşturulabilir. Çok geniş katılımlarla birlikte ortak karar alma mekanizması anlamına gelen kent konseyleri en geniş katılımıla birlikte herkesin buluşma noktası ve karar organı olarak işlev yapmaktadır.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programları, Uluslararası Yerel Yönetimler Birliği, Doğu Akdeniz Bölge Teşkilatları, Ortadoğu Yönetim Teşkilatları üye devletleri ve paydaşları, YG 21 projesi kapsamında “Kent Konseyleri” meclisleri yapısı etrafında yeni bir yönetim uygulama alanı planlamaktadırlar. Bu meclisler tüm paydaşları yerel demokrasi kapsamında ayağa kaldırıp yerelleşme üzerine yoğunlaşmaktadırlar. Merkezîyetçi hükümetler tarafından güç kaybı olarak da nitelendirilen bu gelişmeler, demokrasinin gerçekleşmesi açısından önemli gelişmelerdir. Kent konseyleri tüm paydaşların kararlara eşit şekilde katılım sağladığı, devlet, özel sektör, sivil toplum kuruluşlarını ortak bir payda etrafında buluşturan, yönetim kavramının uygulama alanıdır.

Kent konseyleri her yerde aynı tarz özellik göstermez. Katılımcı sayısı, paydaş ve aktör sayısı, nüfus büyüklüğü, bölgelerin konumuna göre farklı şekilde faaliyet

göstermektedirler. Kent konseyleri, kanunlarda belirtilen esaslara göre yönetmelik kapsamında çalışmalarını yürütürler. Ayrıca kendi faaliyet alanlarına göre, ihtiyaç duyulan alanlara göre çalışma gruplarını oluştururlar. Kendi işleyişleriyle alakalı tüzük ve genelgeler çıkarabilirler.

Kent konseyleri çalışma takvimini, çalışacakları alanları ve çalışma gruplarını belirlerken bir kentin önceliklerini, kalkınmayı sağlayacak argümanları, bir an evvel müdahale edilmesi gereken sorunları tespit eder ve çalışma grup toplantılarında ve kent konseyi meclislerinde öncelikli olarak yapılması gerekenlerden başlanarak kente yön veren kararlar alırlar.

Kent konseylerinin Türkiye’de yansımaları da kentten kente farklılık göstermektedir. Kent konseyleri ilk defa 2005 yılında yayımlanan 5393 sayılı belediye kanununun 76. Maddesi kapsamında yasal bir zemine kavuşmuştur. Yönetişim kavramı ışığında; sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, katılımcılık, yerinden yönetim ilkelerinin hayata geçirilmesi için kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, üniversitelerin, sivil toplum kuruluşlarının, mahalle muhtarlarının katılımıyla kentin geleceğine yön verilmek istenmektedir. 2005 yılında kanun ilk çıktığında belediye başkanları, kent konseylerinin doğal başkanlarıydı. Bu dönemlerde kent konseylerinin gelişmesi biraz yavaşlamıştır. Bu durum hukuk devleti ilkeleriyle zaman geçtikte bağdaşmamaya başlamıştır. Çünkü belediyeyi ve aldığı kararları da denetleyen, ona görüş ve tavsiye niteliğinde kararlar sunan kent konseyi meclisi başkanı, belediye başkanı olduğunda belediye başkanının düşüncesinden başka bir öneriyi belediyeye sunamayacaktır.

Belediye meclisi başkanının da kent konseyi meclisi başkanının da belediye başkanı olması, kent konseyi kararlarının başkanın tahakkümü altında olmasına sebebiyet vermekteydi. Çünkü böyle bir yapıda kent konseyinde katılımcılar ve paydaşlarla birlikte alınan kararların demokratikliği tartışılacaktır. Bu durum 2009 yılında mevzuatta yapılan değişiklikle giderilerek kent konseyi başkanının genel kurul tarafından seçilmesi usulüne gidilmiştir.

Ülkemizde 2009 yılında yapılan değişikliklerle kent konseylerinin başkanını kendi genel kurulundan seçmeleri, engelliler, gençlik, öğrenci ve kadın meclislerini

oluşturmaları, çalışma grupları oluşturulması gibi yönetim kavramı çerçevesinde katılımcılık ve demokrasi ilkeleri kapsamında devrim niteliğinde kararlara imza atılmıştır. Demokratikleşme ve yerelleşme kapsamında çok önemli değişiklikler yapılmış da olsa kent konseylerinde bir takım problemler de baş göstermektedir. Her ne kadar kent konseyi başkanı artık genel kuruldan seçilse de yine belediye başkanının etkinliği kent konseyi kararlarında hissedilmektedir.

Türkiye’de yerel yönetimler incelendiğinde, başkanların çok güçlü oldukları ve alınan tüm kararlarda aktif rol aldıkları görülmektedir. Güçlü başkanlık yapısı sonucu kent konseylerinin çalışma alanları ve alacakları kararlar belediye başkanının güdümünde olabilmektedir. Kent konseyleri mevzuatı kapsamında paydaşların aktif ve demokratik katılımlarıyla karar aldıkları öngörülürken; kent konseyleri bazen mevzuatın aksine belediye başkanı, belediye meclisi ve belediye encümeni etkisinde hareket edip, görüş ve tavsiye niteliğindeki kararları, belediye yönetiminin etkisinde kalarak onların düşündükleri gibi alabilmektedirler. Bu karar alma biçimi de uzaktan yakından yönetim, demokrasi ve katılımcılık ilkeleriyle bağdaşmayıp, yereliktен uzak, anti-demokratik bir yaklaşımdır.

Kent konseylerinin yönetim kavramında belirtilen tüm özellikleri taşıyabilmesi için bağımsız olması ve tüm paydaşların aktif katılımının olması gerekmektedir. Bağımsızlık ise ancak bağımsız bütçeyle olur. Kent konseylerinin ayrı bütçelerinin olmaması, belediye yönetimi ne kadar pay ayırırsa o kadar çalışma yapmalarına neden olmaktadır. Kanunda belediye bütçesinin belirli bir miktarı her yıl kent konseyi çalışmalarına ayrılır denmediği, böyle bir zorunluluk olmadığı müddetçe Türkiye’de kent konseylerinin aktifliğinden söz edilemez. Genelde belediyelerin belirli bir müdürlüğüne entegre edilen kent konseyleri, harcamalarını bu müdürlük üzerinden yürütmektedir. Bu durum kent konseylerinin pasif olmasına ve hep belli birimlerin güdümünde olmasına sebebiyet vermektedir.

Kent konseylerinin çok aktörlü yapılar olması yönetim açısından istenen bir durumdur. Ancak ülkemizde farklı siyasi görüşe sahip aktörler bazen birlikte hareket etmek yerine, sırf siyasi görüşleri farklı diye ortaya çıkarılacak projelere, vatandaşların lehine olsa bile karşıt oy verebilmektedirler. Bu durum sürecin uzayıp,

kararların alınamamasına sebebiyet verebilir. Böylece paydaşların katılımı ve yerelleşme ilkeleri bazı zamanlarda istenildiği gibi sonuçlar vermeyebilmektedir.

Katılımcılık bağlamında devlet, özel sektör, sivil toplum kuruluşlarının toplanıp bir arada karar almaları, inceleme yapmaları belediyeler tarafından bazen yük olarak görülmektedir. Ama bu problemin kaynağını yalnızca belediyelere yüklemek de doğru olmaz. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, muhtarlıklar da dahil tüm aktörler, büyük bir katılımcılık anlayışı içerisinde, proje, araştırma ve incelemelerde gönüllülük esasına göre çalışmalıdırlar.

Çalışmanın araştırma alanı olan Afyonkarahisar Kent Konseyi, 2009 yılından itibaren yönetim ve katılımcılık anlamında kendisini göstermeye başlamıştır. Son dönemlerde gerek belediye meclisine tavsiye ve öneri niteliğinde raporlar verme, gerekse meclislerin yaptığı çalışmalarla basında yer alarak, yönetim anlamında aktif bir görüntü vermektedir.

Afyonkarahisar Kent Konseyinde “ortaklık” modelinin uygulanmaya çalışıldığı, katılımcı demokrasinin geliştirilip, yerel demokrasinin güçlendirme aracı olarak “tüm paydaşların” bir araya getirilerek, tüm kenti kucaklayan ortak bir aklın oluşturulmasını sağlamak amaçlı toplantılar yapıldığı ve bu toplantıların aktif bir medya desteğiyle ulusal ve yerel basında paylaşıldığı görülmektedir.

Afyonkarahisar kent konseyi biriminin Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde konuşlanmış olması, ayrı bir bütçesinin olmaması, konseyin etkinliğinin azalmasına sebebiyet vermektedir. Yapılan faaliyetlerin yoğunluğu göz önünde bulundurulduğunda Afyonkarahisar Kent Konseyinin her yıl belediyenin bütçesinden belirli bir pay alması gerekmektedir. Şu an Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğüyle tam bir uyum içinde çalışan konsey, ileride oluşabilecek herhangi bir anlaşmazlık vs. durumunda bütçesiz kalabilme durumuyla karşı karşıya kalabilmektedir. Aslında bu konu Türkiye genelindeki tüm kent konseylerinin başlı başına bir sorundur.

Afyonkarahisar Kent Konseyinin faaliyet raporları incelendiğinde, belli dönemlerde yoğun ve aktif çalışmalar yapıldığı, belli dönemlerde daha pasif olduğu değerlendirilmiştir. Belediye başkanlarının, belediye meclis üyelerinin ve belediye

encümenlerinin kent konseylerine bakış açısıyla doğru orantılı olan bu faaliyet takvimleri, kişilere ve seçimlere bağlı olmaktan çıkarılıp belli bir plan ve program dahilinde kentin ihtiyaçlarına göre planlanmalıdır.

Paydaşların katılımları kent konseyleri için olmazsa olmaz niteliktedir. Ancak paydaşlardan olan STK'lar ve muhtarlar, alınacak çoğu kararları kendi mahallerine, kendi odalarına veya kendi faaliyet alanlarına kaydırmak isteyebilmektedirler. Öncelik kentin acil ihtiyaçlarıyken paydaşlar önceliği kendi hareket alanlarına kaydırmak istemektedirler.

Afyonkarahisar Kent Konseyi meclisleri incelendiğinde engelliler meclisinin çok aktif ve yoğun çalışmalar yaptığı görülmektedir. Engellilerle ilgili farkındalığın artırılıp, gerek medyada gerekse belediyenin gündeminde aktif olarak tutulmasını sağlamaktadırlar. Gençlik, kadın ve öğrenci meclislerinin de aktif olarak yönetim ve katılımcılık bağlamında rol alması sağlanıp, meclisler arası gerekli koordinasyon sağlanmalıdır. Aynı durum çalışma grupları açısından da geçerlidir. İmar ve çevre çalışma grubu, kültür ve sanat çalışma grubu aktif bir şekilde yoğun çalışmalarda bulunup, gerekli incelemeleri paydaşlarla beraber yerinde yapmaktadırlar. Yönetişim kavramının ilkelerine uygun faaliyetler bu çalışma gruplarında yapılırken, diğer çalışma gruplarında daha az yapılmaktadır. Bu yüzden tüm çalışma gruplarının aynı şekilde aktif olarak yönetim ilkeleri kapsamında çalışmaları sağlanmalıdır.

Afyonkarahisar Kent Konseyi, genel olarak kent konseylerine atfedilen çoğu görevi yerine getirmekle birlikte, paydaş katılımlarının daha etkin bir şekilde yapılması sağlanmalıdır. Özellikle sivil toplum kuruluşlarının Afyonkarahisar Kent Konseyine aktif bir şekilde gönüllülük esasına uygun olarak katılımları sağlanmalı, görüş ve tavsiye niteliğindeki kararlara dernekler, vakıflar, sendikalar ve mesleki sivil toplum kuruluşlarının düzenli aralıklarla katılımı sağlanmalıdır. Etkin bir katılım sağlanabilmesi için, medyada yapılan faaliyetlerin yansımaları sağlanmalı, görüş ve tavsiye niteliği kararlar alınacakken katılımcılara belli bir toplantı ücreti verilmelidir.

Afyonkarahisar Kent Konseyi üyelerinin, kentin geleceğiyle alakalı katılımcılık anlamında daha aktif çalışmalarda bulunup, kentin kalkınma önceliklerini

ve sorunlarını belirleyip, kentin vizyonunun geliştirilmesi için çözüm ve önerilerde bulunmaları gerekmektedir.

Yukarıda saydığımız tüm nedenler, sorunlar ve problemlere rağmen kent konseyleri, yoğun bir takım eleştirilerin odağında kalsa da tüm aktörlerin kararlara katılarak kentin kalkınmasına yön vermeyi amaçlaması, yönetişimin uygulama alanı olarak ülkemizde de yerleşmenin önünü açmaktadır. Kent konseylerinin yerel demokrasilerin gelişimine gereken katkıları sağlamaları amacıyla yasal çalışmalar yapılarak ayrı bir bütçeye sahip olmalarının önü açılmalı, çalışma ve hareket alanları genişletilerek, etkinlikleri her geçen gün artırılmalıdır.

KAYNAKÇA

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Engelliler Meclisi Bir İlki Başardı, *Kent Haber Dergisi*, 28, 2015a.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Mavi Kapaklar Umut Oluyor, *Kent Haber Dergisi*, 38, 2015b.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Hamarat Eller Hünelerini Sergiledi, *Kent Haber Dergisi*, 49, 2015c.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Küçükler'den Büyük Hizmet, *Kent Haber Dergisi*, 62, 2015ç.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Grip ve Gripten Korunma Yolları Anlatıldı, *Kent Haber Dergisi*, 75, 2015d.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Belediye Kent Konseyi Avrupa'da da STK'larla Buluştu, *Kent Haber Dergisi*, 9-10, 2017a.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Tarihi Dede İni Restore İçin Çalışmalar Başlatıldı, *Kent Haber Dergisi*, 22, 2017b.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Engelliler Festivalde Coşkuluydu, *Kent Haber Dergisi*, 24, 2017c.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Gençlik Meclisi Durmak Bilmiyor, *Kent Haber Dergisi*, 27, 2017ç.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Kent Konseyi'nden Muhteşem Sergi, *Kent Haber Dergisi*, 43, 2017d.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Her Yönüyle Tüp Bebek Tedavisi, *Kent Haber Dergisi*, 49, 2017e.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Sağlık Çalışma Grubu Bilgilendiriyor, ***Kent Haber Dergisi***, 54, 2017f.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Tane Tane Kapakları Toplayalım Adım Adım Engelleri Aşalım, ***Kent Haber Dergisi***, 16, 2019a.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Engelliler Festivalde Buluştu, ***Kent Haber Dergisi***, 18-19, 2019b.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Lezzetler Karayolu Parkında Buluştu, ***Kent Haber Dergisi***, 46, 2019c.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Kent Konseyi Yürütme Kurulu STK'lar İle Bir Araya Geldi, ***Kent Haber Dergisi***, 49, 2019ç.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, İmar Ve Çevre Çalışma Grubu Toplantıları, ***Kent Haber Dergisi***, 52, 2019d.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Sokak Sağlıklaştırması, Kasaplar Çarşısı, Kadınlar Pazarı, ***Kent Haber Dergisi***, 53, 2019e.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, İmar Çalışma Grubu Restorasyon Çalışmalarını İnceledi, ***Kent Haber Dergisi***, 60, 2019f.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Kent Konseyi'nden Kadınlar Gününe Özel Resim Sergisi, ***Kent Haber Dergisi***, 58, 2019g.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Mahalle Ziyaretleri, ***Kent Haber Dergisi***, 62, 2019ı.

Afyonkarahisar Kent Konseyi Başkanlığı, Kültür Sanat Çalışma Grubu Çalışmaları Mahalle Ziyaretleri, ***Kent Haber Dergisi***, 63, 2019i.

- Akbey, F. ve Saraç, Ö. (2005). Küresel Yönetişim Ekseninde Uluslararası Sivil Toplum Örgütleri. *Türk İdare Dergisi*, 446, s.215-242.
- Akman, Ç. (2018). Yerelde Yeni Bir Merkezi Yönetim Birimi: Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi*, 73, s.1025-1056.
- Aksoy, Ş. (1998). Yeni Sağ Kamu Yönetimi ve Yerel Yönetim Eleştirel Bir Yaklaşım, *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 7(1), s.3-13.
- Aktan, C. C. (2008). Demokrasi ve İyi Yönetişim. *Yerel Siyaset*, 27, s.11-17.
- Aktan, C. C. ve Çoban, H. (2010). *Kamu Sektöründe İyi Yönetim İlkeleri*. Web: <http://www.canaktan.org/politika/kurum-devyonetimi/aktan-coban.pdf> adresinden 31 Mayıs 2019'da alınmıştır.
- Al, H. (2002). *Bilgi Toplumu ve Kamu Yönetiminde Paradigma Değişimi*. Ankara: Bilimadamı Yayınları.
- Ali, M. (2015).Governance And Good Governance: A Conceptual Perspective, *The Dialogue Journal*, 10(1),s.65-77.
- Aliefendioğlu, Y. (2001). Hukuk-Hukukun Üstünlüğü-Hukuk Devleti. *Ankara Barasu Dergisi*, II, s.25-33.
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. ve Yıldırım, E. (2010). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı (6. Baskı)*.Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Arar, A. A. (2002). Yerel Gündem 21, *Uluslararası Ekonomide Sorunlar Dergisi*. Web: <http://www.mfa.gov.tr/yerel-gundem-21.tr.mfa> adresinden 02 Haziran 2019'da alındı.

Arıkboğa, E. (2007). *Türk Yerel Yönetim Sisteminde Reform ve Yeni Kamu Yönetimi.*, Eryılmaz, B., Eken, M. ve Şen M. L. (Editörler). Kamu Yönetimi Yazıları, Teoride Değişim Yeniden Yapılanma Sorunlar ve Tartışmalar. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Arslan, N. T. (2010). Klasik - Neo Klasik Dönüşüm Süreci: “Yeni Kamu Yönetimi”, *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 11(2), s.21-38.

Ataay, F. (2014). *Majoriteryenizm ve Demokrasinin Geleceği.* Demirci, H.A., Parlak, İ ve Değirmenci, N. (Editörler). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Aykaç, B. (2003). *Türkiye’de Kamu Yönetiminin Küçülmesi Yerel Yönetimler ve Yerel Demokrasinin Açmazları.* Aykaç B. ve Kavruk H. (Editörler). Kamu Yönetimi Seçme Yazılar. Ankara: Gazi Kitabevi.

Ayman G. B. (2003). Yönetişim: Tüm İktidar Sermayeye. *Praksis Dergisi*, 9, s.115.

Ateş, H. (2011). *Yeni Kamu İşletmeciliği Yaklaşımı Bağlamında Hesap Verebilirlik, Kamu Yönetiminde Yeni Vizyonlar.* Bursa: Alfa Aktüel.

Bayramoğlu, S. (2002). Küreselleşmenin Yeni Siyasal İktidar Modeli: Yönetişim. *Praksis Dört Aylık Sosyal Bilimler Dergisi*, 7, s.88.

Bayramoğlu, S. (2014). *Yönetişim Zihniyeti.* (28. baskı). İstanbul: İletişim Yayınları.

Belediye Kanunu (5393 Sayılı Kanun), *T. C. Resmi Gazete*, 25874, 03 Temmuz 2005.
Web: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5393.pdf> adresinden 04 Haziran 2019’da alınmıştır.

Bilgiç, V. (2008). *Kamu Yönetiminde Çağdaş Yaklaşımlar*, Balcı A, Öztürk N. K., Nohutçu A. ve Coşkun B. (Editörler). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Biricikoğlu, H. (2013). *Kamu Yönetimi.* Sakarya: Sakarya Üniversitesi.

- Bozlağan, R. (2002). Sürdürülebilir Gelişme Düşüncesine Giriş. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, s.56-72.
- Bozlağan, R. (2005). **Liderlik Yaklaşımları ve Belediyeler**. İstanbul: Hayat Yayıncılık.
- Bumin, K. (1990). **Demokrasi Arayışında Kent**. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Bursa Kent Konseyi. (2016). **Kent Kültürü ve Kentlilik Bilinci Sempozyumu**. Bursa: Bursa Kent Konseyi.
- Çağlar, B. (2001). **Hukuk Devleti, Temel Hak Yeni Konsepti Kopenhag Kriterleri, Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliğinin Ortak Paydası Mı?** İstanbul: İstanbul Borsası İnsan Hakları Merkezi Yayını.
- Çarkçı, A. (2008). **Ulusal Kalkınma İçin Yerel Teklifler, Ulusal Kalkınma İçin Yerel Uygulama Modelleri**. İstanbul: Şehir Yayınları.
- Çeritli, İ. ve Güneş, A. (2010). **Sürdürülebilir Kentleşme ve Katılımcı Yerel Yönetim Uygulamalarında Yönetişim Olgusu Bağlamında Yerel Gündem 21**. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Çiftçi, O. (2006). Temsil, Katılma ve Yerel Demokrasi. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*. 5(6), s. 5-14.
- Çukurçayır, M. A. (2006). **Siyasal Katılma ve Yerel Demokrasi**. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Çukurçayır, M. A., Ekşi Uğuz H. ve Eroğlu H.T. (Editörler). (2010). **Yönetişim: Kuram, Boyutlar, Uygulama**. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Dalay, İ. (2001). **Yönetim ve Organizasyon: İlkeler, Teoriler ve Stratejiler**. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Yayınları.

- Dinler, Z. (2018). *İktisada Giriş*. (24. basım). Bursa: Ekin Basım Yayın.
- Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu (1991). *Ortak Geleceğimiz*, Çev. Belkıs Çorakçı, Ankara: Türkiye Çevre Sorunları Vakfı Yayınları.
- Emrealp, S. (2005). *Yerel Gündem 21 Uygulamalarına Yönelik Kolaylaştırıcı Bilgiler El Kitabı*. İstanbul: IULA-EMME Yayınları.
- Ergun, T. (2004). *Kamu Yönetimi: Kuram, Siyasa, Uygulama*. Ankara: TODAİE Yayınları.
- Eryılmaz, B. (2013). *Kamu Yönetimi Düşünceler-Yapılar-Fonksiyonlar-Politikalar*. (6. baskı). Kocaeli: Umuttepe Yayınları.
- Eryılmaz, B., Eken, M. ve Şen M. L. (Editörler). (2007). *Kamu Yönetimi Yazıları, Teoride Değişim Yeniden Yapılanma Sorunlar ve Tartışmalar*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Eryiğit, B. H. ve Sarıca, A. (2018). IMF, Dünya Bankası, OECD'nin Yönetişim Yaklaşımı Ve Kü-Yerelleşme. *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, **6(1)**, s.61-73.
- Fayol, H. (1917). *Administration industrielle et générale*. Bibliothèque Numérique Patrimoine. Web: <https://bibnum-patrimoine.univ-grenoble-alpes.fr/items/show/681> adresinden 29 Mayıs 2019'da alınmıştır.
- Fidan, Y. (2011). Yönetimden Yönetişime: Kavramsal Bir Bakış. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, **1**, s.7.
- Fredeickson, H. G. ve Smithl, K. B. (2003). *The Public Administration Theory Primer*. Boulder, CO: Westwiev Press.

- Gaudin, J. P. (1998). Modern Governance, Yesterday and Today: Some Clarifications to be Gained from French Government Policies. *International Social Science Journal*, 155, s.47-55.
- Genç, N. (2007). *Türkiye'nin Küreselleşme Politikası ve Kamu Yönetiminde Etkileri.*, Eryılmaz, B., Eken, M. ve Şen M. L. (Editörler). *Kamu Yönetimi Yazıları, Teoride Değişim Yeniden Yapılanma Sorunlar ve Tartışmalar.* Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Görmez, K. (1997). *Yerel Demokrasi ve Türkiye.* Ankara: Vadi Yayınları.
- Görmez, K. (2000). Demokratikleşme Açısından Merkezi Yönetim-Yerel Yönetim İlişkileri, *Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 2(1), s. 81-88.
- Görün, M. (2006). Yerel Demokrasi ve Katılım: İzmir, Konya ve Ağrı İl Genel Meclis Üyeleri Üzerinde Bir Araştırma. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yönetim Bilimleri Dergisi*, 4(2), s.159-184.
- Göymen, K. (2000). Türkiye'de Yerel Yönetimler ve Yönetişim: Gereksinmeler, Önergeler, Yönelimler. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 2(7), s.3-13.
- Gözübüyük, Ş. (1989). *Yönetim Hukuku.* (3. baskı). Ankara: Seçkin Yayınları.
- Gündoğan, E. (2002). Yönetişim. *Yönetişim-Siyaset ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 1, s.1-11.
- Güneş, M. (2004). *Yerel Günden 21:Ulusal Kentlerden Küresel Köylere.* Ankara: Detay Yayıncılık.
- Güzelsarı, S. (2004). Kamu Yönetimi Disiplininde Yeni Kamu İşletmeciliği ve Yönetişim Yaklaşımı. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi*, 66, s.5.

- HABITAT II . (1999). *Habitat Gübde mi ve İstanbul Deklarasyonu, Hedef ve İlkeler, Taahhütler ve Küresel Eylem Planı*. Ankara: T.C. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı. Web:
<https://webdosya.csb.gov.tr/db/habitat/editordosya/file/dokumanlar/Istanbul%20Deklerasyonu.pdf> adresinden 31 Mayıs 2019’de alınmıştır.
- Hirst, P. ve Thompson, G. (2007). *Küreselleşme Sorgulanıyor*. (Çev. Ç. Erdem ve E. Yücel). Ankara: Dost Kitapevi. (Eserin orijinali 1996’da yayımlandı).
- Hood, C. (1991). A Public Management For All Seasons?, *Public Administration Review*, **69(3)**, s.3-19.
- Hood, C. (1995). Contemporary Public Management : A New Global Paradigm? *Public Policy and Administration*. **10 (2)**.
- Kent Konseyi Yönetmeliği (2006), *T. C. Resmi Gazete*, 26313, 08 Eylül 2006. Web:
<http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.10687&sourceXm1Search=&MevzuatIliski=0> adresinden 04 Haziran 2019’da alınmıştır.
- Kent Konseyi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (2009), *T. C. Resmi Gazete*, 27250, 06.06.2009. Web:
<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/10/20061008-5.htm> adresinden 04 Haziran 2019’da alınmıştır.
- Kersbergen, K. V. ve Waarden, F. V. (2004). Governance As A Bridge Between Disciplines : Cross-Disciplinary Inspiration Regarding Shifts in Governance and Problems Of Governability, Accountability and Legitimacy. *European Journal of Political Research*, s.143-151. Web:
<https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1475-6765.2004.00149.x> adresinden 31 Mayıs 2019’da alınmıştır.
- Kesgin, B. (2007). Yeni Yerel Yönetim Anlayışı ve Yerel Yönetişim. *Sivil Toplum Dergisi*, **4**, s.209-212.

- Kırışık, F. (2013). Kamu Yönetiminde Küresel Değişimler ve Yeni Sorun Alanları, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, **38**, s.285-295.
- Koçak, H. (2009). Yerel Kalkınmaya Katkısı Bağlamında Yerel ve Bölgesel Kalkınma Kuruluşlarının İşlevleri (Avrupa Örnekleri ve Türkiye). *Ulusal Kalkınma ve Yerel Yönetimler, 4. Ulusal Yerel Yönetimler Sempozyumu Bildirileri, Cilt 2*, Ankara: TODAİE Yayınları.
- Kösecik, M. ve Özgür, H. (2010). *Türkiye'de Yerel Yönetimlerin Yerel Yönetişime Dönüşümü*. Ed. Gökçe, O., Çukurçayır, M.A., 5. Kamu Yönetimi Sempozyumu, 13/14 Mayıs 2010, s.39.
- Kuluçlu, E. (2006). Yönetimin Denetiminden Denetimin Yönetimine. *Sayıştay Dergisi*, **63**, s.3-37.
- Kurt, N. (2011). Kent Hizmetlerinin Geleceğinde Kentsel Sorumluluklar ve Kent Kültürünün Geliştirilmesi Stratejileri. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İİBF Yönetim Bilimleri Dergisi*, **9(2)**, s.262-278.
- Kurt, M. ve Uğurlu, Ö. Y. (2007). Yeni Kamu Yönetimi ve Yeni Kamu Yönetimi Yaklaşımının Gelişinde Avrupa Birliği'nin Rolü: İlerleme Raporları İçerik Analizi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF Dergisi*, **9(2)**, s.81-109.
- Kuyaksil, A. (2012, 01-02 Ekim). *Yeni Kamu Yönetimi Anlayışı ve Yerelleşme Perspektifinden İç Güvenlik İç Güvenlik Hizmetlerine Bir Bakış*.II. Bölgesel Sorunlar ve Türkiye Sempozyumunda sunuldu, Kahramanmaraş.
- Lan, Z. ve Rosenbloom, D. H. (1992). Public Administration in Transition, *Public Administration Review*, **52(6)**, s. 535-537.
- Mengi, A. (1997). Kamu Yönetimindeki Gelişmeler, Yerel Yönetimler ve Türkiye, *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi*, **52 (1-4)**, s.505-515.

- Mengi, A. ve Algan, N. (2003). *Küreselleşme ve Yerelleşme Çağında Bölgesel Sürdürülebilir Gelişme: AB ve Türkiye Örneği*, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Metin, H. (2011). Empatik İletişim ve Yönetişim. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 32,s.177-203.
- Mulgan, R. (2000). 'Accountability': An Ever-Expanding Concept? *Public Administration*, 78 (3), s.555-573.
- Mutlu, A. (2008). *Ekoloji ve Yönetim*. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Mülkiyeler Birliği Vakfı. (2001). *Cevat Geray'a Armağan*. Ankara: Mülkiyeler Birliği Yayını.
- Nergiz, N. ve Kiriş, H. M. (2007). Yerel Demokratikleşmede Katılım Sorunu: Isparta Alan Araştırması, *Yerel Siyaset Dergisi*, 23(36-48), s. 36.
- OECD (1997). The OECD Report on Regulatory Reform: Synthesis. Web: <https://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/2391768.pdf> adresinden 28 Mayıs 2019'da alınmıştır.
- Okçu, M. (2005). *Avrupa Yönetiş Alanına Doğru Türk Kamu Yönetimi: Çok Düzlemli Yönetişim*. (Dü. A. Nohutçu ve A. Balcı). İstanbul: Beta Basım Yayın.
- Okçu, M. (2007). Yönetişim Tartışmalarına Katkı: Avrupa Birliği İçin Yönetişim Ne Anlama Geliyor? *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 12 (3), s.309-310.
- Osborne, D. ve Gaebler, T. (1992). *Reinventing Government: How the Entrepreneurial Spirit is Transforming the Public Sector*. New York: Penguin Books.
- Ökçesiz, H. (1995). *Düşünce Özgürlüğü*. İstanbul: Afa Yayınları

- Ökçesiz, H. (1997). *Yolsuzluk, Yozlaşma ve Hukuk İdesi*. Web: <http://hfsa-sempozyum.com/wp-content/uploads/2019/02/HFSA5-O%CC%88ke%CC%A7esiz2.pdf> adresinden 31 Mayıs 2019'da alınmıştır.
- Ömürgönülşen, U. (2003). *Kamu Sektörünün Yönetimi Sorununa Yeni Bir Yaklaşım: Yeni Kamu İşletmeciliği*. M. Acar ve H. Özgür. (Editörler). Çağdaş Kamu Yönetimi I. Ankara: Nobel Yayınları.
- Öner, Ş. (2000). Belediye Meclis Üyelerinin Yerel Katılım Algılaması. *Türk İdare Dergisi*, 70(428), s: 131-140.
- Öner, Ş. (2006). *Yeni Mevzuat Çerçevesinde Türkiye'de Belediye Yönetimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Özer, M. A. (2005). Günümüzün Yükselen Değeri: Yeni Kamu Yönetimi, *Sayıştay Dergisi*, 59,s.10-12.
- Özer, M. A. (2006). Yönetişim Üzerine Notlar. *Sayıştay Dergisi*, 63(1), s.59-89.
- Öztekin, A. (2002). Katılımcı Kamu Yönetimi. *İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 26, s.129-143.
- Öztoprak, A. A. (2011). *Yönetişim Yaklaşımı ve Belediyeler: Yönetişim Göstergeleri Açısından Malatya Belediyeleri Araştırması*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Öztürk, N. K. ve Coşkun, B. (2000). Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma ve Kamu Hizmetlerinde Kalite: Etiksel Bir Bakış, *Türk İdare Dergisi*, s.154-155.
- Özülke, F. (2015) *Yönetimden Yönetişime Kavramsal Bir Değişim Yolculuğu*. Web: <http://fusunozulke.com/yonetimden-yonetisime-kavramsal-bir-degisim-yolculugu/> adresinden 01 Haziran 2019'da alınmıştır.

- Palabıyık, H. (2004). *Yönetimden Yönetişime Geçiş ve Ötesi Üzerine Kavramsal Açıklamalar*. Ankara: TODAİE Yayınları.
- Peters, B. G. ve Pierre, J. (1998). "Governance without government? Rethinking Public Administration. *Journal of PA Research & Theory*, s.223-244.
- Pollitt, C. (1990). *Managerialism and the public services: the anglo-american experience*, Basil Blackwell, Oxford.
- Rhodes, R. (1997). *Understanding Governance: Policy Networks, Governance, Reflexivity and Accountability*. Londra: Open University Press.
- Riccucci, N. M. (2001). The Old Public Management Versus The New Public Management: Where Does Public Administration Fit In?.*Public Administration Review*, 61(2), s.172-175.
- Robinson, M. (2015). From The Old Public Administration toThe New Public Service, Global Centre for Public Service Excellence, UNDP, Web: https://www.undp.org/content/dam/undp/library/capacity-development/English/Singapore%20Centre/PS-Reform_Paper.pdf adresinden 28 Haziran 2019'da alınmıştır.
- Saran, U. (2004). *Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma: Kalite Odaklı Bir Yaklaşım*. Ankara: Atlas Yayıncılık.
- Shafritz, J. M., Russel, E. W. ve Borick, C. P. (2009). *Introducing Public Administration*(6. baskı). NewYork: Longman.
- Sobacı, M. Z. (2007). Yönetişim Kavramı ve Türkiye'de Uygulanabilirliği. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 5, s.219-235.
- Soyupek, Y. (2018). Eğitim, Sağlık, Ekonomi ve Bireysel Özgürlüklerin Yönetişime Etkisi. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi İİBF Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 1(25), s.291-308.

Sözen, S. ve Algan, B. (2009). *İyi Yönetişim. İyi Yönetişim Araştırma Raporu*. Ankara: İçişleri Bakanlığı Genel Yayın.

Stoker, G. (1998). Governance As Theory: Five Positions. *International Sociel Science Journal*, 50(1), s.17-28.

Sürgit, K. (1972). *Türkiye'de İdari Reform*. Ankara: TODAİE Yayınları.

Şaylan, G. (2002). Kamu Yönetimi Disiplininde Bunalım Ve Yeni Açılımlar Üzerine. *Amme İdaresi Dergisi*, 33(2), s.1-22.

Taylor, F. W. (1911). *The Principles of Scientific Management*. New York, London: Harper ve Brothers. Web: <https://ia600701.us.archive.org/8/items/principlesofscie00taylrich/principlesofscie00taylrich.pdf> adresinden 29 Mayıs 2019'da alınmıştır.

T.C. Anayasası (2709 Sayılı Kanun), *T.C. Resmi Gazete*, 26313, 09 Kasım 1982. Web: <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2709.pdf> adresinden 04 Haziran 2019'da alınmıştır.

T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı. (2007). *Dokuzuncu Kalkınma Planı Kamuda İyi Yönetişim Özel İhtisas Komisyonu Raporu*. Web: <http://www.sp.gov.tr/upload/xSpKutuphane/files/ezQdE+oik674.pdf> adresinden 29 Mayıs 2019'da alınmıştır.

T.C. Maliye Bakanlığı. (2003). *İyi Yönetişimin Temel Unsurları*. Ankara: Maliye Bakanlığı Yayını.

Tekeli, İ. (2012), *Yönetim Kavramı Yanı sıra Yönetişim Kavramının Gelişmesinin Nedenleri Üzerine*. Aykaç, B., Durgun Ş. ve Yayman H. (Editörler). Ankara: Nobel Yayıncılık (2. Baskı).

TODAİE. (1998). *Kamu Yönetimi Sözlüğü*. Ankara: TODAİE Yayınları.

- Toksöz, F. (2008). *İyi Yönetişim El Kitabı*. İstanbul: TESEV Yayınları.
- Toprak, Z. (2014). *Yerel Yönetimler*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Tortop, N., İsbir, E. G. ve Aykaç, B. (1999). *Yönetim Bilimi*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Tunç, H. (2008). Demokrasi Türleri ve Müzakereci Demokrasi Kavramı. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 12,s.1113-1132.
- Turgut, N. (1997). Sürdürülebilir Kalkınmanın Sağlanmasında Katılımın Rolü, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 52(1-7), s. 703.
- Ulusoy, A. (1999). Bağımsız İdari Kurumlar. *Danıştay Dergisi*, 100 (29), s.3-17.
- Ulusoy, A. ve Akdemir, T. (2006). *Mahalli İdareler (Teori/Uygulama/Maliye)*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Uysal, B. (1984). *Siyasal Katılma ve Katılma Davranışına Ailenin Etkisi*. Ankara: Türkiye Ortadoğu Amme İdaresi Yayınları.
- Uzan, N. (1999). Belediyeler ve Yerel Gündem 21. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 2(99), s.96-101.
- Üstüner, Y. (2000). Kamu Yönetimi Kuramı ve Kamu İşletmeciliği Okulu. *Amme İdaresi Dergisi*,33 (3), s.15-31.
- Weber, M. (1922). *Wirtschaft und Gesellschaft*. Tübingen: J.C.B. Mohr (Paul Siebeck). Web:<https://archive.org/details/wirtschaftundges00webeuoft/page/n7> adresinden 28 Mayıs 2019'da alınmıştır.

Wilson, W. (June, 1887). **The Study of Administration**. *Political Science Quarterly*, Vol.2; No:2; 197-222. Web: http://www.iupui.edu/~speal/V502/Orosz/Units/Sections/u1s5/Woodrow_Wilson_Study_of_Administration_1887_jstor.pdf adresinden 28 Mayıs 2019'da alınmıştır.

Wilson, W. (1961). **Woodrow Wilson: Seçme Parçalar/Siyasi İlimler Serisi 1** (Çev: N. Abadan). İstanbul: Türk Siyasi İlimler Derneği Yayınları.

Wollman H. ve Marcou G. (2010). **The Provision of Public Services in Europe: Between State, Local Government and Market**. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.

Worldbank (1989). **Sub-Saharan Africa: From Crisis to Sustainable Growth**. Web: <http://documents.worldbank.org/curated/en/498241468742846138/pdf/multi0page.pdf> adresinden 03 Haziran 2019'da alınmıştır.

Worldbank (1993). **World Development Report 1992: Development and the environment**. Web: <http://documents.worldbank.org/curated/en/995041468323374213/World-development-report-1992-development-and-the-environment> adresinden 30 Mayıs 2019'da alınmıştır.

Yalçındağ, S. (1991). Türk Yerel Yönetimlerinde Yeniden Yapılanma. **Amme İdare Dergisi**, s.123-124.

Yaman, M. ve Küçükşen, M. (2018). Yerel Yönetimlerin Demokratikleşmesi Açısından Yerel Katılımın İncelenmesi. **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, 55, s. 247-259.

Yaylı, H. ve Pustu, Y. (2008). Yerel Demokrasinin İlkeleri. **Karadeniz Araştırmaları Dergisi**, 16, s.137.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (6. Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, İ. (2004). *Demokrasi Sivil Toplum Kuruluşları ve Yönetişim*. Ankara: Seçkin Yayınları.

Yıldırım, S. (1993). *Yerel Yönetim ve Demokrasi: Kavramlar, Yaklaşımlar*. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı. Ankara: IULA-EMME Yayınları.

Yüksel, M. (2000). Yönetişim Kavramı Üzerine. *Ankara Barosu Dergisi*, 58(3), s.145-159.

Zabçı, F. (2002). Dünya Bankasının Küresel Pazar İçin Yeni Stratejisi: Yönetişim. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi*, 57(3), s.151-179.

EKLER

Ek-108.05.2019 tarih ve 595 sayılı bilgi talebi yazısı

T.C.
DUMLUPINAR KAYMAKAMLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

Sayı : 66673925-000-E.595

08/05/2019

Konu : Afyonkarahisar Kent Konseyi Tez Çalışması

SN. AYFER ÖRTEN
Afyonkarahisar Belediye Başkan Yardımcısı

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü alanında yapmaktadığım Yüksek Lisans tezim için aşağıdaki bilgilere ihtiyaç duyulmuştur. Gereğini arz ederim.

1) Kent Konseyinin ilk toplantısının ne zaman yapıldığı, ilk toplantıda kimlerin bulunduğu, hangi kararların alındığı, çağrı yapılanların listesi,

2) Kent Konseyi Genel Kurulu 2009-2019 yılları arasındaki toplantıları, bu süreçte seçilen Kent Konseyi Başkanları ile Kent Konseyi Meclisleri, kaç kişiden oluştuğu,

3) Kent Konseyi bünyesinde oluşturulan meclisler ve çalışma grupları, çalışma grubunda bulunan kişi listeleri,

4) Kent Konseyinin Belediye Meclisine sunduğu görüş, öneri, tavsiye niteliğindeki kararlar

5) Belediye bütçesinden kent konseyine ayrılan bütçe miktarı (Hangi yılda ne kadar bütçe ayrılmış), ve kullanım alanları,

6) 2009-2019 yılları arası faaliyet raporlarında Kent Konseyiyle ilgili yapılmış çalışmalar,

7) Belediyenizde Kent Konseyi teşkilat şeması, hangi birime bağlı, görev ve yetkilerini gösteren teşkilat şeması,

Abdulkerem ABBASOĞLU
Kaymakam

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (FD5eQ4-F1keF9-GILY/C-JIVGxY-dnvGpyGC) kodunu yazınız.

Telefon No: (274)371 21 55 Dahili: 1097 Faks No: (274)371 21 57
e-Posta: bilgi@dumlupinar.gov.tr İnternet Adresi: <http://www.dumlupinar.gov.tr>

Bilgi için: Habibe AKSOY
Büro Personeli
Telefon No:

Ek-2 20.05.2019 tarih ve 439119 sayılı talep edilen bilgilerin yer aldığı yazı

T.C.
AFYONKARAHİSAR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü

Sayı : 86843320-20687020 /821.99-16/439119

20 / 05 / 2019

Konu : Afyonkarahisar Kent Koseyi Tez Çalışması

DUMLUPINAR KAYMAKAMLIĞI

Özel Kalem Müdürlüğü

İlgi: 66673925-000-E.595 Sayılı 08/05/2019 tarihli yazınız

Niğne Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü alanında yapmakta olduğunuz Yüksek Lisans Teziniz için yazınız da belirtmiş olduğunuz konular hakkında bilgi istenmektedir.

Afyonkarahisar Kent Konseyi hakkında istemiş olduğunuz bilgiler yazımız ekindedir.

Gereğini Bilgilerinizi arz ederim

Ayfer ÖRTEN
Başkan a.
Başkan Yardımcısı

EK:

- 1- Faaliyetleri belirten Kent Haber dergileri
- 2- Soruların cevaplandırılmış olduğu cevap kağıdı
- 3- Meclise sunmuş olduğumuz tavsiye niteliğinde kararlar

- 1) Kent Konseyi toplantısı ilk ne zaman yapıldığı, ilk toplantıda kimlerin bulunduğu, hangi kararların alındığı, çağrı yapılanların listesi
- 1).S.C Kent Konseyinin ilk toplantısı 1 Haziran 2009 tarihinde yapıldı.6 Haziran 2009 tarihinde kent konseyi yönetmeliğinde değişiklik yapıldığı için 27/01/2010 tarihinde tekrar yeni yönetmeliğe göre Genel Kurul yapılmıştır. Toplantıda yönetmelikteki belirtilen STK, Muhtarlar ,Kamu Kurum ve Kuruluşların temsilcileri,Dernek Temsilcileri,Siyasi Parti Temsilcileri,vb. bulunmaktadır.
- 2) Kent Konseyi Genel Kurulu 2009-2019 yılları arasındaki toplantıları,bu süreçte seçilen Kent Konseyi Başkanları ile Kent Konseyi Meclisleri ,kaç kişiden oluştuğları,
- 2) S.C.Genel Kurul Toplantımız Yönetmelik Gereği Kent Konseyi Başkan ve Yürütme Kurulu ilk yıl 2 yıllığına ikinci yıl 3yılığına seçilir maddesi olduğu için 2010-2012-2014-2017 yıllarında toplantılarımızı gerçekleştirdik Kent Konseyi Başkanı 1 kişi seçiliyor.Kent Konseyi Meclisleri Kadın Meclisi ,Engelliler Meclisi ,Gençlik Meclisi Öğrenci Meclisleri olarak faaliyet göstermektedirler Meclislerde üye sınırlaması bulunmamaktadır.Her meclisin üye sayısı farklıdır.
- 3) Kent Konseyin bünyesinde oluşturulan meclisler ve çalışma grupları ,çalışma grubunda bulunan kişi listesi
- 3) S.C. Meclislerimiz; Kadın Meclisi Engelliler Meclisi Gençlik Meclisi ve Öğrenci Meclisidir.Çalışma Grupları;İmar ve Çevre Çalışma Grubu,Kültür ve Sanat Çalışma Grubu,Eğitim Çalışma Grubu,Sağlık Çalışma Grubu bulunmaktadır.Üyelerin listeleri genel kurulda yeniden güncellenecektir
- 4) Kent Konseyi Belediye Meclisine sunmuş olduğu görüş,öneri,tavsiye niteliğindeki kararlar
- 4) S.C Yazımız ekinde sunulmuştur.
- 5) Belediye Bütçesinden kent konseyine ayrılan bütçe miktarı ve kullanım alanları
- 5) S.C.Afyonkarahisar Kent Konseyi olarak ayrı bir bütçemiz bulunmamaktadır. Büyükşehir Olmadığımız il belediyesi olduğumuz için norm kadro standartlarına göre belediyemiz bize ayrı bir bütçe ayıramıyor. Kültür Sosyal İşler Müdürlüğünün alt birimiyiz ve kültür sosyal işler müdürlüğünün bütçesinden kullanıyoruz.kullanım alanlarımız meclis ve çalışma gruplarının yapmış oldukları faaliyetlere göre belirlenmektedir .Değişkenlik gösterebiliyor mesela resim sergisi konser seminer konferans festival yöresel yemek yarışması gibi.
- 6) 2009-2019 yılları arası faaliyet raporlarında kent konseyi ile ilgili yapılmış çalışmalar
- 6) S.C Yazımız ekinde sunulmuştur
- 7) Belediyenizde Kent Konseyi teşkilat şeması , hangi birime bağlı,görev ve yetkilerini gösteren teşkilat şeması,
- 7) S.C.Belediyemizde Kent Konseyi teşkilat şeması Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Alt Birimi olarak görülmektedir. Teşkilat şeması yazımız ekindedir.

Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyinin Belediye meclisine tavsiye niteliğın de sunmuş olduğu kararlar;

2010 yılı

- Parklarımızdan bir tanesinin içerisine engellilere yönelik alan oluşturulması,
- İşyeri sahiplerinin kaldırım işgallerini önlemek amacı ile billboard ve el broşürü hazırlanarak bilinçlendirme çalışmasının yapılması,
- Tureks araçlarına engelli aparatı takılması için firma yetkilileri ile görüşülmesi

2011 yılı

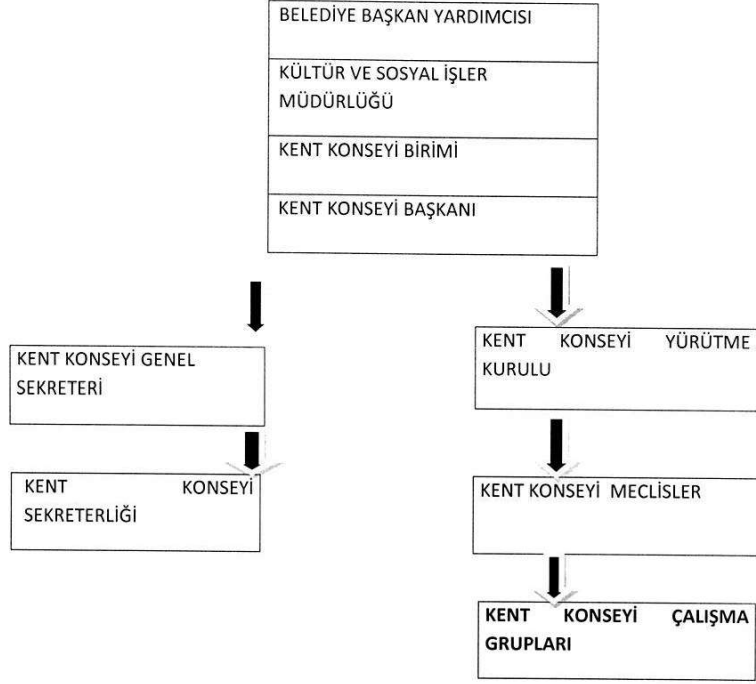
- İki den fazla katlı binalar,siteler ve kooperatifler de çanak antenlerin balkonlara konulması görüntü ve estetik açıdan kirlilik oluşturduğu için site ve kooperatiflerde merkezi anten sistemine geçilmesi
- Site ve kooperatifler de Güneş enerjilerinin balkon yerine çatılar da kullanımının özendirilmesi
- İşyeri levhalarının görüntü ve karmaşalık oluşturmaması açısından belirli standartlara getirilmesi
- GSM Baz istasyonlarının son günlerde izinsiz gelişi güzel kent içinde çoğalması bir taraftan elektromanyetik kirliliği artırırken,diğer taraftan çevre kirliliğini had safhaya çıkartmıştır.

Baz istasyonlarının çevreye ve insan sağlığına kalıcı zararlar verdiği den dolayı Baz istasyonlarının şehrin dışında yüksek yerlere taşınması hususunda; Kent Konseyi Olarak Belediye Meclisine tavsiye niteliğında konunun ele alınması için teklif sunulmuştur. Baz istasyonlarının şehrin dışında yüksek yerlere taşınması istenmiştir.

2015 yılı

- İlimizde bulunan mahallelerde yapılmış olan hız kesicilerin engeli vatandaşlarımızın akülü araç ve tekerlekli sandalyelerle geçişlerin de sıkıntılar yaşandığı, bebek arabaları ile annelerin hız kesicilerden geçemediği ve ilimiz için hoş görüntü oluşturmadığı için hız kesicilerin kaldırılması;
- Ortopedik engelli ve diğer engelli gruplarının ilimizde rahat ulaşım sağlayabilmesi için Belediyemiz tarafından yapılacak olan toplu taşıma ihale sözleşmesinde araçların engellilerin erişilebilirliğine uygun olması şartının aranması;
- Görme engeli bireylerin karşıdan karşıya rahat geçebilmesi için trafik ışıklarına sesli sinyalizasyon konulması
- Cadde ve sokak isimlerimizden bir tanesinin isminin "Filistin Caddesi veya Filistin Sokağı" olması

ORGANİZASYON ŞEMASI

Ek-3 Mülakat Soruları

1. Afyonkarahisar Kent Konseyi hakkında genel bilgi verir misiniz?
2. Konseyin faaliyetlerinde karşılaştığınız sorunlar nelerdir?
3. Konsey çalışmalarınızın halka yansımaları nasıldır?
4. Konseyin, Afyonkarahisar özelinde problemlere çözüm önerileri nelerdir?
5. Afyonkarahisar Kent Konseyi'nde sizi özellikle mutlu eden çalışmalar nelerdir?
6. Türkiye genelinde sizce kent konseyleri verimli çalışıyor mu?
7. Son olarak, kişisel düşünceniz bazında en çok neyi yapmak isterdiniz?

Ek-4Afyonkarahisar Kent Konseyi Temsilci Listeleri

Kamu Kurum Kuruluş Temsilcileri Listesi

SIRA NO	UNVAN VE GÖREV YERİ	ADI SOYADI
1.	AFYONKARAHİSAR VALİSİ	Mustafa TUTULMAZ
2.	AFYONKARAHİSAR BELEDİYE BAŞKANI	Mehmet ZEYBEK
3	ÇALIŞMA VE GÜVENLİK İŞ KUR	AHMET KARAKAYA
4	BARO BAŞKANLIĞI	AV.SEKANMACIĞI
5	İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK MÜDÜRLÜĞÜ	AHMET ŞEVKİ GÜMÜŞ MÜDÜR YRD. ASİYE YAMAN
6	AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR İL MÜD.	ALPER SEZER MÜDÜR V.
7	HALK SAĞLIĞI MÜDÜRLÜĞÜ	DR.AHMET ÇELİKKAYA
8	İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	DR.İBRAHİMKARADAĞ MÜDÜR. YRD.
9	GENÇLİK HİZMETLERİ VE SPOR İL MÜD.	DR.YUNUS TORTOP
10	AFJET	DUYGU ÇINAR
11	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ	FİKRET KARALAR ŞUBE MÜD. V.
12	AKÜ FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ	DOÇ.DR. HÜSEYİNKOCAK
13	TİCARET BORSASI	HÜSEYİN EKER
14	TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	LÜTFÜ ÖZMEN
15	KOSGEB MÜDÜRLÜĞÜ	MUSTAFA ÇANAKÇI
16	ORMAN VE SU İŞLERİ BAK.5.BÖLGEMÜD. V.	MAHMUT TEMEL
17	İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	METİN YALÇIN
18	İL BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜD	MEHMET KOCABİCAKOĞLU
19	İL DERNEKLER MÜDÜRÜ	NURİ AHMET GÖK
20	TİCARET İL MÜDÜR V.	ÖMER YILDIRIM
21	SOSYAL GÜVENLİK KURUMU İL MÜD	SAMET FİDAN
22	POLİS MORAL EĞİTİM MERKEZİ M.V.	ŞEREF KARAKAYA

Siyasi Parti Temsilcileri

1	ADALET VE KALKINMA PARTİSİ	HÜSEYİN TUTUMLU
2	CUMHURİYET HALK PARTİSİ	OSMAN ÜNVER
3	MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ	Y.SERVET ÖKTEN

Dernek ve Vakıf Cemiyetleri

1	GAZETECİLER CEMİYETİ	AHMET BİRLİKTİR
2	AFSİAD	ASUMAN EFE
3	6 NOKTA KÖRLER DERNEĞİ	AHMET ATACAN
4	TÜMSİAD	AHMET AKTAŞ
5	İHHFAKFI	AHMET ERTÜRKBŞK.
6	İLİM YAYMA CEMİYETİ ŞUBE BAŞKANI	ALİ ZENGİN
7	TÜMSİAD	CELAL BANGİR
8	ÇAĞDAŞ YAŞAMI DESTEKLEME DERNEK BAŞKANI	CANAN AYDOĞAN
9	YEŞİLAY AFYONKARAHİSAR ŞUBESİ	DR.YUSUF GÖKÇE
10	TÜRK OCAKLARI DER. ŞUBE BAŞKANI	DOÇ.DR. YAVUZ BİRDANE
11	BEŞİR DERNEĞİ	FATİH ELİBOL

12	TÜRKİYE BEYAZ AY DERNEĞİ BAŞKANI	FEYZA KAYAR
13	AGUYAD	H.DUDU ÖZKAL
14	TÜRKİYE İŞÇİ EMEKLİLER DERNEĞİ	HASAN AYTUĞ AHMET EGE
15	TÜMSİAD	HAKAN SARIDERE
16	YARDIMA MUHTAÇ AİLERYRD. DER.	HASAN HÜSEYİN SARIDERE
17	TÜM. MUH. DE. ŞUBE. BAŞ.	HAŞMET ÖRENKAYA
18	AFSİAD	HÜSEYİN ŞEHİTOĞLU ASUMAN EFE
19	TÜMSİAD	İHSAN YÜCEKAYA
20	ENSAR VAKFI ŞUBE BAŞKANI	İBRAHİM DURGUT
21	TÜRKİYE HARP MALULÜ GAZİLER ŞEHİT DUL VE YETİMLER DER. BAŞK.	İSMAİL KUMARTAŞLI
22	MALİ MÜŞAVİRLER DERNEĞİ	KADİR PANCAROĞLU
23	GAZETECİLER DERNEĞİ	MEHMET ABDİOĞULLARI
24	AFYONKARAHİSAR MUHTARLAR DERNEĞİ ŞUBE BAŞKANI	MESUT KOYUN
25	SARRAFLAR VE KUYM. YARD. DER.	MUSTAFA KUMTEPE
26	KIZILAY	MUSTAFA TURUNÇ
27	ALEVİ KÜLTÜR DERNEĞİ	MUSTAFA GÜLLÜ DR.ÖNDERCARTIRLLI
28	YARDIMA MUHTAÇ AİLERYRD. DER.	MEHMET YURT YAPAN
29	YARDIMA MUHTAÇ AİLERYRD. DER.	MAHMUT YILDIRIM
30	SAKATLAR DERNEĞİ	NİLGÜN AKGÜN
31	SARRAFLAR VE KUYM. YARD. DER.	NURULLAH MARDİN
32	YARDIMA MUHTAÇ AİLERYRD. DER.	ÖMER DOĞAN
33	YARDIMA MUHTAÇ AİLERYRD. DER.	ÖMER FARUK AKSOY
34	TEMA VAKFI İL TEMSİLCİSİ	ÖNDER ÇELİK
35	KÜLTÜR VE SANAT DERNEĞİ	RÜŞTÜ OKYAR
36	TÜRKİYE MUHTARLAR DERNEĞİ	SÜLEYMAN AKAGÜNDÜZ
37	EMEKLİ ASB. DERNEĞİ	ÜNAL ÖZDOĞAN AHMET ARSLAN
38	ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE DERNEĞİ	VELİ CENGİZ MESUT ARISOY

Sendikalar

1	MEMUR SEN.	ABDULLAH ÇELİK
2	TES-İŞ SENDİKASI	AHMET KARAŞAHİN
3	MEMUR-SEN İL TEMSİLCİSİ	ABDULKADİR HIZ
4	EĞİTİM-SEN	HÜDAVERDİ KILINÇ
5	ŞEKER İŞ SENDİKASI	MURAT KARAMOÇU
6	DEMİR YOL İŞ SENDİKASI	MUHARREM USLU
7	TOÇ-BİRSEN	MEHMET ÇINAR
8	TÜRK HARBİŞ SEN	NİHAT KOÇAK
9	TÜRK- İŞ SENDİKASI	RECEP SAYGIMALI SEKRETER
10	BELEDİYE İŞ SENDİKASI	YÜCEL ŞAHİN

Odalar

1	ZİRAAT ODASI BŞK.	AHMET ÇANKAYA
2	İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI	BAYRAM SİNAN MİLLİK
3	MADENİ SANATKÂRLAR ODASI	COŞKUN ÖZEN
4	BAKKALLAR ODASI	CENGİZ ÜSTÜN
5	ESNAF KEFALET KOOP.	ÇETİN AKYOL
6	ELEKTİRİK MÜHENDİSLERİ ODASI	ÇETİN İNCE
7	HARİTA VE KADASTRO MÜH.ODASI BAŞKANI	ÇAĞDAŞ GÖKER
8	VETERİNER HEKİMLER ODASI	DOÇ.DR FATİH MEHMET BİRDANE
9	TABİPLER ODASI BAŞKANI	DR.MURATHAN LEBLEBİCİOĞLU
10	SEBZECİLER VE MEYV. ODASI	ERGÜL AYKIL
11	İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI	ESER KETENCİ
12	VETERİNER HEKİMLER ODASI BAŞKANI	FATİH MEHMET BİRDANE
13	TÜMSİAD VE MADENİ SANATKÂRLAR ODASI BAŞKANI	M.EMİN BİRLİKTİR
14	TİCARET VE SANAYİ ODASI	HÜSNÜ SERESER
15	ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI İL TEMSİLCİSİ	HASAN KARADENİZ
16	TUAFİYECİLER VE KONF. ODASI	HÜSEYİN KARNI BÜYÜK
17	MADENİ SANATKÂRLAR ODASI	HALİL ACAR
18	SERBEST MUHASEB. ODASI	KADİR ARIK
19	ECZACILAR ODASI	KEREM KASNAK
20	ESNAF KEFALET KOOP.	MUAMMER ARSEVEN
21	ESNAF KEFALET KOOP.	MUSTAFA ÇELİK
22	ESNAF KEFALET KOOP.	ÖNDER TEKEŞ
23	ESNAF KEFALET KOOP.	SELAMİ İÇYEN
24	MİMARLAR ODASI	SÜLEYMAN BİRCAN İSMAİL EFE
25	MADENİ SANATKÂRLAR ODASI	İSMAİL KESER
26	KASAPLAR VE SUCUKÇULAR ODASI	İBRAHİM YÖRÜK
27	JEOLOJİ MÜH.ODASIİL. TEM.	YUSUF ULUTÜRK
28	MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İL. TEM.	YILDIRIM GÖBEL
29	ESNAF KEFALET KOOP.	YAKUP ÇAVDAR
30	MAKİNE MÜH.ODASI	Y.MAHİR BURHAN
31	ŞOFÖRLER ODASI	VELİ SEYMAN

Afyonkarahisar Kent Konseyi Yürütme Kurulu Meclis Çalışma Grubu Başkanları

1	KENT KONSEYİ İMAR ÇEVRE ÇALIŞMA GRUBU BŞK.	AYFER ÖRTEN
2	EĞİTİM ÇALIŞMA GRUBU	ABDULLAH ÇELİK
3	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ	E.EMELSARLIK
4	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ	EMİN ÇENGELCİ
5	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ	H.DUDU ÖZKAL
6	SAĞLIK ÇALIŞMA GRUBU BAŞKANI	KEREM KASNAK
7	KENT KONSEYİ BAŞKANI	M.EMİN BİRLİKTİR
8	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ	MUSTAFA KUMTEPE
9	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ	MUSTAFA GÜLLÜ

10	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ	MESUT YURT
11	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ	MEHMET BAYRAKÇEKEN
12	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ	MUHAMMED KADİR GENÇ
13	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ	RASİME KIPIRTI FEDAKAR
14	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ	SÜLEYMAN AKAGÜNDÜZ
15	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ	SÜLEYMAN BİRCAN
16	KÜLTÜR SANAT ÇALIŞMA GRUBU BAŞKANI	ÜNAL ÖZDOĞAN

Muhtarlar

1	KASIM PAŞA MH.	ABDULLAH TUGAN
2	BATTAL GAZİ MH.	AHMET SARIKAYA
3	KANLICA MH. MUHTARI	AHMET KARAALİ
4	KIŞLACIK MH.	AHMET DEMİR
5	SELÇUKLU MH.	AHMET ULMAN
6	HOCA AHMET YESEVİMH.	CELAL AKYOL
7	YARENLER MH.	ADEM ERSOY
8	AKMESCİT MH.	CELAL ACAR
9	MECİDİYE MH.	DENİZ ÖZCAN
10	SAHİPATAMH.	DOĞAN KORKMAZ
11	YUNUSEMREMH.	ERDOĞAN BALKAN
12	SÜMER MH.	HESNASARITOPRAK
13	DEMİRÇEVREMH.	HAKKI BABAYİĞİT
14	HAMİDİYE MH.	KADİR KARATAŞ
15	HASANKARAAĞAÇMH.	HÜSEYİN İLDİZ
16	KARŞIYAKA MH	MEHMET ÖZKAN
17	M.FEVZİÇAKMAKMH.	MÜNEVVERE AYDOĞMUŞ
18	YENİCE MH.	MEHMET ÖNER
19	DÖRTYOL MH.	MEHMET YILMAZ
20	ALİ İHSAN PAŞA MH.	MEHMET ÖZTÜRK
21	DERVİŞPAŞAMH.	M.VEDATBOZTAY
22	DAİRECEPMH	ÖMER ORTAÇ
23	EŞREFPAŞAMH.	RAMAZAN DOĞANKAYA
24	FAKİPAŞAMH.	REMZİ KARATAŞ
25	ERTUĞRUL GAZİ MH.	SELAMİ AKSOY
26	BURMALI MH.	SUAT UYGUR
27	KARAMAN MH.	ŞENGÜL NEŞE YILMAZ
28	TAŞPINAR MH.	ŞÜKRÜ BİKE
29	GAZİ MH.	ŞÜKRÜ TAŞKIN
30	YEŞİLYURT MH.	YUSUF GÖKHASAN

Belediye Çalışanları

1	BAŞKAN YRD.	AYFER ÖRTEN
2	KÜLTÜR SOSYAL İŞL. MÜD.	E.EMELSARLIK
3	VETERİNER İŞL. MÜD.	İSMAİL ATLI
4	ZABITA MÜDÜRÜ	MURAT GÜRSAN
5	BELEDİYE YÜKSEK ÇEVRE MÜH.	NADİDE DEMİRBİLEK
6	BAŞKAN YRD.	SABRİ DEMİRKAPU
7	TEMİZLİK İŞL. MÜDR.	SERHAT DÜZAĞAÇ
8	BAŞKAN YRD.	ZİYA ARI
9	İMAR MÜDÜRÜ	ZİYA KÜKEY

Basın Mensupları

1	KANAL 3 YÖN. KUR. BAŞ.	HÜSNÜ SERESER
2	KANAL 3 GAZETE 3 GEN MD.	SADETTİN ULUSOY
3	KARAHİSAR TV YÖN. KUR. BAŞ.	BEKİR YEŞİLAY
4	KARAHİSAR TV GENEL YAYIN YÖN.	HÜDAYİ ACAR
5	KOCATEPE GAZETESİ SAHİBİ	SEZER KÜÇÜKKURT
6	ODAK GAZETESİ SAHİBİ	GÜRANİGÜZBEY
7	KADINANA GAZETESİ SAHİBİ	MEHMET ALİ DERER
8	ANAHABER GAZETESİ SAHİBİ	MUHİTTİN YEŞİLAY
9	KURTULUŞ GAZETESİ SAHİBİ	MAŞİDE SULTAN KOCAERKEK
10	LİDER GAZETE SAHİBİ	MEHMET ALİ TEKİK
11	ODAK PANORAMA	NADİR GÜZBEY
12	DHA TEMSİLCİSİ	ONUR BAYRAM
13	İHATGRT TÜRKİYE GAZETESİ TEM.	GÖKTEN CEYLAN

Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyi Başkanı ve Yürütme Kurulu Üyeleri

SIRA NO	AD SOYAD	GÖREVİ
1	M.EMİN BİRLİKTİR	KENT KONSEYİ BAŞKANI TÜMSİAD
2	AYFER ÖRTEN	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ BELEDİYE BAŞK. YRD.
3	HATİCE DUDU ÖZKAL	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ AGUYAD
4	E.EMELSARLIK	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ KÜLTÜR VE SOSYAL İLER MÜDÜRÜ
5	FERDA ERTÜRK	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ AVUKAT
6	MUSTAFA GÜLLÜ	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ ALEVİ KÜLTÜR DERNEK BŞK.
7	EMİN ÇENGELCİ	GENELSEKRETER ÜNİVERSİTE
8	ABDULLAH ÇELİK	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ EĞİTİM BİRSEN BAŞKANI
9	MESUT YURT	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ KENT KONSEYİ ENGELLİLER MECLİS BAŞKANI
10	SÜLEYMAN BİRCAN	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ MİMARLAR ODASI BAŞKANI
11	TALHA ERDOĞAN	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ GENÇLİK MECLİSİ BAŞKANI
12	MUHAMMED KADİR GENÇ	YÜRÜTME KURULU ÜYESİ ÖĞRENCİ MECLİSİ BAKANİ

Afyonkarahisar Belediyesi Kent Konseyi İmar ve Çalışma Grubu (Örnek)

SIRA NO	AD SOYAD	KURUMU
1	AYFER ÖRTEN	İMAR ÇEVRE ÇALIŞMA GRUBU BAŞK.
2	DUYGU ÇINAR	AFJET
3	ASUMAN EFE	AFSİAD
4	ÇAĞDAŞ GÖKER	HARİTA VE KADASTRO OD.
5	İSMAİL EFE	MİMARLAR ODASI
6	MAHMUT ARSLAN	BELEDİYE İMAR MÜDÜRLÜĞÜ

7	NADİDE DANA OĞLU DEMİR BİLEK	ÇEVRE MÜH.
8	DİLEK KARACA	ÇEVRE HİZM. BİRLİĞİ ÇEVRE MÜH
9	ERCAN ÖZCAN	ÇEVRE HİZM. BİRLİĞİ ÇEVRE MÜH.
10	KADİR TOROS	ÖRNEKEVLER MAH. MUHTARI
11	ÖMER ORTAÇ	DAİRECEPMH
12	ERDAL BALIBEY	GÜVEN EVLER MH.
13	MEHMET ÖZTÜRK	ALİ İHSANPAŞAMH.
14	CELAL ACAR	AKMESCİD
15	ADEM ERSOY	YARENLER MH
16	ŞENGÜL NEŞE YILMAZ	KARAMAN MH
17	ABDULLAH TUGAN	KASIMPAŞA MH
18	MEHMET ÖNER	YENİCE MH MUHTARI
19	DERYA KINACIOĞLU	İL ÖZEL İDARESİ
20	ÇETİN İNCE	ELEKTİRİK MÜH. ODASI
21	DOĞAN KORKMAZ	SAHİPATAMH MUHTARI
22	Y.MAHİR BURHAN	MAKİNA MÜH. ODASI
23	ÜLKÜ AKCÜRE	MÜHENDİS
24	MUSTAFA ASİM ÖZCAN	METEOROLOJİ 5.BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
25	NAZMİYE DEMİR KAPU	TAPU KADASTRO
26	AHMET KARAALİ	KANLICA MH. MUHTARI
27	MEHMET ÖZKAN	KARŞIYAKA MH
28	ŞÜKRAN KİRAZ	AKÜ FEN EDEBİYAT FAK.
29	CEMAL KILINÇ	OEDAŞELEK. ELEKTR. MÜHENDİS
30	SİNAN MİLLİK AYŞEGÜL SEVİM	İNŞAAT MÜH.ODASI
31	HURŞİT SABRİ ÇETİN	ERENLER MH. MUH.
32	İBRAHİM AKSU	ELEKTİRİK MÜHENDİSİ
33	AVUKAT ŞÜKRÜ ELBİR	TÜKODER BAŞKANI
34	MEVLÜT SUNA	MÜTEAHHİTLER DERNEĞİ

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı : Abdulkerem ABBASOĞLU
Doğum Yeri ve Tarihi : Yeşilhisar, 1988
Medeni Hali : Evli, 2 Çocuk Sahibi
İletişim Bilgileri : kerem_abbasoglu@hotmail.com
0541 428 0738 (GSM)

EĞİTİM

2002-2006 Yeşilhisar Yabancı Dil Ağırlıklı Lisesi
2006-2011 Gazi Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümü

İŞ DENEYİMİ

2011-2013 Niğde SGK Denetmen Yardımcısı
2013-..... Kaymakam

YABANCI DİL

Almanca B2
İngilizce KPDS (50)